

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana

Tržaška 2,
1000 Ljubljana
Telefon: 01 24 10 624
OELjubljana@zgs.si

DVOLETNI NAČRT

za

XIII. ZASAVSKO LOVSKO UPRAVLJAVSKO OBMOČJE

za

LETI 2021 in 2022

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	1
2	OPIS LUO S SEZNAMOM LOVIŠČ	2
3	ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI.....	4
3.1	Ukrepi v življenjskem okolju divjadi	4
3.2	Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje.....	10
4	ŽIVALSKÉ VRSTE - DIVJAD	20
4.1	Srna (<i>Capreolus capreolus</i>)	20
4.2	Navadni jelen (<i>Cervus elaphus</i>)	23
4.3	Damjak (<i>Dama dama</i>)	27
4.4	Muflon (<i>Ovis ammon musimon</i>)	30
4.5	Gams (<i>Rupicapra rupicapra</i>)	33
4.6	Divji prašič (<i>Sus scrofa</i>).....	36
4.7	Šakal (<i>Canis aureus</i>).....	40
4.8	Lisica (<i>Vulpes vulpes</i>).....	43
4.9	Jazbec (<i>Meles meles</i>).....	44
4.10	Kuna belica (<i>Martes foina</i>) in kuna zlatica (<i>Martes martes</i>)	45
4.11	Navadni polh (<i>Glis glis</i>).....	46
4.12	Pižmovka (<i>Ondatra zibethicus</i>).....	47
4.13	Poljski zajec (<i>Lepus europaeus</i>).....	48
4.14	Fazan (<i>Phasianus colchicus</i>).....	49
4.15	Mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>).....	50
4.16	Sraka (<i>Pica pica</i>), šoja (<i>Garrulus glandarius</i>) in siva vrana (<i>Corvus cornix</i>)	51
4.17	Nutrija (<i>Myocastor coypus</i>)	53
4.18	Načrt dodajanja divjadi	54
5	EVIDENCE	55
6	PRILOGE.....	57

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za XIII. Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022</i>	<i>1</i>
<i>Preglednica 2.1: Pregled lovišč</i>	<i>2</i>
<i>Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 - 2020</i>	<i>4</i>
<i>Preglednica 3.2.1: Povzročene škode v obdobju 2015 - 2020</i>	<i>11</i>
<i>Preglednica 3.2.2: Pregled števila škodnih dogodkov po loviščih za zadnje šestletno obdobje</i>	<i>13</i>
<i>Preglednica 3.2.3: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od in na divjadi v obdobju 2015 - 2020</i>	<i>13</i>
<i>Preglednica 3.2.4: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022</i>	<i>14</i>
<i>Preglednica 3.7: Podatki popisa objedenosti v popisni enoti Zasavje v letu 2020</i>	<i>16</i>
<i>Preglednica 3.9: Podatki popisa objedenosti v popisni enoti Litija v letu 2020</i>	<i>18</i>
<i>Preglednica 3.11: Površina in delež posamezne razvojne faze v popisnih enotah Zasavje in Litija</i>	<i>19</i>
<i>Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srnjadi</i>	<i>21</i>
<i>Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema srnjadi</i>	<i>22</i>
<i>Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi</i>	<i>24</i>
<i>Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema jelenjadi</i>	<i>26</i>
<i>Preglednica 4.3.1: Načrt odvzema damjaka</i>	<i>28</i>
<i>Preglednica 4.3.2: Analiza odvzema damjaka</i>	<i>29</i>
<i>Preglednica 4.4.1: Načrt odvzema muflonov</i>	<i>31</i>
<i>Preglednica 4.4.2: Analiza odvzema muflonov</i>	<i>32</i>
<i>Preglednica 4.5.1: Načrt odvzema gamsov</i>	<i>34</i>
<i>Preglednica 4.5.2: Analiza odvzema gamsov</i>	<i>35</i>
<i>Preglednica 4.6.1: Načrt odvzema divjih prašičev</i>	<i>37</i>
<i>Preglednica 4.6.2: Analiza odvzema divjih prašičev</i>	<i>39</i>
<i>Preglednica 4.8: Analiza odvzema lisic</i>	<i>43</i>
<i>Preglednica 4.9: Analiza odvzema jazbecev</i>	<i>44</i>
<i>Preglednica 4.10: Analiza odvzema kune belice in zlatice</i>	<i>45</i>
<i>Preglednica 4.11: Analiza odvzema polha</i>	<i>46</i>
<i>Preglednica 4.12: Analiza odvzema pižmovk</i>	<i>47</i>
<i>Preglednica 4.13: Analiza odvzema poljskih zajcev</i>	<i>48</i>
<i>Preglednica 4.14: Analiza odvzema fazanov</i>	<i>49</i>
<i>Preglednica 4.15: Analiza odvzema race mlakarice</i>	<i>50</i>
<i>Preglednica 4.16: Analiza odvzema srak, šoj in sivih vran</i>	<i>52</i>
<i>Preglednica 4.17: Analiza odvzema nutrij</i>	<i>53</i>
<i>Preglednica 4.18: Načrtovano vlaganje divjadi v letih 2021-2022</i>	<i>54</i>
<i>Preglednica P 2.1: Odvzem SRNJADI po loviščih za obdobje 2017 - 2020</i>	<i>63</i>
<i>Preglednica P 2.2: Odvzem JELENJADI po loviščih za obdobje 2017 - 2020</i>	<i>64</i>
<i>Preglednica P 2.3: Odvzem DAMJAKA po loviščih za obdobje 2017 - 2020</i>	<i>65</i>
<i>Preglednica P 2.4: Odvzem MUFLONA po loviščih za obdobje 2017 - 2020</i>	<i>66</i>
<i>Preglednica P 2.5: Odvzem GAMSA po loviščih za obdobje 2017 - 2020</i>	<i>67</i>
<i>Preglednica P 2.6: Odvzem DIVJEGA PRAŠIČA po loviščih za obdobje 2017 - 2020</i>	<i>68</i>

Preglednica P 2.7: Odvzem ŠAKALA po loviščih za obdobje 2017 - 2020	69
Preglednica P 2.8: Odvzem LISICE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	70
Preglednica P 2.9: Odvzem JAZBECA po loviščih za obdobje 2017 - 2020	71
Preglednica P 2.10: Odvzem KUNE BELICE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	72
Preglednica P 2.11: Odvzem KUNE ZLATICE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	73
Preglednica P 2.12: Odvzem PIŽMOVKE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	74
Preglednica P 2.13: Odvzem POLJSKEGA ZAJCA po loviščih za obdobje 2017 - 2020	75
Preglednica P 2.14: Odvzem FAZANA po loviščih za obdobje 2017 - 2020	76
Preglednica P 2.15: Odvzem MLAKARICE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	77
Preglednica P 2.16: Odvzem SRAKE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	78
Preglednica P 2.17: Odvzem ŠOJE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	79
Preglednica P 2.18: Odvzem SIVE VRANE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	80
Preglednica P 2.19: Odvzem NUTRIJE po loviščih za obdobje 2017 - 2020	81
Preglednica P 2.20: Odvzem NAVADNEGA POLHA po loviščih za obdobje 2017 - 2020	82

KAZALO SLIK

Slika 2.1: Položaj LUO v Sloveniji in položaj lovišč v LUO	3
Slika 3.1.1: Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi v obdobju 2015-2020	5
Slika 3.1.2: Biomeliorativni ukrepi-1 v obdobju 2015-2020	5
Slika 3.1.3: Biomeliorativni ukrepi-2 v obdobju 2015-2020	5
Slika 3.1.4: Biomeliorativni ukrepi-3 v obdobju 2015-2020	5
Slika 3.1.5: Biotehnični ukrepi-1 v obdobju 2015-2020	6
Slika 3.1.6: Lovski objekti v obdobju 2015-2020	6
Slika 3.2.1: Dinamika ovrednotenih škod od divjadi v LUO za zadnje šestletno obdobje	12
Slika 3.2.2: Povračila škode in odvzem divjih prašičev v LUO za zadnje šestletno obdobje	12
Slika 3.2.2.1: Popisne enote v lovsko upravljavskem območju	15
Slika 3.2.2.2: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010 po popisnih enotah v Sloveniji Popisne enote v lovsko upravljavskem območju	16
Slika 3.2.2.3: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4, Popisna enota »Zasavje«	17
Slika 3.2.2.4: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4, Popisna enota »Litija«	18
Slika 3.2.2.5: Delež posamezne drevesne vrste v razredu od 100 do 150 cm	19
Slika 4.7: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021 (podatki ovrednoteni po metodologiji SCALP v mreži 3x3 km in prikazani s Kernelsko metodo; Potočnik, 2021)	40

SEZNAM PRILOG

Seznam lokacij, kjer je dovoljeno krmiti parkljasto divjad in male zveri v letu 2021 in 2022	64
Realizacija načrtov odvzema divjadi v letih 2016-2020 po loviščih	
Razdelilnik načrtov odvzema divjadi po loviščih za leti 2021 in 2022	

Vabilo in zapisnik usklajevanja osnutka 2LN z deléžniki

Izveček zapisnika seje Strokovnega sveta ZGS, OE Ljubljana za določitev osnutka 2LN

Vabilo in zapisnik javne predstavitve-zbiranje pisnih pripomb osnutka 2LN

(Ne)upoštevanje pisnih pripomb na osnutek 2LN

Izveček iz zapisnika seje Sveta ZGS, OE Ljubljana za določitev predloga 2LN

1 UVOD

Dvoletni načrt za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje (LUO) za leti 2021 in 2022 je sestavljen v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl.US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.). Zakon z novelo iz leta 2020 prvič določa izdelavo dvoletnih lovsko upravljavskih načrtov za lovsko upravljavska območja (Ur.l. RS, št. 110/04). Za lovišča, ki so opredeljena znotraj obravnavanega LUO so bile v sredini leta 2009 koncesionarjem – lovskim družinam (LD) podeljene koncesije za trajnostno upravljanje s populacijami divjadi za 20 let. Za ta lovišča se naredi razdelilnik s tem načrtom opredeljenega odvzema iz populacij divjadi in del v njihovem življenjskem okolju. Skladno z Zakonom o divjadi in lovstvu je bilo ustanovljeno Območno združenje upravljavcev lovišč za Zasavsko LUO in izvoljen devet članski izvršni odbor, ki v postopku izdelave tega načrta zastopa interese upravljavcev lovišč-LD v LUO.

Dvoletni načrt za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Območnega načrta za Zasavsko LUO za preteklo obdobje 2011 - 2020. Poleg zgoraj navedenih predpisov je napisan tudi v skladu z:

- Zakonom o gozdovih (Ur.l. RS, št. 30/93 in spremembe).
- Zakonom o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 200/20).
- Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10, 200/20).
- Uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob (U.l. RS, št. 101/04, 81/2014).
- Odlokom o lovsko upravljavskih območjih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur.l. RS, št. 110/04).
- Uredbo o ustanovitvi lovišč s posebnim namenom v RS (Ur.l. RS, št. 117/04, 38/14).
- Odlokom o loviščih v Republiki Sloveniji in njihovih mejah (Ur.l. RS, št. 128/04, 38/14).
- Navodili za usmerjanje razvoja populacij divjadi v Sloveniji (usklajeno ZGS, znanstveno-raziskovalne institucije, LZS, OZUL-i in IRSKO, 2011).

Vir podatkov v pričujočem načrtu so podatkovne baze, ki jih vodita Zavod za gozdove Slovenije in Lovska zveza Slovenije.

Preglednica 1.1: Kronologija nastanka dvoletnega načrta za XIII. Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022

Datum	Kraj/Način	Organ	Vsebina
22. 1. 2021	Šmartno pri Litiji	Komisija pri OZUL	Pregled odstrela, izgub divjadi
3. 3. 2021	Video sestanek	OZUL, KGZS, ZRSVN, ZGS	Usklajevalni sestanek
10. 3. 2021	Video sestanek	Strokovni svet ZGS, OE LJ	Določitev osnutka 2-LN LUO
18. 3. - 1. 4. 2021	Pisne pripombe	ZGS, OE LJ	Javna predstavitev 2-LN LUO
14. 4. 2021	Video sestanek	Svet ZGS, OE LJ	Določitev predloga 2-LN LUO*
do 25. 4. 2021	Ljubljana	MKGP	Oddaja načrta na MKGP

Za pogostejše uporabljene izraze so v pričujočem načrtu uporabljene naslednje okrajšave:

- LUO – Lovsko upravljavsko območje,
- LD – Lovska družina,
- GGO – gozdnogospodarsko območje,
- ZGS – Zavod za gozdove Slovenije,
- MKGP – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- OZUL – Območno združenje upravljavcev lovišč,
- IO OZUL – Izvršilni odbor OZUL,
- IRSKGLR – Inšpektorat RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo,
- UVHVVR – Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin,
- ZNUAPK – Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih.

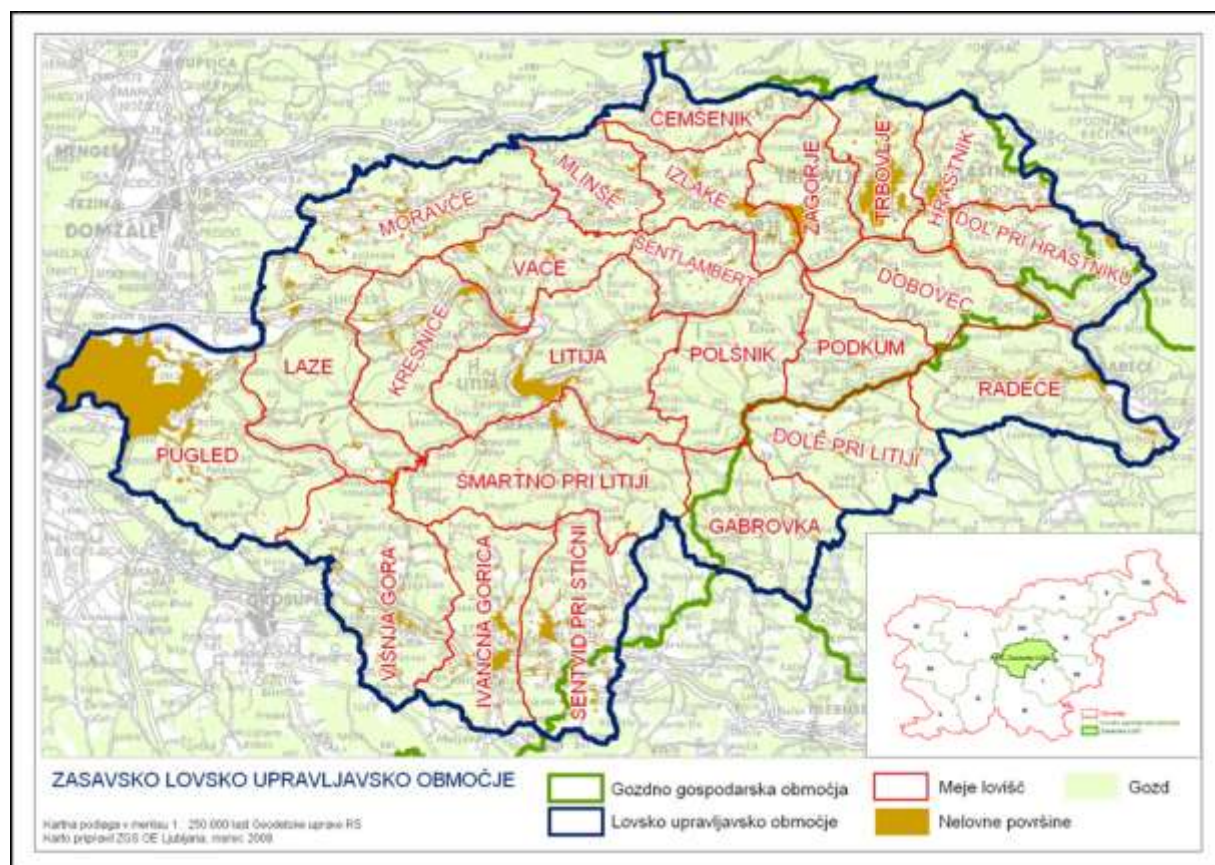
2 OPIS LUO S SEZNAMOM LOVIŠČ

Zasavsko LUO predstavlja vzhodni del ljubljanskega gozdnogospodarskega območja, na katerem opravlja javno gozdarsko službo ZGS OE Ljubljana (84 % LUO). Jugovzhodni del LUO (14 %) sega na območje GGO Brežice, manjši del na jugu (1 %) sega na območje GGO Novo mesto, manjši del na vzhodu (1 %) pa na območje GGO Celje. Površina Zasavskega LUO znaša 98.784 ha, od katere je lovne površine 91 % ali 90.651 ha. Gozdnatost je v povprečju 64 %. Z lovišči upravlja 24 upravljavcev lovišč – vsi predstavljajo koncesionarje - lovske družine. Območje je oblikovano iz lovišč, ki v pretežni meri ležijo med avtocestama od Ljubljane proti Celju in od Ljubljane proti Novemu Mestu. Območje pokriva 8 upravnih enot in 12 občin. V območju je pretežno gozdnata krajina, razen na zahodu proti in v samem delu mesta Ljubljana, kjer sta urbana in kmetijska krajina. Najnižja nadmorska višina je pri Radečah 190 m, najvišja pa na Kumu 1.216 m. Reka Sava območje deli na severni in južni del.

Najpogostejše vrste parkljaste divjadi v LUO predstavljajo srnjad, divji prašič, jelenjad, muflon, gams in damjak. Najpogostejša vrsta male divjadi in malih zveri je lisica. V zahodnem delu območja je zelo pogosta siva vrana. Od naštetih vrst v slovenskem prostoru izpostavljamo obe tujerodni vrsti – muflonove kolonije in odvzem sta najštevilčnejša v Sloveniji, damjak pa predstavlja eno od le petih kolonij, s katerimi se v Sloveniji načrtno upravlja. Obe vrsti ne povzročata v Zasavju nobenih posebnih okoljskih problemov.

Preglednica 2.1: Pregled lovišč

Šifra lovišča	Ime lovišča	Upravna enota	Površina (ha)			
			Skupna	Lovna	Nelovna	Gozdna
1301	PUGLED	Ljubljana	8.165	5.715	2450	3.684
1302	LAZE	Ljubljana	5.406	5.151	255	3.849
1303	KRESNICE	Litija	4.503	4.231	272	2.992
1304	MORAVČE	Domžale	4.959	4.619	340	2.430
1305	VAČE	Litija	2.820	2.641	179	1.733
1306	MLINŠE	Zagorje	2.266	2.142	124	1.361
1307	IZLAKE	Zagorje	2.891	2.581	310	1.798
1308	ČEMŠENIK	Zagorje	2.137	2.032	105	1.300
1309	ŠENTLAMBERT	Zagorje	2.205	2.121	84	1.499
1310	ZAGORJE	Zagorje	2.742	2.425	317	1.757
1311	TRBOVLJE	Trbovlje	2.579	2.011	568	1.406
1312	HRASTNIK	Hrastnik	3.140	2.850	290	1.920
1313	DOBOVEC	Trbovlje	3.373	3.285	88	2.600
1314	DOL PRI HRASTNIKU	Hrastnik	3.774	3.536	238	2.471
1315	VIŠNJA GORA	Grosuplje	5.506	5.170	336	3.276
1316	IVANČNA GORICA	Grosuplje	4.225	3.907	318	2.493
1317	ŠENTVID PRI STIČNI	Grosuplje	4.856	4.531	325	2.350
1318	ŠMARTNO PRI LITIJI	Litija	6.482	6.182	300	4.288
1319	LITIJA	Litija	6.401	5.945	456	4.378
1320	POLŠNIK	Litija	4.297	4.172	125	3.354
1321	GABROVKA	Litija	4.079	3.919	160	2.672
1322	DOLE PRI LITIJI	Litija	4.292	4.162	130	2.877
1323	PODKUM	Zagorje	2.672	2.579	93	1.831
1324	RADEČE	Laško	5.014	4.744	270	3.267
Skupna površina LUO			98.784	90.651	8.133	61.588

Slika 2.1: Položaj LUO v Sloveniji in položaj lovišč v LUO

Posebno določilo in opozorilo:

Ob upoštevanju vseh drugih naravovarstvenih določil, ki so zapisana v Območnem načrtu – LUO del za Zasavsko LUO ter na podlagi preveritve gozdnih rezervatov, ki ležijo v posameznih loviščih v LUO opozarjamo na določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki **v gozdnih rezervatih prepoveduje vsako izvajanje lovske dejavnosti – vsako izdelovanje in nameščanje lovsko-tehniških objektov in naprav ter fizično izvajanje lova (individualnega, skupinskega).**

V Zasavskem LUO to velja za:

1. **LD Dol pri Hrastniku, gozdni rezervat Pikel**, velikost 19,39 hektarja, blažji (2) varstveni režim;
2. **LD Dobovec, gozdni rezervat Pod matico**, velikost 113,45 hektarja, blažji (2) varstveni režim;
3. **LD Laze, gozdni rezervat Jazbine**, velikost 11,31 hektarja, blažji (2) varstveni režim.

Vpogled v lokacije gozdnih rezervatov je dostopen na: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>

3 ŽIVLJENJSKO OKOLJE DIVJADI

3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi

Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 – 2020 in presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Upravljalci lovišč so ta dela izvajali predvsem v obliki spremljave stanja, zaščite habitatov, postavljanja valilnic, zimskega krmljenja ter sajenja plodonosnih drevesnih vrst. Z namenom izboljšati prehranske in bivalne pogoje divjadi, preprečiti večja neskladja v okolju in olajšati izvedbo po strukturi pravilnega odstrela, so upravljalci lovišč Zasavskega LUO v letih 2015-2020, s poudarkom na letih 2019-2020 opravili dela v obsegu, kot je navedeno v preglednici 3.1.1.

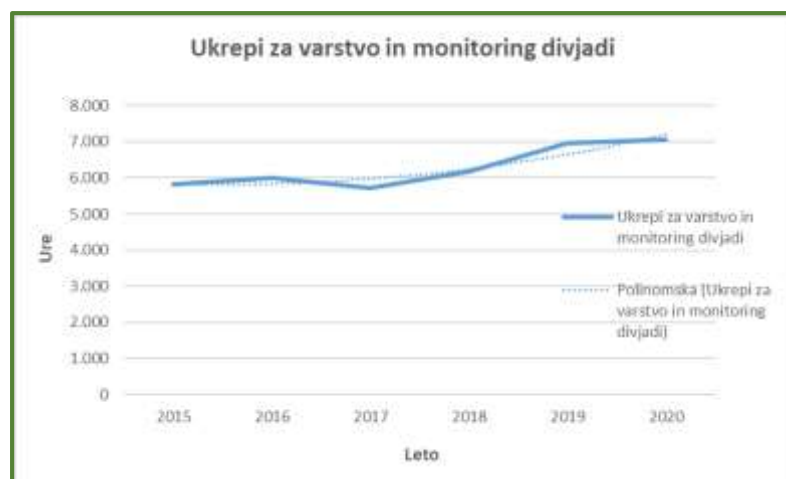
Preglednica 3.1.1: Opravljeni ukrepi v življenjskem okolju divjadi v obdobju 2015 - 2020

Vrsta ukrepa	Enota mere	2015 - 2020			2019 - 2020		
		Načrt	Realizacija	%	Načrt	Realizacija	%
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI							
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	37.707	37.729	100,1	13.669	14.022	102,6
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI							
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	156,06	157,45	100,9	48,95	48,6	99,3
Spravo sena z odvozom	ha	68,6	66,42	96,8	20,96	19,6	93,5
Priprava pasišč za divjad	ha	24,45	20,95	85,7	10,4	10,1	97,1
Gnojenje travnikov	ha	58	55,3	95,3	18,5	17,2	93,0
Vzdrževanje grmišč	ha	22,98	22,09	96,1	6,48	5,9	91,0
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	22,6	22,14	98,0	5,26	4,93	93,7
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	38,95	38	97,6	10,8	11,75	108,8
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	452	441	97,6	158	153	96,8
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	22	22	100,0	6	6	100,0
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	1.001	951	95,0	284	266	93,7
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	67	58	86,6	25	17	68,0
3. BIOTEHNIČNI UKREPI							
Zimsko krmljenje - SKUPAJ	kg	169.380	152.378	90,0	46.560	41.888	90,0
zimsko krmljenje - velika divjad	kg	166.780	150.383	90,2	45.660	41.190	90,2
zimsko krmljenje - mala divjad	kg	2.600	1.995	76,7	900	698	77,6
Preprečevalno krmljenje	kg	0	0	0,0	0	0	0,0
Privabljalno krmljenje	kg	201.382	198.396	98,5	59.882	56.797	94,8
Krmne njive	ha	82,88	80,11	96,7	27,1	26,22	96,8
Pridelovalne njive	ha	7,63	6,98	91,5	0,92	0,82	89,1
Solnice	kg	6.843	6.543	95,6	2.268	2.221	97,9
4. LOVSKI OBJEKTI							
Solnice (obnova in novogradnja)	število	7.280	6.824	93,7	2.127	2.075	97,6
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	1.127	1.135	100,7	376	394	104,8
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	273	267	97,8	113	113	100,0
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	597,4	575,4	96,3	183,6	161,7	88,1

Realizacija obsega biomeliorativnih in biotehniških ukrepov v zadnjih šestih letih niha. Skupen obseg ukrepov ostaja na približno enaki ravni, z rahlim trendom navzdol, kar bi bilo lahko na daljši rok zaskrbljujoče. Med leti se realizacija spreminja predvsem zaradi vremenskih razmer, okoljskih danosti, lastniško-najemniških odnosov med upravljalci lovišč in lastniki zemljišč ter staranja »lovške populacije«.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

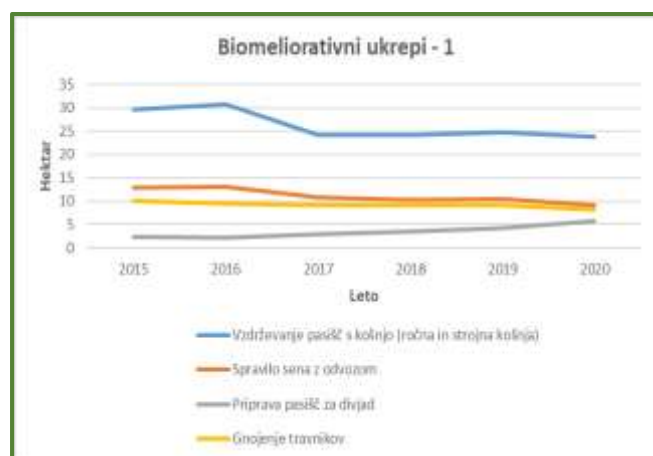
To so ukrepi, ki jih upravljalci lovišč izvajajo v okviru lovsko čuvajske službe ali načrtno z navodili vodstev LD. Vezani so na spremljanje stanja v habitatih posameznih vrst divjadi in njihovih populacijah. V preteklih dveh letih so bili načrtovani ukrepi izvedeni 103 %. Obseg izvedbe del je tesno povezan s konkretnimi potrebami v posameznem letu in z njihovo učinkovitostjo. Stopnja realizacije lahko letno nekoliko zaniha, sicer je število opravljenih ur med leti 2015-2020 primerljivo, celo z rahlim trendom navzgor. Ker so rezultati opravljenega dela pomembnejši od obsega menimo, da je bila realizacija primerna.

Slika 3.1.1: Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi v obdobju 2015-2020

Biomeliorativna dela

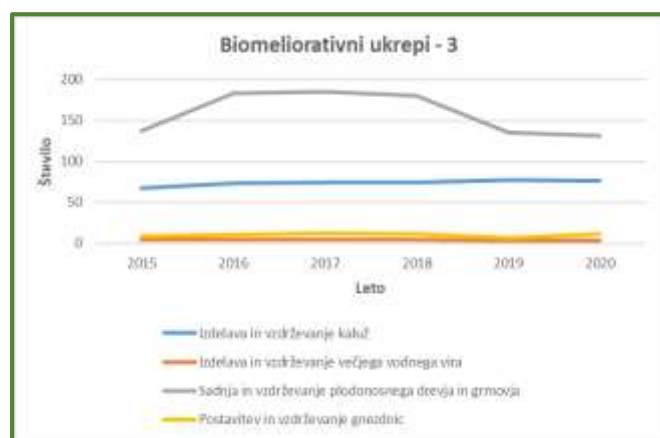
Dela s katerimi upravljavci lovišč izboljšujejo bivalno okolje divjadi so bila v povprečju odlično realizirana, tako v šestletnem, kot zadnjem dveletnem obdobju. Najnižja stopnja realizacije biomeliorativnih del je bila v zadnjih 2 letih dosežena pri postavitvi in vzdrževanju gnezdnic (le 68 %). Najvišjo stopnjo realizacije predstavlja večina ukrepov, kjer je bila realizacija 100 % ali več, kot sta bila npr. vzdrževanje gozdnega roba in izdelava ter vzdrževanje večjih vodnih virov. Menimo, da so bili ukrepi glede na potrebe v okolju ustrezno realizirani.

Slika 3.1.2: Biomeliorativni ukrepi-1 v obdobju 2015-2020

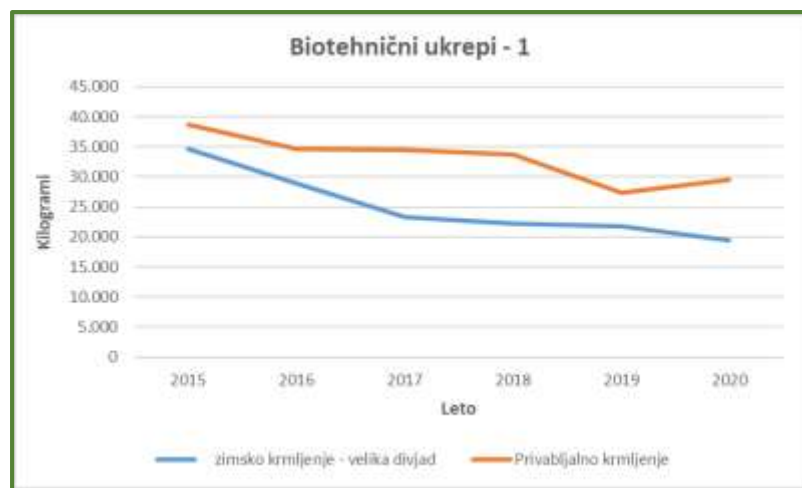
Slika 3.1.3: Biomeliorativni ukrepi-2 v obdobju 2015-2020

Slika 3.1.4: Biomeliorativni ukrepi-3 v obdobju 2015-2020

Biotehnični ukrepi

Ukrepi, s katerimi upravljavci lovišč neposredno izboljšujejo prehranske možnosti divjadi in hkrati sebi zagotavljajo ustrezne pogoje za trajnostno upravljanje z divjadjo, kamor spada tudi izvajanje odstrela, so bili v povprečju dobro realizirani. Manj od načrtovanega je bilo realiziranih večina načrtovanih ukrepov, kar ne ocenjujemo za napako, ravno nasprotno. Visoko je bil dosežen obseg izvedenega privabljalnega krmljenja (v šestletju 98 %, zadnji 2 leti 95 %), ki je namenjeno lažjemu ogledu in izbiri živali ter doseganju odstrela. Privabljalno se krmi divjega prašiča v vseh loviščih v LUO (24), v treh muflona in navadnega jelena in v sedmih še male zveri. Na enega odstreljenega divjega prašiča je bilo v povprečju zadnjih dveh let na privabljalnih krmiščih porabljene 35,1 kg močne škrobne krme, pri čemer je razpon med lovišči znaten.

Slika 3.1.5: *Biotehnični ukrepi-1 v obdobju 2015-2020*

Lovski objekti

Obnovo in novogradnjo lovsko tehniških objektov se opravlja z namenom izboljšati pogoje za izvajanje lova. Načrti (LN LUO in LN lovišč) predstavljajo pravno podlago za izvajanje le-teh. Pri morebitnem preseganju le teh gre torej za izvedbo nenačrtovanih del (zgolj pri visokih prežah), za katera v letnem načrtu LUO in LD ni bilo pravne podlage, na kar morajo biti LD v LUO v prihodnje bolj pozorne. Kljub temu, da so bila izvajana obnovitvena dela na nekaj dodatnih objektih menimo, da je bila izvedba del v sumariju za LUO po višini povsem ustrezna.

Slika 3.1.6: *Lovski objekti v obdobju 2015-2020*

Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022

Izvajanje ukrepov v življenjskem okolju divjadi je namenjeno predvsem izboljšanju prehrabnih in bivalnih pogojev za divjad, preprečevanju večjih neskladij v okolju ter lažjemu izvajanju lova. Ukrepi za izboljšanje naravnega okolja divjadi pripomorejo k vzdrževanju prehranske kapacitete za divjad. Ukrepi niso načrtovani v obsegu, da bi okolje v LUO spreminjali, kar zaradi ugodnih naravnih danosti tudi ni potrebno. Ukrepi, ki neposredno izboljšujejo prehranske danosti (predvsem krmljenje), vplivajo tudi na dinamiko populacij nekaterih vrst divjadi. Na te vplive moramo biti pri upravljanju s populacijami še posebej pozorni.

Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi

Ustreznost in učinkovitost teh ukrepov se kaže predvsem v pridobljenih podatkih o stanju populacij divjadi in preprečevanju škodljivih posledic za divjad. Delavne ure za te ukrepe morajo načrtovati vse LD v LUO. Sodimo, da so načrtovani ukrepi ustrezni in da bodo, glede na potrebe in načrtovani obseg, učinkoviti. Pod tem skupnim imenom so načrtovane delavne ure za spremljanje pojava bolezni divjadi, evidentiranje lokacij povožene divjadi, varstvo gnezd divjadi in drugih prostoživečih živalskih vrst, izvajanje lovsko čuvajske službe, monitoring šakala in drugih vrst divjadi ter določitev lokacij postavitve prometnih znakov »divjad na cesti«.

Biomeliorativna dela

So namenjena izboljšavi prehranskega in bivanjskega okolja divjadi. Pomembna so zato, ker z njimi načrtno usmerjamo naravne procese ter povečujemo količino naravne hrane za divjad. Torej hrane, na kakršno je divjad v naravi navajena in ji daje vse potrebne snovi za normalno rast in razvoj. Menimo, da so načrtovani ukrepi ustrezni in da bodo, glede na načrtovan obseg in danosti v okolju primerni. Načrtovan obseg za leti 2021 in 2022 je podoben kot za zadnje šestletje, z rahlim trendom navzdol.

Biotehnični ukrepi

Biotehniški ukrepi neposredno izboljšujejo prehranske danosti divjadi v naravnem okolju ter so primarno usmerjeni v izvajanje ciljev dejavnosti lovstva. V zasavskem območju je naravna ponudba hrane sicer dovolj pestra in bogata, da zagotavlja obstoj prisotnih vrst divjadi. Biotehnični ukrepi v naravi niso nujno potrebni, so pa dopustni iz gospodarskega vidika upravljanja z lovišči in divjadjo. Načrtovana količina privabljalnega krmljenja (prašičev) je vezana na kombinacijo površine ter odvzem v preteklem letu, obenem pa tudi na porabo krme na posameznem krmišču ter število dovoljenih krmišč v lovišču na leto. Načrtovan obseg privabljalnega krmljenja za divje prašiče za leti 2021 in 2022 je nekoliko nižji kot zadnji leti poprej. Veliko smo tudi za leti 2021-22 skupaj naredili na ureditvi evidence krmišč in krmljenja ter upamo, da bo to dalo ustrezne rezultate. Načrtovan obseg zimskega krmljenja druge divjadi (za divje prašiče, srnjad in gamsa ni dovoljeno!) je še nižji kot v preteklem letu in je v okviru dopustnih količin glede na omejitve zapisne v dolgoročnem načrtu območja. Menimo, da so načrtovani ukrepi po vsebini ustrezni in da so, glede na načrtovani obseg, okoljsko in gospodarsko sprejemljivi.

Lovski objekti

Lovski tehniški objekti so namenjeni izvajanju lova in nekaterih biotehničnih ukrepov. Izvedba del na teh objektih je načrtovana na podobni ravni kot v preteklih letih. Menimo, da so načrtovani ukrepi ustrezni in da bodo, glede na načrtovani obseg, učinkoviti pri (še) boljšem upravljanju z lovišči in trajnostnem gospodarjenju z divjadjo. Novogradnje krmišč za divjad so bile predhodno posebej preverjene in ob odobritvi ZGS ter pisnimi soglasji lastnikov zemljišč vnesene v kataster krmišč, ki je tudi priloga na koncu tega načrta. Lokacije krmišč bodo ostale enake za leti 2021-22 ter se ne bodo spreminjale, možno je le krčenje števila le-teh.

Dopustna odstopanja

Načrtovan je **priporočen obseg biomeliorativnih del ter del za varstvo in monitoring divjadi, tako da izvedba ni obvezna, hkrati pa je dovoljeno neomejeno preseganje.**

Načrtovan **obseg biotehničnih ukrepov predstavlja zgornji še dopusten obseg. Realizacija torej ni obvezna, hkrati pa preseganje ni dovoljeno.**

Načrtovan obseg del na lovskih objektih z načrtovanimi konkretnimi objekti v letnih načrtih lovišč **predstavlja pravno podlago** za njihovo izvedbo. Vrste divjadi, ki jih je dovoljeno krmiti in lokacije krmljenja, kjer je krmljenje dovoljeno, so navedene v prilogah tega načrta. Podrobnejši podatki o lokacijah krmišč (parcelne številke in koordinate) se nahajajo pri ZGS, na Območni enoti Ljubljana. Usklajenost vrst količin krme z načrtom LUO je dosežena ob izdaji sklepa o usklajenosti letnih načrtov lovišč. V preglednici ne prikazujemo (zimskih) krmišč za malo divjad, izjema so male zveri (lisica, kuna belica, kuna zlatica).

Preglednica 3.1.2: Načrtovani ukrepi v življenjskem okolju divjadi v letih 2021 in 2022

Vrsta ukrepa	Enota	Načrt 2021-22
1. UKREPI ZA VARSTVO IN MONITORING DIVJADI		
Ukrepi za varstvo in monitoring divjadi	ure	13.260
2. BIOMELIORATIVNI UKREPI		
Vzdrževanje pasišč s košnjo (ročna in strojna košnja)	ha	42,9
Spravilo sena z odvozom	ha	17,5
Priprava pasišč za divjad	ha	12,3
Gnojenje travnikov	ha	14,6
Vzdrževanje grmišč	ha	5,7
Vzdrževanje remiz za malo divjad	ha	2,9
Vzdrževanje gozdnega roba	ha	12,9
Izdelava in vzdrževanje kaluž	število	134
Izdelava in vzdrževanje večjega vodnega vira	število	6
Sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja	število	290
Postavitev in vzdrževanje gnezdnic	število	20
3. BIOTEHNIČNI UKREPI		
Zimsko krmljenje SKUPAJ	kg	36.820
Zimsko krmljenje - velika divjad	kg	35.940
Zimsko krmljenje - mala divjad	kg	880
Privabljalno krmljenje	kg	60.840
Krmne njive	ha	23,6
Pridelovalne njive	ha	0,3
Sol	kg	2.498
4. LOVSKI OBJEKTI		
Solnice (vse založene v 2 letih)	število	2.110
Lovske preže (obnova in novogradnja)	število	432
Krmišča (obnova in novogradnja)	število	100
Lovske steze (obnova in novogradnja)	km	173,4

Pri izvajanju biotehniških ukrepov je treba poleg določil o lokacijah in obsegu ukrepov, kar je določeno z letnimi načrti lovišč in s tem načrtom, upoštevati še sledeče usmeritve:

Vrste krme so obravnavane s stališča energijske vrednosti, vsebnosti vode ter izvora po naslednjih skupinah:

- Močna škrobna krma (koruza, žita, kostanj, želod, briketi in drugi izdelki iz rastlin);
- Sočna krma (okopavine, tropine, sadje);
- Voluminozna krma (suhe trave, vejniki, travna silaža, koruzna silaža, pesni rezanci) in
- Krma živalskega izvora - SŽP (v skladu z veterinarskimi predpisi).
- Za krmljenje parkljaste divjadi so dovoljene izključno tukaj navedene vrste močne škrobne, sočne in voluminozne krme.

Zimsko je dopustno krmiti naslednje vrste divjadi (le v delu LUO):

- Navadnega jelena (v loviščih Polšnik, Podkum, Dobovec, Dole pri Litiji, Gabrovka in Radeče);
- Muflona (v loviščih Trbovlje, Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Dobovec, Podkum in Radeče) ter
- Fazana, jerebico in poljskega zajca (v vseh loviščih, izključno na krmiščih, ki preprečujejo dostop do krme veliki divjadi).

Količina močne škrobne krme za **zimsko krmljenje** jelenjadi in muflona naj bo v najnižjem deležu - od nič do največ 10 % v skupni količini (po masi) krme. Na istem krmišču, namenjenem zimskemu krmljenju rastlinojede parkljaste divjadi mora biti struktura krme v sledečih deležih – močna škrobna krma do 10 %, sočna krma do 30 %, voluminozna krma vsaj 60 %. Odstopanja od navedene strukture krme za rastlinojedo parkljasto divjad v času zimskega krmljenja so le v smislu vzdrževanja pasišč s košnjo in naknadnim sušenjem sena, ko je le-tega dovoljeno samostojno zložiti v jasli. Struktura krme za fazana, jerebico in poljskega zajca ni posebej predpisana, upravljavci lovišč naj uporabljajo krmo, ki je dostopna in uporabljana skladno z dognanji lovske stroke.

Pri **zimskem krmljenju** parkljaste divjadi je močno škrobno krmo dopustno polagati le v mesecih oktober, november, december, sočno in voluminozno krmo pa poleg teh še v mesecih januar, februar in marec, izjemoma še do konca aprila v primeru poznega snega in nizkih temperatur. Krmljenje samo z močno škrobno krmo ni dovoljeno. Količina skupaj položene sočne in voluminozne krme v ustreznem razmerju ni omejena, odvisna naj bo od naravne ponudbe hrane. Pri izvedbi je treba upoštevati spodaj navedene omejitve. Če se na krmišču začne izvajati zimsko krmljenje, mora biti to založeno do konca marca, po potrebi (zima z visokim snegom in nizkimi temperaturami). Pri izvajanju krmljenja je potrebno z razporeditvijo krme omogočiti, da vse živali hkrati pridejo do položene krme. Sestava krme za zimsko krmljenje parkljaste divjadi:

- Močna škrobna krma v deležu do 10 %;
- Sočna krma v deležu do 30 %;
- Voluminozna krma v deležu najmanj 60 %;
- Pri krmljenju z močno škrobno krmo mora biti na krmišču divjadi stalno na razpolago tudi sočna in voluminozna krma;
- V primeru, ko se krmi brez močne škrobne krme naj bo delež sočne krme do 35 %, ostalo pa voluminozna krma.

Privabljalno krmljenje se izvaja s ciljem monitoringa, izbire in lažjega ter pravilnejšega odstrela divjadi. Privabljalno krmljenje se lahko izvaja le v času lovne dobe in izvajanja lova na čakanje. Izvajati ga je dopustno za naslednje vrste divjadi (v celem LUO oz. v delu območja):

- Navadni jelen (v delu LUO južno od reke Save);
- Damjak (v loviščih Dol pri Hrastniku in Radeče);
- Muflon (v loviščih Trbovlje, Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Dobovec, Podkum in Radeče);
- Divji prašič (v vseh loviščih);
- Lisica (v vseh loviščih);
- Kuna belica (v vseh loviščih);
- Kuna zlatica (v vseh loviščih).

ZAČASNO PREPOVEDANO s hrano živalskega izvora na krmiščih do katerih lahko dostopajo divji prašiči!

Privabljalno krmljenje divjih prašičev nad nadmorsko višino 900 m se za leti 2021-2022 spet izjemoma dovoli. Dolgoročni načrt (2011-2020) to sicer prepoveduje zaradi potencialne prisotnosti divjega petelina v času nastajanja dolgoročnega načrta. Ker trenutni ažurirani podatki kažejo, da divjega petelina v naravnem okolju LUO ni (več), se krmljenje izjemoma dovoli.

Dopustna količina krme za lovišče na letni ravni je načrtovana z letnim načrtom lovišča. Pri določitvi se upošteva spodaj navedene kriterije.

Privabljalno krmljenje **navadne jelenjadi, muflona, damjaka in divjih prašičev** je namenjeno izključno monitoringu, oceni, izbiri ter lažjemu izvrševanju odstrela. Za doseganje učinka privabljanja so na krmišču potrebne in priporočene le minimalne količine krme, ki opravljajo funkcijo privabljanja divjadi. Pri **divjem prašiču**, ki se ga primarno privabljalno krmi je priporočeno krmljenje na način, da je krma na krmiščih dostopna predvsem tej vrsti (npr.: krmni valj, polaganje krme v tla, prekrivanje krme, močno raztresanje, posebna krmišča...) in ne ostali divjadi (srnjadi, gamsu). Letna maksimalna poraba **močne škrobne krme** za privabljalno krmljenje divjadi za posamezno lovišče je **kombinacija lovne površine lovišča (30 %) in odvzema v preteklem letu (70 %)**. Izvajanje privabljalnega krmljenja se mora koncentrirati na obdobje lova na čakanje, t.j. na pomlad in poletje ter zgodnjo jesen.

V loviščih je hrano živalskega izvora dovoljeno polagati le na privabljalna krmišča **za male zveri**, ki morajo biti ustrezno načrtovana in objavljena v prilogi tega načrta. Krmo živalskega izvora za male zveri se polaga na strnjeni površini do največ 4 m². Na krmišču za male zveri je istočasno lahko največ 6 kg hrane živalskega izvora, ki ne predstavlja kadavra divjadi ali največ en kadaver divjadi. Ostanke, ki jih divjad ne poje, je treba zaradi higienskih razlogov redno odstranjevati. **Glede na objavo sklepa v Uradnem listu RS v januarju 2021 s strani UVHVR o povečani ogroženosti celotnega ozemlja Slovenije v zvezi z možnostjo pojava Afriške prašičje kuge je krmljenje s hrano živalskega izvora na privabljalnih krmiščih za male zveri, do katerih lahko dostopajo divji prašiči, do preklica prepovedano!**

Polaganje soli divjadi je dopustno izključno na solnicah. Kriterij za določanje skupne porabe soli v lovišču na leto je do max. 2 kg na 100 ha gozda. Sol naj se polaga le v spomladanskem času. Postavljanje solnic je prepovedano:

- Bliže kot 50 m od sestojev v pomlajevanju, mladovij in v smrekovih drogovnjakov;
- Bliže kot 50 m od javnih cest in gozdnih rezervatov;
- Bliže kot 50 m od vodnih teles in na način, da sol lahko pride vanje;
- Bliže kot 50 m od kmetijskih površin;
- Na živa drevesa;
- V območja ali bližino območij, kjer so prisotne redke, ogrožene in zavarovane vrste živali ter rastišča redkih, ogroženih in zavarovanih rastlinskih vrst;
- V bližino območij naravnih vrednot, v ožja zavarovana območja in v dele širših zavarovanih območij s strožjim varstvenim režimom (IUCN kategorija II). Izjemoma je tudi na teh območjih možna začasna postavitev.

3.2 Vpliv divjadi na njeno življenjsko okolje

3.2.1 Škode na kmetijskih kulturah in domači živini ter presoja uspešnosti izvedenih ukrepov

Lovske družine so v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu ter Pravilnikom o vsebini načrtov upravljanja z divjadjo dolžne v okviru letnega načrta lovišča poročati o škodnih dogodkih v tekočem letu. Po podatkih lovskih organizacij je bilo tako v letih 2019 in 2020 na območju Zasavskega LUO oškodovancem izplačanih v denarju za 17.403,06 EUR (38 %), v materialu povrnjenih za 22.108,96 EUR (49 %) in z fizičnim delom lovcev na odpravi škode povrnjenih za 5.766,50 EUR (13 %) odškodnin (delo je enotno ovrednoteno za celo SLO na 5,00 EUR/uro). Skupaj beležimo torej za 45.278,52 EUR odškodnin za nastalo škodo od divjadi na lovni površini. Največ škod je v letih 2019-20 povzročil divji prašič (88,5 %), ostalo pa srnjad, jelenjad, damjak, jazbec, lisica in siva vrana. Velika parkljasta divjad je skupaj povzročila 98 % vse nastale škode od divjadi v LUO. V petih lovskih družinah v zadnjih dveh letih niso evidentirali nobenega škodnega primera. Skupno število obravnavanih škodnih primerov je bilo v zadnjih dveh letih največje v šestletju (444 – 41 %), kar je posledica kombinacije pritiska divjadi na škodne objekte in interesa/seznanjenosti oškodovancev za prijavo škode, tudi najmanjših po obsegu. Največji obseg ovrednotene škode od divjadi (v EUR) je bil v preteklih dveh letih v loviščih Litija (26 %), Pugled (11 %), Dol pri Hrastniku (10 %), Radeče (9 %) in Šmartno pri Litiji (9 %) in po številu škodnih dogodkov v loviščih Litija (20 %), Pugled (18 %), Šmartno pri Litiji (10 %), Kresnice (9 %) in Čemšenik (8 %).

Najvišja škoda v preteklem šestletnem obdobju je bila evidentirana v letu 2019. Razloge za medletna nihanja škod, lahko iščemo v periodično zelo dobrih naravnih razmerah (gozdni obrod), posledično pa visokemu prirastku in številčnosti divjega prašiča, ki je glavni nosilec škod v zasavskem prostoru. Upravljalci lovišč sicer namenijo veliko pozornost obsegu preventivnih ukrepov in nižji gostoti populacij okoljsko vplivnih vrst divjadi, kar je bilo doseženo z zelo dobro realizacijo načrtovanih ukrepov praktično v vseh letih. Kljub temu nekaj lovišč

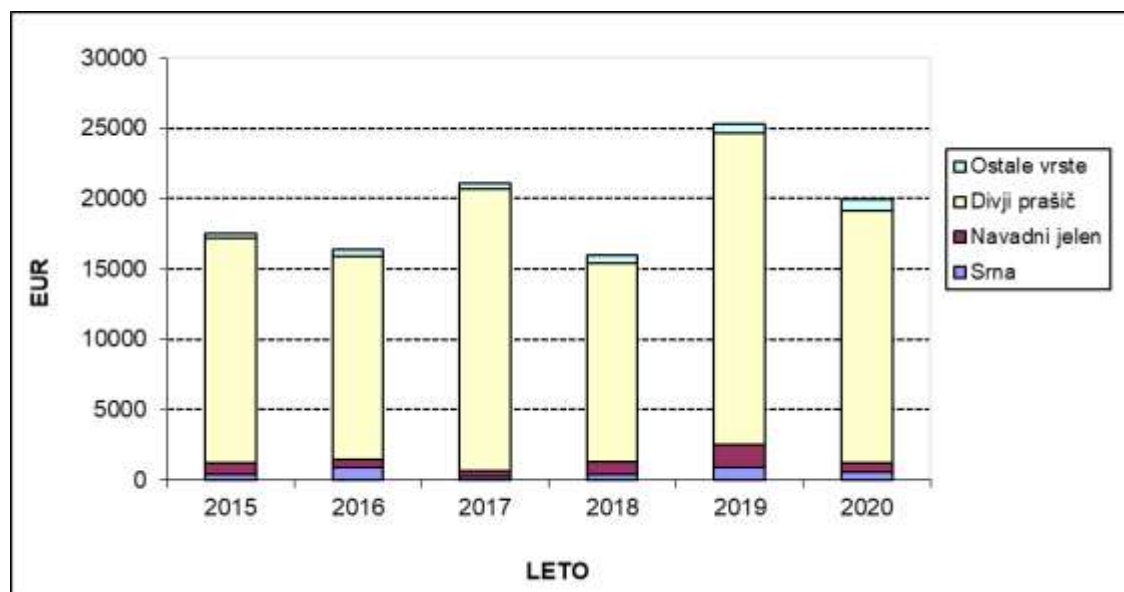
v šestletju močno izstopa s številom škodnih primerov od vseh vrst divjadi in sicer: Litija, Pugled, Radeče, Laze, Šmartno pri Litiji, Kresnice, Čemšenik in Dol pri Hrastrniku.

Poleg škode na lovni površini je bilo v letih 2019 in 2020 v Zasavskem LUO zabeleženih tudi 20 škodnih dogodkov od divjadi (povzročitelji srna-4x, divji prašič-1x, lisica-3x, jazbec-1x, kuna belica-6x, kombinirano s.vrana-p.zajec-1x, kombinirano d.prašič-srna-1x) na nelovnih površinah v višini 9.553,71 EUR. V enem (1) primeru povzročitelja škode na nelovni površini nismo mogli določiti. Škodo so ocenili in obravnavali pooblaščenca ZGS iz OE Ljubljana (in 2x iz OE Brežice) po pooblastilu ministrstva, pristojnega za divjad in lovstvo.

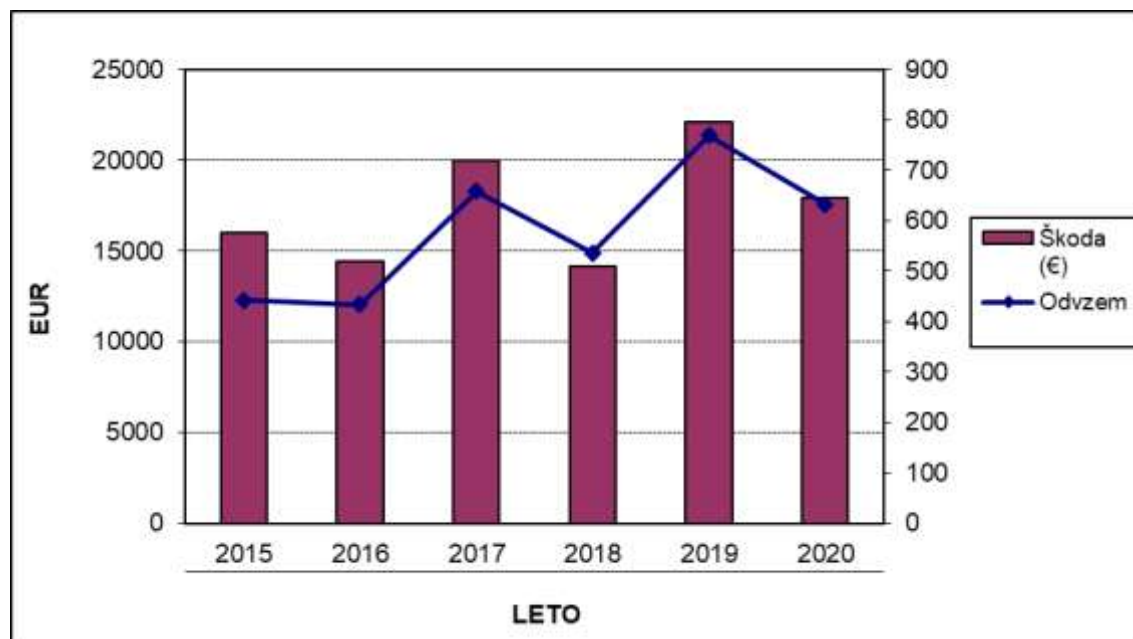
Preglednica 3.2.1: Povzročene škode v obdobju 2015 - 2020

Vrsta divjadi	Kultura	2015 - 2020		2019 - 2020	
		Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha	Ovrednotena škoda	EUR / 100 ha
srna	kulture	2.655,36	2,93	1.240,23	1,37
	sadno drevje	453,00	0,50	221,00	0,24
	ostalo	8,50	0,01	8,50	0,01
skupaj		3.116,86	3,44	1.469,73	1,62
navadni jelen	kulture	3.901,34	4,30	1.321,20	1,46
	travniki	140,32	0,15	130,00	0,14
	gozd	800,00	0,88	800,00	0,88
	ostalo	84,75	0,09	0,00	0,00
skupaj		4.926,41	5,43	2.251,20	2,48
muflon	travniki	946,12	1,04	490,73	0,54
skupaj		946,12	1,04	490,73	0,54
damjak	sadno drevje	195,36	0,22	50,00	0,06
skupaj		195,36	0,22	50,00	0,06
divji prašič	kulture	31.395,41	34,63	7.716,80	8,51
	travniki	75.168,80	82,92	32.341,23	35,68
	ostalo	488,00	0,54	10,00	0,01
skupaj		107.052,21	118,09	40.068,03	44,20
SKUPAJ PARKLJARJI		116.236,96	128,22	44.329,69	48,90
lisica		731,71	0,81	109,00	0,12
jazbec		756,64	0,83	471,30	0,52
siva vrana		775,69	0,86	368,53	0,41
ostale vrste		60,00	0,07	0,00	0,00
SKUPAJ OSTALO		2.324,04	2,56	948,83	1,05
VSE SKUPAJ		118.561,00	130,79	45.278,52	49,95

OVREDNOTENA ŠKODA je izplačana odškodnina v denarju (€) + izdan material v denarju (€) + opravljene ure sanacije izražene v denarju (1 ura = 5 €).

Slika 3.2.1: Dinamika ovrednotenih škod od divjadi v LUO za zadnje šestletno obdobje

Slika 3.2.2: Povračila škode in odvzem divjih prašičev v LUO za zadnje šestletno obdobje

Preglednica 3.2.2: Pregled števila škodnih dogodkov po loviščih za zadnje šestletno obdobje

Lovišče	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Čemšenik	8	7	2	8	22	14	61
Dobovec	3	1		1	5	2	12
Dol pri Hrastniku	4	4	7	15	11	9	50
Dole pri Litiji	3	8	16		6	2	35
Gabrovka	8	9	1	2	1	3	24
Hrastnik		1	3	3	3	4	14
Ivančna Gorica	6	4	5	5	7	1	28
Izlake	2	3					5
Kresnice	15	8	14	6	11	29	83
Laze	13	25	17	11	16	9	91
Litija	35	29	33	2	59	31	189
Mlinše	1	1	1				3
Moravče		4		5			9
Podkum	6	3	2	1	7	3	22
Polšnik	3	4	2	4	4	1	18
Pugled	22	27	25	23	32	49	178
Radeče	11	10	17	22	13	20	93
Šentlambert	2	1		4	1	1	9
Šentvid pri Stični			1				1
Šmartno pri Litiji	19	9	4	11	25	21	89
Trbovlje	3	1	11	8	1		24
Vače	2	2	2	3	2	2	13
Višnja Gora			3		11	6	20
Zagorje	5		5	2			12
LUO skupaj	171	161	171	136	237	207	1083

Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od divjadi v letih 2015 - 2020

Preglednica 3.2.3: Opravljeni ukrepi za preprečevanje škod od in na divjadi v obdobju 2015 - 2020

Vrsta ukrepa	2015 - 2020		2019 - 2020	
	Št. lovišč	Opr. ure	Št. lovišč	Opr. ure
tehnična sredstva	91	14.861	41	5.265
kemična sredstva				
SKUPAJ	91	14.861	41	5.265

Upravljalci lovišč so v preteklih šestih letih izvajali ukrepe za preprečevanje škod v kmetijstvu in v prometu. V ta namen so porabili 14.821 delovnih ur. Razpon števila LD, ki so ta dela opravljala je bil od 11 do 22, od vseh 24-tih v LUO. Opravljena zaščitna dela so bila tehniške in kemične narave: nabava in pomoč pri postavitvi zaščitnih električnih ograj (el. pastir, mreža, količki, žica, izolatorji...), nabave, razdelitve in uporabe kemičnih zaščitnih sredstev. Poleg tega so v namen zaščite prometa pred divjadjo ob prometnejših cestah postavili več kemičnih odvrčal in postavili silhuete srnjaka za opozorilo pred naleti divjadi.

Ta dela so se v obdobju zadnjih dveh let (2019-2020) intenzivirala, tudi s pomočjo določil teh načrtov. V zadnjih dveh letih so pri zaščiti pred škodo od divjadi in na divjadi sodelovale skoraj vse LD (2019 – 22/24 in 2020 – 19/24). Obseg dela in delovnih ur je bil temu primerno višji kot v preteklosti.

Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021-2022

Preglednica 3.2.4: Načrtovani ukrepi za preprečevanje škod v letih 2021 in 2022

Vrsta ukrepa	Št. lovišč	Načrtovane ure
tehnična sredstva	24	5.600
kemična sredstva		
SKUPAJ	24	5.600

Upravljalci lovišč bodo v letih 2021-2022 za preprečevanje škod od divjadi na kmetijskih površinah v skladu s potrebami izvajali podobne ukrepe kot v preteklih letih. Najpogostejši ukrep bo nakup in pomoč pri postavljanju zaščitnih sredstev za preprečevanje škode od divjadi (odvračala, električni pastirji, mreže, žica, izolatorji, šumeče folije,...) v kmetijstvu in postavitve kemičnih ograj ter opozorilnih silhuet v prometu.

Načrtovan obseg ukrepov in potrebnih ur za njihovo izvedbo bo prilagajan dejanskim potrebam v loviščih in problemom s škodami od divjadi. Dejanska potreba po izvajanju zaščitnih ukrepov za preprečevanje škode od divjadi (predvsem v kmetijstvu) se pokaže šele tekom leta, je močno odvisna od vremenskih in okoljskih danosti v posameznem letu ter seveda od stanja divjadi v loviščih. **Vsak upravljalec lovišča - LD mora imeti v letnem načrtu predvidena vsaj minimalna dela za preprečevanje škod od divjadi! V letih 2021-2022, primarno v letu 2021 predvidevamo višjo številčnost divjega prašiča v primerjavi z letom 2020 zaradi bogatega gozdnega obroda, zato naj tem ukrepom vsekakor več aktivnosti posvetijo LD v loviščih z večjo škodo od divjadi v zadnjih 6 zaporednih letih (Čemšenik, Dol pri Hrastniku, Kresnice, Laze, Litija, Pugled, Radeče, Šmartno pri Litiji). Za vse LD, kjer je tekom obdobja 2015-2020 nastala večja škoda od divjadi (št. škodnih dogodkov z letnim povprečjem > 8 ali ovrednotena škoda z letnim povprečjem > 500 EUR) je izvajanje ukrepov za preprečevanje škod od divjadi obveza!**

Za preprečevanje škode od sivih vran kot najbolj učinkovit ukrep priporočamo odvračalni odstrel. Smiselno ga je izvajati lokalno, tam kjer sive vrane dejansko povzročajo škodo. **Ocenjujemo, da bi bilo tako treba ukrepati v loviščih Pugled, Laze, Kresnice, Litija, Moravče, Šmartno pri Litiji, Gabrovka, Šentvid pri Stični in Ivančna Gorica.** V zvezi s tem naj IO OZUL pripravi seznam lokacij, kjer je treba odvračalni odstrel izvajati že pred začetkom lovne dobe in v imenu vseh pristojnih upravljavcev lovišč zaprosi MKGP za dovoljenje.

Odgovornost za nastanek škode od in na divjadi ter postopki za njeno ugotavljanje in določevanje odškodnin so obrazloženi na spletni strani ZGS:

http://www.zgs.si/delovna_podrocja/gozdne_zivali_in_lovstvo/divjad/index.html.

3.2.2 Vpliv rastlinojede divjadi na gozdne ekosisteme

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi, ki bo na podlagi dolgoročnega periodičnega izvajanja omogočala korektne analize tudi s pomočjo statističnih orodij. Izvedba popisa ne terenu prostorsko ni vezana na območje LUO, ampak se opravlja po »ekoloških enotah« (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd. - združujejo med seboj si podobne gozdnogospodarske enote glede na območne rastiščno - gojitvene tipe.

V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah v LUO izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, do so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

Večji del LUO (92 %) pokrivata popisni enoti Zasavje in Litija. V Zasavskem LUO leži 65 % popisne enote Zasavje in 87 % popisne enote Litija. Izven teh dveh LUO sega del lovišča Pugled na zahodu, ki spada v popisno enoto Ljubljana, ki po večini obsega območje, kjer je zelo nizka gozdnatost in visok delež zazidanih in sorodnih zemljišč ter deli lovišč Višnja Gora, Ivančna gorica in Šentvid pri Stični, ki ležijo južno od avtoceste Ljubljana – Novo Mesto ter spadajo v popisno enoto Krka.

Slika 3.2.2.1: Popisne enote v lovsko upravljavskem območju

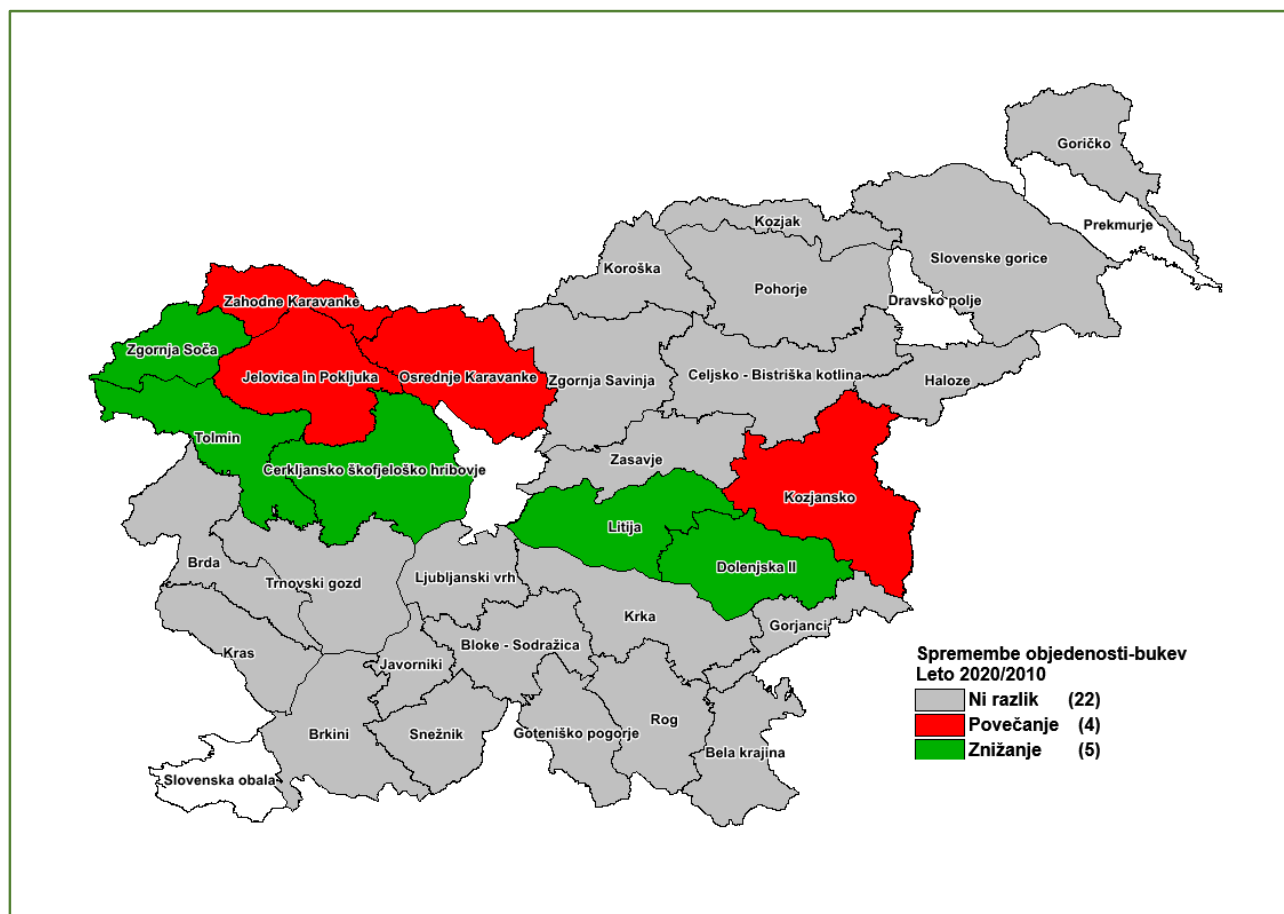
V letu 2014 smo v obeh navedenih popisnih enotah izvedli drugi popis objedenosti. V vsaki od popisnih enot je bilo popisanih 54 ploskev, na katerih smo ugotavljali vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Kljub temu, da je stopnja objedenosti odvisna od številnih dejavnikov, nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanj v populacijah divjadi, predvsem glede gibanja njene številčnosti in gostot. Kot kazalnike usklajenosti populacije z njenim okoljem uporabljamo objedenost posameznih drevesnih vrst oz. skupin vrst.

V letu 2017 smo izvedli tretji popis objedenosti. V enoti Zasavje je bilo popisanih 51 ploskev, v enoti Litija pa 52 ploskev. Za korektno statistično obdelavo podatkov mora biti vsaj 51 ploskev v enoti.

V letu 2020 smo izvedli četrti popis objedenosti. Enako kot pri popisu v letu 2017 je bilo tudi v letu 2020 v enoti Zasavje popisanih 51 ploskev, v enoti Litija pa 52 ploskev.

Pri interpretaciji rezultatov moramo upoštevati lastnosti posameznega kazalnika. Objedenost v prehrani priljubljenih drevesnih vrst (mehki listavci, plemeniti listavci) je visoka že pri nizkih gostotah divjadi. Na drugi strani je objedenost v prehrani manj priljubljenih vrst (smreka) tudi pri visokih gostotah divjadi lahko nizka.

Bukev je srednje priljubljena vrsta in se na spreminjanje gostote rastlinojede parkljaste divjadi odziva pri nizkih in visokih gostotah.

Slika 3.2.2.2: Spremembe v deležu poškodovanih osebkov bukve v popisu 2020 glede na popis 2010 po popisnih enotah v Sloveniji. Popisne enote v lovsko upravljavskem območju

Preglednica 3.7: Podatki popisa objedenosti v popisni enoti Zasavje v letu 2020

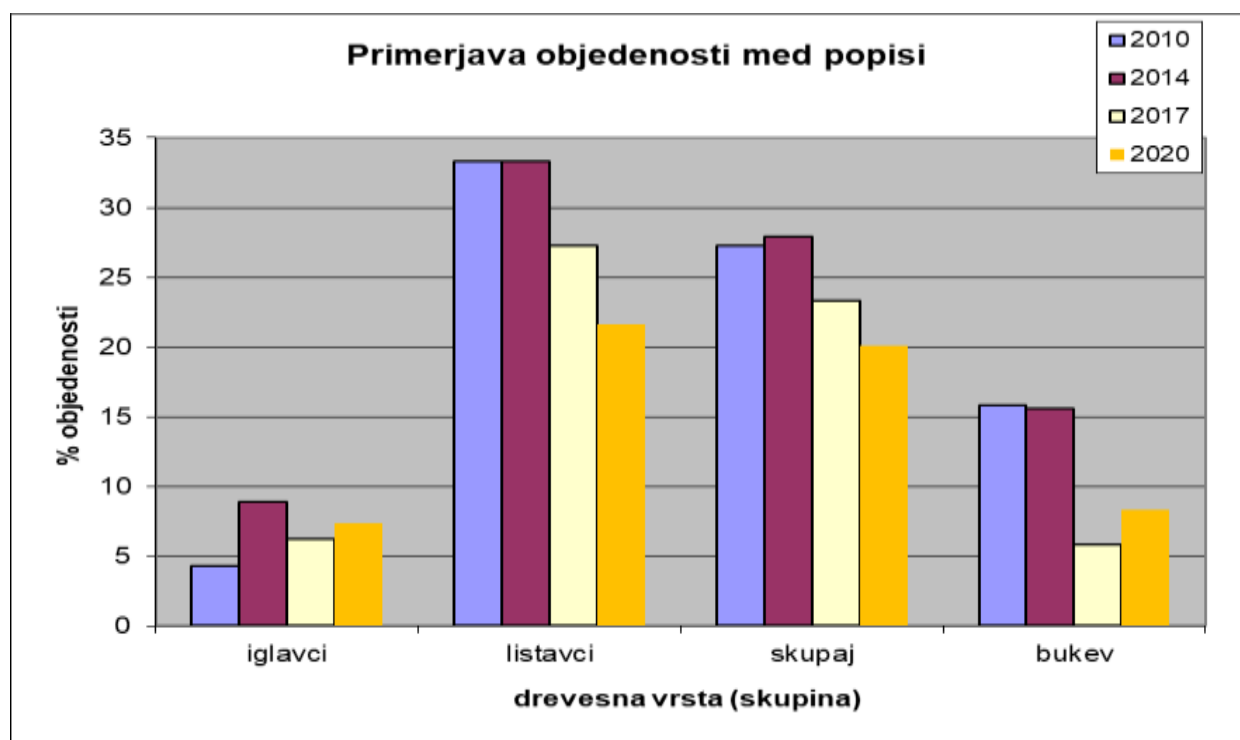
Zasavje 2020	št. vz.	< 15 cm DV % št./ha	R1 15-30 cm DV % št./ha obj. %	R2 30-60 cm DV % št./ha obj. %	R3 60-100 cm DV % št./ha obj. %	R4 100-150 cm DV % št./ha obj. %	R1-R4 DV % št./ha obj. %
Smreka	31	12 4.989	3 1.260 6,3	11 2.726 4	19 2.143 5,9	18 725 2,2	9 6.854 4,8
Jelka	11	4 1.767	2 914 17,2	2 378 33,3	2 236	1 47 33,3	2 1.576 19
Bori	3	104	32		16		47
Bukev	44	19 7.483	33 12.353 6,1	42 10.179 12,4	47 5.420 8,7	51 2.111 0,7	39 30.063 8,3
Hrasti	18	12 4.989	8 3.199 15,3	1 189 41,7			4 3.388 16,7
Plemeniti listavci	46	41 16.525	31 11.565 31,2	15 3.671 58,4	4 504 59,4	2 79 40	20 15.819 38,4
Drugi trdi listavci	45	11 4.365	21 7.910 22,9	26 6.271 38,4	24 2.820 38	24 977 4,8	23 17.978 29,7
Mehki listavci	12	1 208	2 646 9,8	4 851 35,2	3 394 32	4 173	3 2.064 23,7
Iglavci	34	17 6.859	6 2.206 10,7	13 3.104 7,6	21 2.395 5,3	19 772 4,1	11 8.477 7,4
Listavci	51	83 33.569	94 35.672 18,9	87 21.161 29,3	79 9.139 21,6	81 3.340 2,8	89 69.312 21,6
Skupaj	51	100 40.428	100 37.878 18,4	100 24.265 26,5	100 11.534 18,2	100 4.112 3,1	100 77.788 20,1

Iz popisa objedenosti želimo izluščiti tudi informacije o zagotavljanju naravnega pomlajevanja. Zanima nas torej tisti segment gozda, od katerega je odvisno naravno pomlajevanje in s tem nadaljnji razvoj gozda. S tega vidika je predvsem pomembno, kakšna je vrstna sestava mladja v najvišjem višinskem razredu, ki ga še spremljamo. Menimo, da je mladje, ko preraste višino 150 cm varno pred objedanjem. Pomembno je, da se število dreves na hektar z rastjo gozda zmanjšuje in, da se zaradi tega s pravnimi ukrepi (redčenjem) lahko spreminja deleže drevesnih vrst, seveda le v okviru, ki ga ponuja mladje. Pričakovani delež plemenitih listavcev v lesni zalogi je 8 %, prav tako drugih trdih listavcev. Pričakovani delež smreke je 10 %. Bukve naj bi bilo cca 70 %. Glede na rezultate popisa je v povprečju te cilje mogoče doseči. V popisni enoti Litija je opaziti, da se jelka in mehki listavci, to so drevesne vrste, ki jih divjad najraje objeda, v višinskem razredu od 100 do 150 cm redkeje

pojavljajo, čeprav so v nižjih višinskih razredih prisotne. Razloge za to je iskati v njihovi splošni zelo majhni zastopanosti v mladju (za jelko to velja tudi v splošnem v vseh sestojih) ter v nizkem deležu mladja in sestojev v obnovi, ki je še precej manjši kot v popisni enoti Zasavje. Razliko v pojavljanju jelke in mehkih listavcev lahko delno pojasnimo tudi s prisotnostjo jelenjadi, ki je v popisni enoti Litija zmerno zastopana, v popisni enoti Zasavje pa se zelo redko pojavlja. Skupno gledano se je stopnja objedenosti zmanjšala v obeh PE (Zasavje 3 %, Litija 5 %). Jelka (pretežno silikatna rastišča) se pojavlja tudi v razredu 100 – 150 cm v obeh popisnih enotah.

Preglednica 3.8: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4, Popisna enota »Zasavje«

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
<i>Smreka</i>	2,7	2,7	3,0	4,8
<i>Jelka</i>	10,6	23,1	12,5	19,0
<i>Bori</i>	14,3	7,1		
<i>Macesen</i>				
<i>Bukev</i>	15,8	15,6	5,8	8,3
<i>Hrasti</i>	24,3	16,9	17,1	16,7
<i>Plemeniti listavci</i>	49,1	54,4	47,3	38,4
<i>Drugi trdi listavci</i>	36,8	38,7	29,0	29,7
<i>Mehki listavci</i>	32,1	42,3	47,6	23,7
<i>Iglavci</i>	4,3	8,9	6,2	7,4
<i>Listavci</i>	33,3	33,3	27,3	21,6
Skupaj	27,3	27,9	23,3	20,1

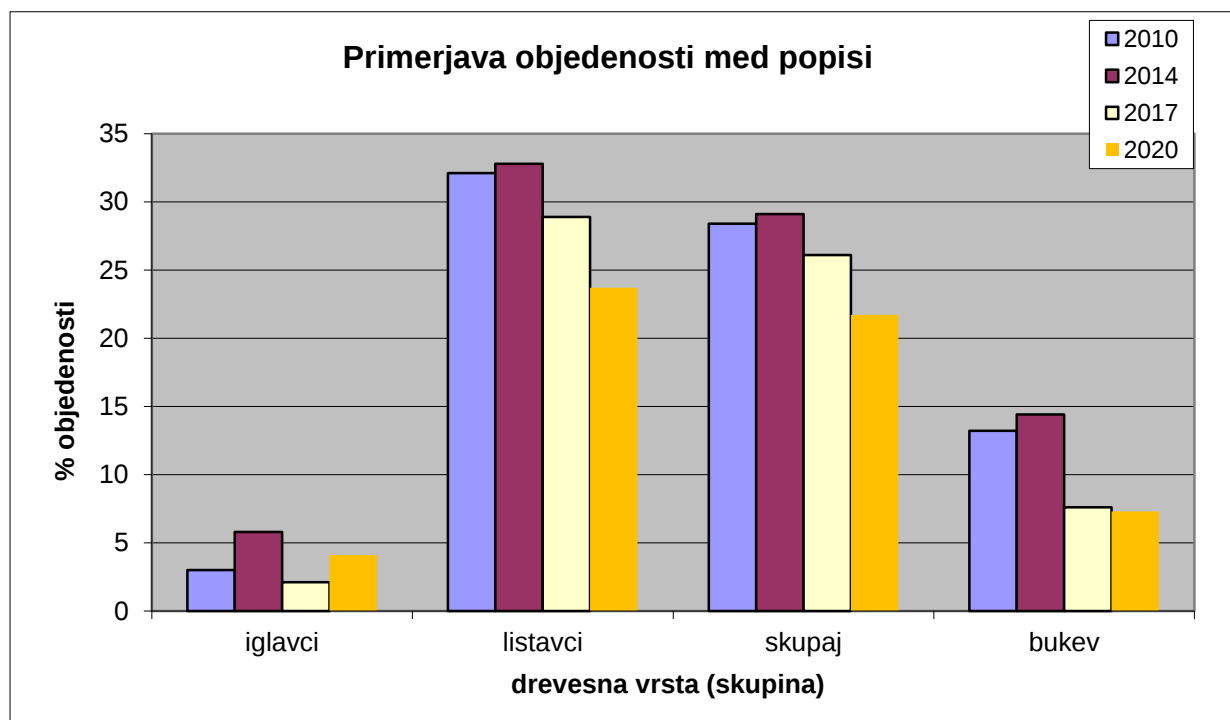
Slika 3.2.2.3: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4, Popisna enota »Zasavje«

Preglednica 3.9: Podatki popisa objedenosti v popisni enoti Litija v letu 2020

Litija 2020	št. vz.	< 15 cm			R1 15-30 cm			R2 30-60 cm			R3 60-100 cm			R4 100-150 cm			R1-R4		
		DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %	DV %	št./ha	obj. %
Smreka	24	5	2.319		5	1.915	1,6	11	2.705		12	1.185	5,1	18	714		9	6.520	1,4
Jelka	5	4	1.915			91	33,3		30	100	2	152	80	3	122	12,5	1	395	50
Macesen	1					15	100											15	100
Ostali iglavci	1				1	365		1	182								1	547	
Bukev	50	15	7.157		36	12.888	6	46	11.110	5,9	63	6.064	12,8	65	2.599	7	44	32.660	7,3
Hrasti	15	5	2.520		4	1.489	29,6	3	745	57,1	1	61	50		15	100	3	2.310	39,5
Plemeniti listavci	35	35	17.238		36	13.116	39,4	20	4.970	45,9	8	805	49,1	4	152	60	26	19.043	41,7
Drugi trdi listavci	43	36	17.742		17	6.003	28,4	16	3.936	38,6	11	1.079	46,5	8	334	22,7	15	11.353	33,5
Mehki listavci	10				1	258	52,9	3	654	74,4	2	213	57,1	2	61	25	2	1.185	64,1
Iglavci	27	9	4.234		7	2.386	3,2	12	2.918	1	14	1.337	13,6	21	836	1,8	10	7.477	4,1
Listavci	52	91	44.657		93	33.754	24,4	88	21.414	25,1	86	8.222	22,2	79	3.161	12	90	66.551	23,7
Skupaj	52	100	48.891		100	36.140	23	100	24.332	22,2	100	9.559	21	100	3.997	9,9	100	74.028	21,7

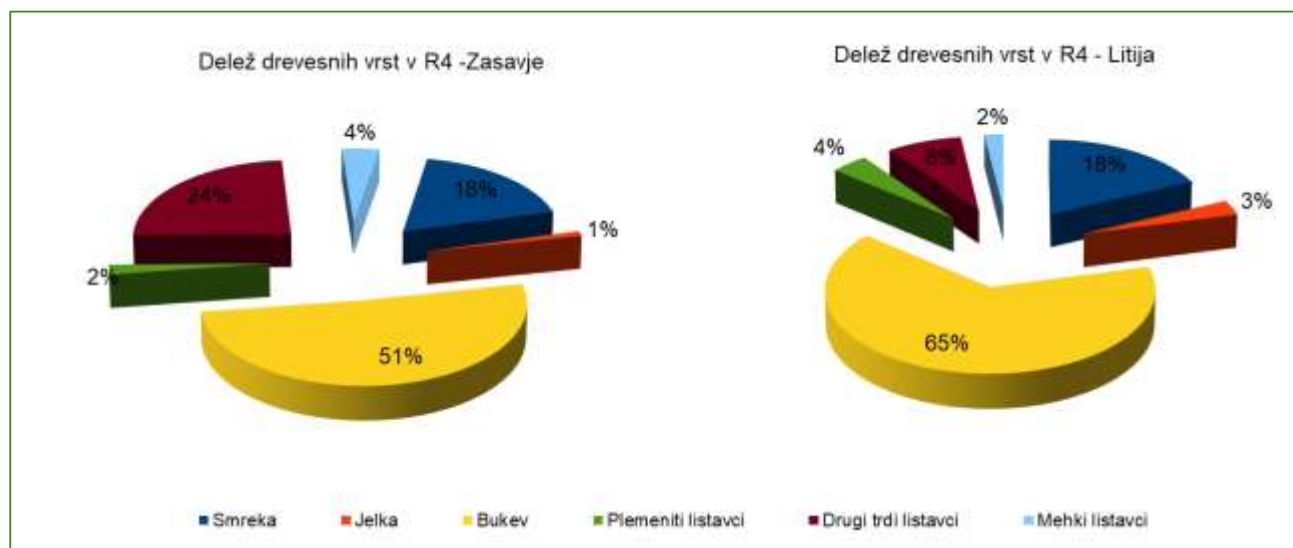
Preglednica 3.10: Delež poškodovanih osebkov (objedenost) po posameznih drevesnih vrstah za razrede R1-R4, Popisna enota »Litija«

	Objedenost 2010	Objedenost 2014	Objedenost 2017	Objedenost 2020
Smreka	3,1	1,0	0,9	1,4
Jelka	0,0	44,7	10,4	50,0
Bori	0,0			
Macesen				100,0
Bukev	13,2	14,4	7,6	7,3
Hrasti	38,5	26,7	37,0	39,5
Plemeniti listavci	62,5	69,3	59,8	41,7
Drugi trdi listavci	38,2	54,4	43,4	33,5
Mehki listavci	43,8	64,1	68,3	64,1
Iglavci	3,0	5,8	2,1	4,1
Listavci	32,1	32,8	28,9	23,7
Skupaj	28,4	29,1	26,1	21,7

Slika 3.2.2.4: Primerjava deleža poškodovanih osebkov (objedenost) gozdnega mladja med popisi 2010, 2014, 2017 in 2020 za razrede R1-R4, Popisna enota »Litija«

Na odnos med rastlinojedimi parkljarji in gozdnim mladjem močno vpliva tudi delež mladovja v primerjavi z ostalimi razvojnimi fazami. Za uravnavanje tega odnosa izhajamo iz obstoječega stanja razmerja razvojnih faz. Iz preglednice 3.9. je razvidno, da bi z intenzivnejšim gospodarjenjem lahko dosegli večji delež mladja in s tem večjo ponudbo hrane za rastlinojede parkljarje. S tem bi se pritisk na mladje zmanjšal. Učinek bi bil dolgoročen le, če se ob tem ne bi povečala gostota rastlinojedih parkljarjev.

Slika 3.2.2.5: Delež posamezne drevesne vrste v razredu od 100 do 150 cm

Uspeh pomlajevanja je v dobršni meri odvisen tudi od načina trajnostnega gospodarjenja z gozdom, h kateremu bistveno pripomorejo krajevno pristojni revirni gozdarji in lastniki gozdov. Na vsakem rastišču veljajo posebne zakonitosti. Z ustreznim pristopom k pomlajevanju bi zagotovili naravno pomlajevanje, ki bi tudi ob zmerni rasti ali stagnaciji populacij rastlinojedih parkljarjev omogočal normalen trajnostni razvoj gozda. Uspešno naravno pomlajevanje gozda pa je z ustreznim strokovnim pristopom (še) možno tudi pri sedanjem razmerju razvojnih faz.

Preglednica 3.11: Površina in delež posamezne razvojne faze v popisnih enotah Zasavje in Litija

Razvojna faza	Popisna enota Zasavje				Popisna enota Litija			
	Model		Dejansko		Model		Dejansko	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Mladovje	4.949	15	1.276	4	6.406	15	2.071	5
Drogovnjak	13.527	39	9.026	27	17.510	39	17.241	40
Debeljak	10.228	28	19.170	58	13.239	28	18.811	44
Sestoj v obnovi	4.289	18	3.232	10	5.552	18	2.774	6
Ostalo			290	1			1.811	4

Razlike med stopnjami poškodovanosti gozdnega mladja v letih 2010, 2014, 2017 in 2020 smo testirali z neparametrično metodo variance – Friedmanova ANOVA in Kendalova konkordanca. Pri tem smo v vsakokratnem testiranju upoštevali nize podatkov z vsemi ploskvami določene prostorske enote, to je istimi ploskvami, ki so bile popisane v preteklih letih (odvisen vzorec) in novo dodanimi ploskvami. Podatke novih ploskev smo v podatkovne nize na mesta izločenih ploskev razvrstili po slučajnem izboru.

- Za popisno enoto Zasavje smo testirali razlike za vse drevesne vrste skupaj ter posebej za bukev. Rezultati so pokazali, da med deleži posameznih opisov za vse drevesne vrste skupaj ni značilnih razlik, pri bukvi pa so razlike značilne in sicer izstopa leto 2017, kjer se je začelo opazno značilno zmanjšanje.
- Za popisno enoto Litija smo testirali razlike za vse drevesne vrste skupaj ter posebej za bukev. Rezultati so pokazali, da med deleži posameznih opisov za vse drevesne vrste skupaj ni značilnih razlik, pri bukvi pa so razlike značilne, primerjalno med četrtem (2020) in prvim popisom (2010) se je objedenost bukve statistično značilno zmanjšala.

V splošnem lahko ugotovimo, da so razlike v objedenosti gozdnega mladja med vsemi štirimi obdobji za vse drevesne vrste skupaj neznatne, pri objedenosti bukve pa je zaznati značilno zmanjšanje objedenosti.

4 ŽIVALSKES VRSTE – DIVJAD

4.1 Srna (*Capreolus capreolus*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave srne (srnjadi) je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je bilo iz narave odvzetih 4.426 živali, kar pomeni 101 % glede na načrt. V skupnem odvzemu je bilo 50,5 % moških osebkov, 49,5 % ženskih osebkov. Pri starostnih razredih predstavlja pri moškem delu populacije delež mladičev 30 %, enoletnih živali-lanščakov 30,5 % in srnjakov starejših od dveh let 39,5 %. Pri ženskem delu populacije je delež mladičev 33,5 %, enoletnih živali-mladic 25,5 % in srn starejših od dveh let 41 %. Starostni razred mladiči predstavlja v skupnem številu odvzema srnjadi v LUO 32 %, razred enoletnih 28 % in razred starejših 40 % odvzema. Glede na realizirano predstavljajo ugotovljene izgube 13,9 %, kar je povsem v okviru povprečja zadnjih šestih let. Od tega je bilo 82 % nenaravnih in 18 % naravnih izgub. Povez na prometnicah je bil najpogostejši vzrok nenaravnim izgubam, in sicer v 76 % dogodkov, naravnim pa bolezni z 48 % od vseh naravnih izgub. Ker gre le za nekaj odstotna odstopanja, ne moremo govoriti, da zaznane spremembe dejansko odražajo spremembe v populaciji. V preteklem letu so bile najnižje izgube (do 5 %) v loviščih Dol pri Hrastniku, Gabrovka in Polšnik, najvišje pa v loviščih Pugled (30 %), Podkum (29 %), Ivančna Gorica (24 %) in Radeče (24 %).

Realizacija načrtovane vezave (80 %) odstreljenih srn 2+, glede na odstreljene srnjake 2+, je bila 92 %, kar že vrsto let pozitivno vpliva na manjše število izgub starejših srn in na izboljšavo spolnega razmerja v populaciji. Načrtovano razmerje je dosegla večina LD v LUO, od 24 kar 22. Realizacija odvzema na nivoju območja je bila v splošnem zelo ugodna in v okviru dovoljenih odstopanj.

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija odvzema glede na načrt 101 %, povprečno to pomeni 2.161 živali na leto. Delež moških osebkov v odvzemu je 50 %. Delež moških osebkov v odvzemu v predreproduktivnem razredu (mladiči M in enoletni osebki-lanščaki) je > 60 %, v razredu starejših slabih 40 %, pri ženskih osebkih je delež osebkov v predreproduktivnem razredu (mladiči Ž in enoletni osebki-mladice) dobrih 58 %, v razredu starejših pa slabih 42 %. Starostna struktura celotnega odvzema srnjadi je: mladiči 33 %, enoletni 26 % in starejši 41 %. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 1.812 živali ali 14 % odvzema. Od tega nenaravne izgube predstavljajo skoraj 84 % in naravne dobrih 16 %. Skoraj 59 % vseh izgub je bilo povzročenih s povezom (glavnina na cestah), sledijo pokos (15 %), bolezni (9 %) in potepuški psi (5 %). Za 7 % izgub vzrok ni poznan, ostalo odpade na razne druge vzroke.

Presoja uspešnosti upravljanja

Pri srnjadi se, glede na vse kazalce kontrolne metode, cilji upravljanja pri srnjadi v LUO v celoti izpolnjujejo. Vrsta ima:

- stabilen trend številčnosti z normalnimi letnimi nihanji,
- bistvene škode v okolju na nivoju celotnega LUO ne povzroča,
- medvrstni odnos do drugih vrst je stabilen in nespremenjen,
- izgube so znosne in letno nihajoče, brez izrazitega trenda,
- telesne mase in mase trofej so stabilne, pogojene primarno z zunanjimi abiotičnimi dejavniki,
- z vrsto se trajnostno upravlja, tudi v smislu trajnostnega gospodarjenja na nivoju posameznih lovišč (pridobivanje prihodka od lovnega turizma in prodaja mesa uplenjene divjadi, kakovost trofej pri samcih).

Ocena stanja populacije

Srtnjad, kot temeljna vrsta divjadi v vseh loviščih v LUO, je v območju relativno »enakomerno« zastopana. V obdobju zadnjih šestih let izgube le malenkostno varirajo in ne kažejo izrazitega trenda v eno ali drugo smer. Škode od srnjadi ne kažejo trendov rasti ali padanja, čeprav se iz leta v leto lahko bistveno razlikujejo. Menimo, da je to posledica narave teh dogodkov. Večja škoda od srnjadi nastaja tam, kjer je za to priložnost – ob kombinaciji lokalne gostote in dostopne priljubljene kmetijske kulture – vrtno zelenjave ali sadnih drevesc v sadovnjakih. Populacija je stabilna, ne kaže izrazitih trendov in je v celoti gledano usklajena z okoljem. Lokalne neusklajenosti je treba tudi lokalno reševati. Konkurenčni vrsti divjadi, ki se v tem okolju pojavljata sta jelenjad in damjak. Jelenjad je v Zasavskem LUO sicer razpršeno prisotna, na območju južno od reke Save pa se že kaže koncentracije, ki v nekaterih loviščih pomenijo konkurenco srnjadi. Podobno velja tudi za damjaka, ki je za razliko od navadnega jelena v večjem številu prisoten le v lovišču Dol pri Hrastniku. Pleniški vrsti z največjim vplivom na populacijo srnjadi v tem okolju sta lisica in v zadnjih 3-5 letih šakal. Plenita predvsem mladiče v prvih tednih starosti. Spolno in starostno strukturo ter zdravstveno stanje populacije srnjadi v splošnem ocenjujemo za neproblematično.

Primerjave gostote odvzema med lovišči med vrstami divjadi z večjim odvzemom v LUO pokažejo negativno povezavo gostote odvzema srnjadi in jelenjadi ter pozitivno povezavo gostote odvzema srnjadi in lisice. Povečevanje odvzema lisic, na stanje populacije srnjadi, je pri nižjem odvzemu učinkovitejše, z naraščanjem odvzema prek 1,5 lisic na 100 ha (odvzem 1.300 lisic v LUO) pa učinek izzveni. Na podlagi navedenega zaključujemo, da je lokalno upadanje gostote populacije srnjadi tudi posledica naraščanja gostote populacije jelenjadi. Razlike v gostoti srnjadi med lovišči pa lahko nastajajo tudi zaradi intenzitete lova na lisice.

Prilagojeni cili

Gostoto populacije je treba na nivoju LUO ohraniti, v kolikor se ohranja tudi približno enaka lovna površina po loviščih. Lokalno, kjer nastajajo škode, jo je treba zmanjšati.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021-2022 načrtujemo v LUO skupaj **odvzem 4.500 osebkov srnjadi**. **Število odvzema naj bo v obeh načrtovalskih letih uravnoteženo**. Načrtovano razmerje po starostnih razredih je: 32 % mladičev, 28 % enoletnih in 40 % starejših. Podrobnejša struktura načrtovanega odvzema je razvidna iz preglednice 4.1.1.

Preglednica 4.1.1: Načrt odvzema srnjadi

Starostni razred	Moški		Ženski	
Mladiči	675	(15 %)	765	(17 %)
Enoletni	675	(15 %)	585	(13 %)
2+ in starejši	900	(20 %)	900	(20 %)
Skupaj	4.500			

Dopustna odstopanja pri realizaciji po loviščih

V posameznem lovišču je dovoljeno odstopanje realizacije v višini do ± 15 % načrtovanega skupnega odvzema srnjadi. V primeru, da je v posameznem starostnem razredu načrtovan odvzem manjši od 10 živali, dopustna toleranca ± 15 % pomeni dve (2) živali, pri načrtovanem odvzemu 10 ali več živali pa zaokrožitev na najbližjo celo vrednost.

Pri kategorijah mladičev ali enoletnih osebkov obeh spolov je dovoljeno odstopanje do ± 30 %, skupaj za obe kategoriji pa pri posameznem spolu v višini do ± 15 % načrtovanega števila odvzema.

Dopustno odstopanje v kategoriji nad dvoletnih srnjakov in srn je do ± 15 % od načrtovanega števila odvzema te kategorije.

Zaradi zagotavljanja ustreznega spolnega razmerja med nad dvoletno srnjadjo mora dosegati odstrel srn 2+ vsaj 80 % odstrela srnjakov 2+. Če zaradi tega pride do presejanja odvzema srn 2+ prek sicer dopustnih odstopanj, se to ne šteje za kršitev načrta.

Časovna in prostorska dinamika odvzema

Zaradi lažje realizacije načrta je priporočeno čim hitreje izvršiti odstrel srn in mladičev, predvidoma vsaj 70 % do 31. oktobra. Pri tem je treba paziti, da zaradi etičnih načel, v tem času čim manj mladičev ostane brez (vodeče) srne. Do 25. 7. je priporočeno odstreliti največ 2/3 za odvzem predvidenih srnjakov 2+.

Določamo, da mora LD Pugled zaradi lokalnih težav s srnjadjo in souporabniki prostora na območju t.i. »Sneberskega polja/proda« minimalno 20 živali vseh kategorij te vrste odstreliti letno na tem območju (karta spodaj), kar mora biti razvidno iz evidenc, ki se vodijo po predpisih s področja divjadi in lovstva.

Priporočamo, da se tudi del preostalega načrta odvzema v LD Pugled izvrši v bližini večjih nelovnih površin z intenzivno pridelavo vrtnin in poljščin (Dobrunje, Zadvor, Sostro, Roje, Zalog, Sadinja vas, Podlipoglav).

Preglednica 4.1.2: Analiza odvzema srnjadi

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	345	350	350	294	358	310	2.007	30,9	15,5
Lanščaki	294	290	302	344	306	378	1.914	29,4	14,8
Srnjaki 2+	431	427	433	411	444	438	2.584	39,7	19,9
Skupaj SRNJAKI	1070	1067	1085	1049	1108	1126	6.505	100,0	50,2
Mladiči Ž	373	355	339	386	376	356	2.185	33,8	16,9
Mladice	242	273	256	254	266	296	1.587	24,6	12,2
Srne 2+	449	459	437	446	449	448	2.688	41,6	20,7
Skupaj SRNE	1064	1087	1032	1086	1091	1100	6.460	100,0	49,8
SKUPAJ odstrel in izgube	2134	2154	2117	2135	2199	2226	12.965		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj		
Načrt - skupaj	2.120	2.120	2.100	2.143	2.145	2.236	12.864		
Odstrel in izgube / načrt	100,7	101,6	100,8	99,6	102,5	99,6	100,8		
Delež srnjakov	50,1	49,5	51,3	49,1	50,4	50,6	50,2		
Delež srnjakov 2+	20,2	19,8	20,5	19,3	20,2	19,7	19,9		
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	58,8	58,9	58,9	59,9	59,4	60,2	59,3		
Izgube									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
Nenaravne izgube	281	230	249	246	244	238	1.488	82,1	
Naravne izgube	62	57	35	61	38	71	324	17,9	
Skupaj izgube	343	287	284	307	282	309	1.812	100,0	
% izgub	16,1	13,3	13,4	14,4	12,8	13,9	14,0		
Odstrel	1791	1867	1833	1828	1917	1917	11.153		
Vzroki izgub									
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
1 neznan	24	23	13	28	20	31	139	7,7	
2 bolezen	36	31	18	33	17	35	170	9,4	
3 krivolov	3		1	2	1	3	10	0,6	
4 cesta	166	160	171	168	176	180	1021	56,3	
5 železnica	12	12	3	8	5	2	42	2,3	
6 zveri in ujede	2	3	4		1	5	15	0,8	
7 psi	18	20	13	17	11	13	92	5,1	
8 kosilnica	72	38	55	39	42	24	270	14,9	
10 drugo	10	5	6	12	9	16	58	3,2	
Telesne mase (biološka telesna mase)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Mladiči M	8,4	8,8	8,6	8,5	8,7	8,8			
Indeks	100,0	104,8	102,4	101,2	103,6	104,8			
Lanščaki	12,7	12,9	13,0	12,3	13,3	12,8			
Indeks	100,0	101,6	102,4	96,9	104,7	100,8			
Mladiči Ž	8,5	8,5	8,3	8,3	8,6	8,5			
Indeks	100,0	100,0	97,6	97,6	101,2	100,0			
Mladice	13,3	13,4	13,4	12,9	13,3	13,2			
Indeks	100,0	100,8	100,8	97,0	100,0	99,2			
Mladiči M + Ž	8,5	8,6	8,5	8,4	8,6	8,6			
Indeks	100,0	102,3	100,0	99,2	102,3	102,2			
Masa trofej srnjakov 2+ (gr)									
Povprečna masa trofej / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Srnjaki 2+	229	242	247	235	251	240			
Indeks	100,0	105,7	107,9	102,6	109,6	104,8			

4.2 Navadni jelen (*Cervus elaphus*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave navadnega jelena (jelenjadi) je Zasavsko LUO.

Osrednje življenjsko območje jelenjadi je v loviščih Polšnik, Dobovec, Podkum, Radeče, Dole pri Litiji in Gabrovka.

Robno življenjsko območje jelenjadi je v loviščih Pugled, Laze, Kresnice, Litija, Šmartno pri Litiji, Višnja gora, Ivančna gorica in Šentvid pri Stični.

Življenjsko območje skupin jelenjadi je v vseh ostalih loviščih (severno od reke Save).

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem navadnega jelena je bil v preteklih dveh letih 381 živali, kar pomeni 100 % realizacijo načrta. Delež moških osebkov v odvzemu je bil 48 %. Delež moških osebkov v odvzemu moškega spola je bil v razredu telet 43 %, v razredu enoletnih osebkov-šilarjev 18 % in v razredu jelenov starejših od dveh let 39 %. Starostni razred telet pri ženskih osebkih predstavlja 41 %, razred enoletnih-junic 18 % in razred košut starih dve leti in več 41 % odvzema. Glede na realiziran odvzem predstavljajo ugotovljene izgube 3,7 % in so pod povprečjem šestletnega obdobja. Kot izgube so LD evidentirale 14 živali, in sicer polovico le-teh zaradi naleta z vozilom. V osrednjem območju je bil odstrel realiziran 102 %, z 314 živalmi, povsem korektno z načrtovano strukturo, načrt junic in košut 2+ je bil v dveh letih realiziran z 92 % in 90 %. V robnem območju je bil odstrel realiziran 97 %, z 65 živalmi, nekoliko prenizek je bil odvzem starejših košut. V območju »skupin jelenjadi« je bil odvzem realiziran samo v letu 2020 z dvema živalma v loviščih Moravče in Šentlambert. Ugotavljamo, da je bil načrt odvzema na nivoju območja realiziran v skladu z dopustnimi odstopanji ter zelo ugodno. Realno se na nivoju območja zaradi delitve na lovišča pojavi večje dopustno odstopanje kot 15 % zaradi določila, da je dopustno odstopanje pri načrtu nižjem od 10 živali +- 2 živali. Spolna struktura odvzema na nivoju območja je ustrezna, starostna struktura odvzema jelenov 2+ pa kaže na (pre)nizek delež trofejno zrelih osebkov (10+) v populaciji.

Realizacija odvzema je bila v zadnjih šestih letih, glede na načrt, 95 %. Delež moških osebkov v odvzemu je slabih 47 %. Delež moških osebkov v odvzemu je v razredu telet 42 %, v razredu šilarjev 17 % in v razredu jelenov 2+ 41 %, pri ženskih osebkih pa v razredu telet 40 %, v razredu junic 18 % in v razredu košut 2+ 42 %. Starostni razred telet predstavlja 41 %, razred enoletnih 18 % in razred starejših 41 % celotnega šestletnega odvzema jelenjadi v LUO. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 54 živali ali slabih 6 % odvzema. Nenaravne izgube od tega predstavljajo 54 %. 31 % vseh izgub je bilo povzročenih s povozom na cestah, 27 % izgubam so bile vzrok bolezni, za 27 % izgub v tem obdobju vzrok ni bil poznan, za kar 13 % izgub pa je bil kot vzrok naveden krivolov. Telesne mase osebkov nihajo. Izrazitega trenda naraščanja ali padanja iz razpoložljivih podatkov ni mogoče ugotoviti. Spolna struktura odvzema je ustrezna.

Presoja uspešnosti upravljanja

Pri jelenjadi se, glede na vse kazalce kontrolne metode, cilji upravljanja v LUO sicer izpolnjujejo, vendar je imela vrsta v zadnjem šestletju, z izjemo zadnjih dveh let, še vedno trend rasti. Vrsta bistvene škode v okolju na nivoju celotnega LUO na poljedelskih površinah ne povzroča, medtem ko je na gozdnih površinah v osrednjem delu območja, ta vpliv sicer zaznati, še vedno pa je vzdržen. Z vrsto se trajnostno upravlja, tudi v smislu trajnostnega gospodarjenja na nivoju posameznih lovišč (pridobivanje prihodka od prodaje mesa uplenjene divjadi, starost in kakovost trofej pri samcih). Bistvenih izgub ni zaznati, vrsta je zdrava. Telesne mase letno nihajo in nimajo karakterističnega trenda, značilnega za upad ali rast populacije.

Ocena stanja populacije

Populacija jelenjadi se v Zasavskem LUO v zadnjih dveh desetletjih intenzivneje krepila. Gostota populacije jelenjadi je v splošnem v primerjavi z nekaterimi drugimi območji v Sloveniji še vedno relativno nizka in upravljavsko gledano (še) obvladljiva. Razporeditev v prostoru je krajevna z lokalnimi gostitvami. Pojavlja se predvsem v delu območja južno od reke Save (desni breg). Tu se v zadnjih letih kaže gostitev populacije na območju lovišča Polšnik, Dobovec, Radeče, Podkum, Dole pri Litiji in Gabrovka. Gostitev je dovolj močna, da lahko govorimo o osrednjem populacijskem območju, ki je z migracijami jelenjadi povezana z drugimi skupinami v južnem delu LUO in v sosednjem Novomeškem LUO. Gostote so v osrednjem delu območja lokalno že tako visoke, da jih bo treba v nekaj letih nekoliko zmanjšati. Obseg ovrednotenih škod sicer ni kritičen, a se lahko zaradi okoljskih danosti (klima, razmere v gozdnih sestojih) hitro poveča. To nakazuje tudi popis objedenosti gozdnega mladja. V severnem delu območja se jelenjad pojavlja posamično. Predvsem se pojavljajo posamezni osebki, ki v območje prihajajo s severa, iz Kamniško - Savinjskega lovsko upravljavskega območja. Jelenjad z medvrstnimi odnosi ni ogrožena. Velike zveri v tem okolju namreč niso številčnejše prisotne. Izjema je rjavi medved, ki se tu vendarle pojavlja prehodno. Njegov plenilski vpliv na veliko divjad ni znaten. Spolno in starostno strukturo populacije jelenjadi v LUO ocenjujemo za neproblematično, zaznati je še vedno opazen

manko starih-zrelih (10+) jelenov, kar pa je odraz (ne)strpnosti lovcev pri odstrelu 2+ jelenov. Prav tako je ugodno zdravstveno stanje populacije, brez omembe vrednih bolezni in posledičnih poginov jelenjadi.

Prilagojeni cilji

Gostoto populacije je treba na nivoju LUO znižati na nivo začetka preteklega petletnega obdobja in to stanje potem ohranjati. Lokalno, kjer nastajajo večje škode na kmetijskih in gozdnih kulturah ali večje koncentracije jelenjadi, je številčnost treba z odstrelom močneje zmanjšati.

Ukrepi in usmeritve

V letu 2021 in 2022 načrtujemo **odvzem 450 osebkov jelenjadi** iz narave. **Število odvzema naj bo v obeh načrtovalskih letih uravnoteženo.** Načrtovano spolno razmerje je 42 % moških in 58 % ženskih osebkov, odvzem po starostnih razredih pa 39 % telet, 19 % enoletnih in 42 % starejših osebkov. Podrobnejša struktura načrtovanega odvzema, ki je deloma tudi posledica usklajevanj delitve načrtovanega odvzema na tri populacijska območja in lovišča, je sledeča:

Preglednica 4.2.1: Načrt odvzema jelenjadi

Starostni razred	Moški	Ženski
Teleta	78 (17 %)	99 (22 %)
Enoletni	33 (7 %)	54 (12 %)
Jeleni 2-4/košute 2+	44 (10 %)	
Jeleni 5-9/košute 2+	30 (7 %)	107 (24 %)
Jeleni 10+/košute 2+	5 (1 %)	
Skupaj	450	

Upravljalci lovišč se naj trudijo prvenstveno realizirati načrt odvzema tam, kjer nastajajo škode od jelenjadi na kmetijskih in gozdnih kulturah. Nerealiziran odstrel v robnem populacijskem območju se po 1. 12. po številu lahko realizira v osrednjem populacijskem območju, v skladu z določili glede strukture za presejanje načrta.

Dovoljena odstopanja realizacije po loviščih v osrednjem populacijskem območju

- Dopustno odstopanje od skupno načrtovanega števila odvzema jelenjadi za lovišče je praviloma v višini do + -15 %.
- Načrta odvzema v razredu dve in večletnih jelenov ni treba dosegati, presega pa se ga lahko skupaj z dovoljenim preseganjem ostalih kategorij jelenjadi.
- Načrtovani odvzem jelenov starostnega razreda 5–9 let se ne sme presegati, lahko pa se ga nadomesti z odvzemom mladih 2-4 letnih ali starih jelenov 10+.
- Načrtovani odvzem jelenov starostnega razreda 10+ se lahko nadomesti z odvzemom mladih 2-4 letnih jelenov.
- Pri košutah je dovoljeno odstopanje do +- 15 %, pri teletih in enoletnih osebkih pa do +-30 % od načrtovanega števila odvzema.
- V primeru, da je v posameznem starostnem razredu načrtovan odvzem do 10 živali, dopustna toleranca +-15 % ali +- 30 % pomeni dve (2; +- 15 %) oz. tri (3; +- 30 %) živali, pri načrtovanem odvzemu 11 ali več živali pa zaokrožitev na najbližjo celo vrednost.
- Odstrel košut 2+ mora v smislu vezave odstrela dosegati vsaj 100 % odstrela jelenov 2+.

Režim lova v robnem populacijskem območju

- Upravljalci lovišč - LD robnega populacijskega območja morajo skupaj realizirati z razdelitvijo ukrepov po loviščih določen odvzem po višini in strukturi v okviru navzdol dopustnih odstopanj (do -15 %), kot so določena za osrednje populacijsko območje.
- Za upravljalce lovišč je zavezujoča skupna kvota odvzema za posamezno lovišče določena v letnem načrtu lovišča, ustrezno strukturo odvzema pa se zagotavlja tako, da so upravljalci lovišč, ki uplenijo osebek jelena starejšega od dveh let dolžni pokriti spolno strukturo odvzema. Če uplenijo jelena starejšega od dveh let so dolžni upleniti tri (3) osebkke netrofejne jelenjadi, preden smejo loviti drugega jelena 2+, neglede na časovno razsežnost, lahko tudi v več letih. Pri tem so jeleni starejši od dveh let jeleni kategorij jeleni 2-4, jeleni 5-9 in jeleni 10+. Netrofejna jelenjad so teleta obeh spolov, junice in košute 2+.

- Tudi v primeru, ko je osnovni načrt kvote jelenjadi v robnem delu LUO v celoti izpolnjen, je odvzem netrofejne jelenjadi in šilarjev (M 1+) po LD navzgor povsem sproščen.
- Tudi v primeru, ko je osnovni načrt odvzema jelenov 2+ v robnem delu LUO v celoti izpolnjen, je dovoljen dodaten odstrel jelena 2+ lovski družini, ki je predhodno že izpolnila pogoje za lov nanj (pokritje dolga iz preteklih let in pokritje kvote 3 kosov netrofejne jelenjadi tekočega leta, pri čemer mora biti ena od živali košuta 2+).
- **Kot pogoj za odstrel prvega jelena 2+ v letu 2021 in/ali 2022 so na podlagi pretekle večletne (ne)realizacije naslednje LD dolžne realizirati predhodno še odvzem netrofejne jelenjadi:**
 - LD Šmartno pri Litiji (3 živali, od katerih mora biti 1 žival košuta 2+),
 - LD Višnja Gora (2 živali, od katerih mora biti 1 žival košuta 2+),
 - LD Pugled (1 žival, ki mora biti košuta 2+),
 - LD Ivančna gorica (1 žival),
 - LD Laze (1 žival).
- **Poračun obveznosti pri odstrelu netrofejne jelenjadi, kot pogoj za odstrel jelena 2+, se bo opravljal vsako leto, pri izdelavi razdelilnika odvzema po loviščih.**
- IO OZUL-a LUO oz. njegovi predstavniki so dolžni po posameznih loviščih spremljati potek odvzema po spolni in starostni strukturi in zagotoviti, da je načrt odvzema jelenjadi za robno območje realiziran v okviru dopustnih odstopanj. Zato morajo vsi upravljavci lovišč takoj po uplenitvi, oz. najkasneje v 48 urah obvezno vsak odvzem jelenjadi javiti tajniku OZUL na elektronski naslov ZldZasavje@gmail.com. Ko je izvršenega 70 % odvzema jelenov starejših od dveh let, naj IO OZUL in ZGS skupaj izvedeta preliminarni pregled odvzema jelenjadi in določita nadaljnja navodila LD robnega območja, če za to obstaja potreba.
- Če je načrt odvzema na nivoju robnega populacijskega območja ustrezno realiziran (v okviru dopustnih odstopanj) se šteje, da je ustrezno realiziran tudi na nivoju lovišč.

Režim lova v območju skupin jelenjadi

- Odvzem jelenjadi po številu, spolni in starostni strukturi v območju »skupin jelenjadi« ni posebej načrtovan ter je povsem neomejen.
- Ustrezno strukturo odvzema v celotnem območju »skupin jelenjadi« se dosega zgolj tako, da mora upravljavec lovišča, ki upleni jelena 2+, pred uplenitvijo naslednjega upleniti tudi dve (2) netrofejni živali, v kombinaciji en (1) ali dva (2) ženska osebka starejša od enega leta (junica ali košuta 2+) ali v kombinaciji en osebek prejšnjih navedenih kategorij in eno tele (ne glede na spol) ali lanščak-šilar. Pokrivanje jelena 2+ je možno neglede na časovno razsežnost, lahko tudi v več letih.
- **Kot pogoj za odstrel jelena 2+ v letu 2021 in/ali 2022 so na podlagi pretekle (ne)realizacije naslednje LD dolžne realizirati predhodno še odvzem netrofejne jelenjadi:**
 - LD Čemšenik (2 osebka),
 - LD Mlinše (2 osebka).
- **Poračun obveznosti pri odstrelu netrofejne jelenjadi, kot pogoj za odstrel jelena 2+, se bo opravljal vsako leto, pri izdelavi razdelilnika odvzema po loviščih.**

Preglednica 4.2.2: Analiza odvzema jelenjadi

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	% skupaj
Teleta M	22	27	31	29	37	42	188	41,9	19,5
Lanščaki	8	8	11	16	15	18	76	16,9	7,9
Jeleni 2-4	16	12	21	25	21	26	121	26,9	12,6
Jeleni 5-9	10	10	8	9	10	13	60	13,4	6,2
Jeleni 10 +		1	1	1		1	4	0,9	0,4
Skupaj JELENI	56	58	72	80	83	100	449	100,0	46,7
Teleta Ž	25	25	34	40	42	39	205	40,0	21,3
Junice	12	13	15	17	17	19	93	18,1	9,7
Košute 2+	29	29	33	43	37	44	215	41,9	22,3
Skupaj KOŠUTE	66	67	82	100	96	102	513	100,0	53,3
SKUPAJ odstrel in izgube	122	125	154	180	179	202	962		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	
Načrt - skupaj	140	150	160	183	180	200	1013	
Odstrel in izgube / načrt	87,1	83,3	96,3	98,4	99,4	101,0	95,0	
Delež JELENOV	45,9	46,4	46,8	44,4	46,4	49,5	46,7	
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	21,3	18,4	19,5	19,4	17,3	19,8	19,2	
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	54,9	58,4	59,1	56,7	62,0	58,4	58,4	
Izgube								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	4	5	3	5	4	8	29	53,7
Naravne izgube	10	8	3	2	1	1	25	46,3
Skupaj izgube	14	13	6	7	5	9	54	100,0
% izgub	11,5	10,4	3,9	3,9	2,8	4,5	5,6	
Odstrel	108	112	148	173	174	193	908	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	3	5	2	1	1	1	13	24,1
2 bolezen	7	3	1	1			12	22,2
3 krivolov		3	1	1	1		6	11,1
4 cesta	4	2	2	4	2	5	19	35,2
5 železnica						1	1	1,9
10 drugo					1	2	3	5,6

Telesne mase (biološka telesna masa)						
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Teleta M	38,8	41,9	42,5	41,8	39,2	39,8
Indeks	100,0	108,0	109,5	107,7	101,0	102,6
Lanščaki	64,7	59,7	72,0	67,9	70,0	63,9
Indeks	100,0	92,3	111,3	104,9	108,2	98,8
Teleta Ž	41,3	40,2	40,8	37,0	38,3	39,0
Indeks	100,0	97,3	98,8	89,6	92,7	94,4
Junice	57,0	60,8	60,1	59,5	63,0	59,8
Indeks	100,0	106,7	105,4	104,4	110,5	104,9
Teleta M + Ž	40,1	41,1	41,6	39,0	38,7	39,4
Indeks	100,0	102,4	103,7	97,2	96,5	98,2
Masa trofej jelenov (gr)						
Povprečna masa trofej / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jeleni 2-4	2084	3000	2429	1692	2375	1937
indeks	100,0	144,0	116,6	81,2	114,0	92,9
Jeleni 5-9	3230	4144	4542	4076	4656	4891
indeks	100,0	128,3	140,6	126,2	144,1	151,4
Jeleni 10+		7800	2175	3500		5000
indeks						

4.3 Damjak (Dama dama)

Prostorski okvir obravnave

Damjaki so v LUO kot samostojna »populacija/kolonija/skupina« prisotni le v lovišču Dol pri Hrastniku. V lovišču Hrastnik, ki meji na lovišče Dol pri Hrastniku, se pojavijo zgolj občasno posamezne živali. V lovišču Radeče so občasno prisotni kot robni del populacije, ki ima sicer svoje osrednje življenjsko območje v lovišču Boštanj v sosednjem Posavskem LUO. Drugod v LUO se damjaki pojavljajo zgolj kot pobegli osebki iz obor. Ker se le ti lahko pojavijo kjerkoli v LUO, moramo to vrsto obravnavati v celem območju, z izrazitim poudarkom na lovišču Dol pri Hrastniku.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem damjaka je bil v preteklih dveh letih 35 živali, kar pomeni 95 % realizacijo načrta. Delež moških osebkov v odvzemu je bil 43 %. Telet obeh spolov je bilo v odvzemu 14 %, enoletnih živali (junice in šiljarji) 29 % in starejših živali (jeleni 2+, košute 2+) 57 %. V izgube smo evidentirali 4 živali, 2 zaradi naleta z vozilom ter 2 pri katerih je bil registriran drug vzrok smrtnosti. Damjaki so bili odvzeti iz narave v loviščih Dol pri Hrastniku (23), Hrastnik (2), Radeče (1), Šentvid pri Stični (4), Litija (2), Dole pri Litiji (2) in Ivančna Gorica (1). Damjaki uplenjeni izven lovišč Dol pri Hrastniku, Hrastnik in Radeče so damjaki pobegli iz obor.

V zadnjih šestih letih je bilo v Zasavskem LUO iz narave odvzetih skupaj 128 damjakov. Delež moških osebkov v odvzemu je 47 %, po starosti pa telet obeh spolov 33 %, enoletnih živali obeh spolov 27 % in starejših osebkov 40 %. Od skupnega odvzema so bile ugotovljene izgube 12 živali. Od tega jih je bilo sedem (skoraj 60 %) povoženih na cesti. Do odklona od načrtovane strukture odvzema je prišlo zaradi relativno visokega deleža damjakov pobeglih iz obor v odvzemu. Trendov gibanja telesnih mas in mas rogovja na podlagi razpoložljivih podatkov ni mogoče ugotoviti, zato ta dva kazalnika ne pomagata k ustvarjanju slike o gibanju populacije.

Presoja uspešnosti upravljanja

Pri damjaku se, glede na vse kazalce kontrolne metode, cilji upravljanja zapisani v ON 2011-2020 v LUO v celoti izpolnjujejo. Vrsta ima stabilen trend številčnosti, v okolju ne povzroča nobene bistvene škode, se prostorsko ne širi, obenem pa se s to vrsto divjadi v enem od lovišč, od koder ti damjaki tudi izvirajo, trajnostno upravlja.

Ocena stanja populacije

V začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja se je na osnovi iz obore pobeglih osebkov v lovišču Dol pri Hrastniku izoblikovala dokaj stabilna skupina damjakov, ki se je v prostoru že pred desetletji najprej nekoliko razpršila, a so bile te živali kasneje odstreljene. Ima značaj lokalnega pojavljanja, s stabilno socialno strukturo. Ti damjaki se stalno zadržujejo v lovišču Dol pri Hrastniku in v sosednjem Savinjsko-Kozjanskem LUO, v lovišču Rečica pri Laškem. Pred leti, ko se je lov nanje intenziviral, so se začeli umikati tudi v lovišče Hrastnik, po intenzivnem lovu pa se v zadnjih dveh-treh letih tam pojavljajo zgolj občasno in posamič. Populacija za svoje okolje ni problematična oz. je z njim usklajena. Škod od damjaka skoraj ne beležimo, ima pa nekoliko negativen vpliv na lokalno gostoto srnjadi. Druga skupina damjakov se občasno do prehodno zadržuje v lovišču Radeče, kamor prihaja iz sosednjega Posavskega območja ter se vanj tudi vrača. Dotok teh živali je negotov in močno odvisen od stanja v jedru populacije. Poleg teh dveh skupin se damjaki občasno pojavljajo po vsem območju kot pobegli osebki iz obor. Dokaj zanesljivo in načrtno upravljamo le s populacijo v lovišču Dol pri Hrastniku, ki pa zaradi močnega posega z odvzemom v preteklih letih ne kaže trenda rasti ter je številčno in strukturno stabilna. V tej skupini damjakov starejših, zrelih, jelenov ni zaznati, saj bi se pojavljali tudi v odvzemu, kar govori o prid tezi, da je skupina močnejše lovljena.

Prilagojeni cilji

Gostote damjaka se v območju, glede na obstoječe stanje, ne smejo povečati, niti vrsta prostorsko širiti v LUO.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo **odvzem 24 damjakov** s podrobnejšim razdelilnikom le **za lovišče Dol pri Hrastniku. Število odvzema naj bo v obeh načrtovalskih letih uravnoteženo.** Za lovišči **Hrastnik in Radeče** odvzema damjaka od letošnjega leta dalje zaradi zgolj občasnega pojavljanja posameznih živali ali majhnih tropov več ne načrtujemo. Za ti dve lovišči velja zgolj določilo, da se v primeru uplenitve jelena 2+ pred odstrelom naslednjega le-tega »pokrije« z odvzemom 3 kosov netrofejne damjakarije, od česar mora biti ena žival košuta 2+. Pokrivanje je lahko izvedeno v več prihodnjih letih. V ostalih loviščih je načrtovan odvzem vseh damjakov, ki so prosto živeča divjad. Načrtovano spolno razmerje je 40 % moških in 60 % ženskih osebkov, odvzem po starostnih razredih pa 33 % telet, 20 % enoletnih in 47 % starejših osebkov.

Podrobnejša struktura načrtovanega odvzema je sledeča:

Preglednica 4.3.1: Načrt odvzema damjaka

Starostni razred/spol	Moški	Ženski
Teleta	4 (13 %)	5 (20 %)
Enoletni	2 (7 %)	3 (13 %)
2+ in starejši	4 (20 %)	6 (27 %)
Skupaj	24	

Dopustna odstopanja realizacije po loviščih

Pri izvedbi odvzema se kot dopustno odstopanje od načrta šteje realizacija do – 2 osebka. Odvzem navzgor ni omejen. Pri realizaciji načrta v povprečju zadnjih šest let mora biti odvzem košut 2+ enak ali večji odvzemu jelenov 2+. Tekoče letno je treba zagotoviti, da je v odvzemu skupaj vsaj 30 % junic ali košut.

Posamezni osebki, ki se priložnostno pojavijo v območjih izven prostorskih okvirov načrtovanja niso predmet upravljanja z vrsto in jih je kot take v teh loviščih treba odstreliti skladno z lovno dobo in drugimi določili predmetne zakonodaje. V primerih prisotnosti damjakov zaradi pobega iz obor naj LD seznanijo ZGS in podajo na MKGP ali lovsko inšpekcijo vlogo za odstrel izven zakonsko predpisane lovne dobe.

Za reševanje problemov, ki so posledica uhajanja divjadi iz obor za reja divjadi, naj se upošteva naslednje ukrepe: Če lastnik obore ugotovi pobeg živali, je dolžan o tem takoj obvestiti upravljavce lovišč, lovsko inšpekcijo in ZGS, ki ukrepajo skladno s 50. členom ZDLov-1A. Lastnik oziroma imetnik obore mora pobeglo divjadi ujeti v osmih dneh od dneva, ko je bil pobeg ugotovljen, sicer se pobegle živali štejejo za prostoživečo divjad. O nadaljnjem ravnanju s pobeglo divjadjo odloča ZGS. V dogovoru z lastniki živali, pristojnim upravljavcem lovišča in lovsko inšpekcijo je treba opredeliti možnosti privabljanja pobeglih živali nazaj v oboro za vsak konkreten primer posebej. Upravljavci obor so odgovorni za škode, ki jih vrsta povzroča na gozdnih in kmetijskih zemljiščih. Glede na konfiguracijo terena, tehnične možnosti odlova, vrsto in strukturo pobegle divjadi ter ostale dejavnike se določi način rešitve problema.

Pri gradnjah in obratovanju obor je treba upoštevati zakonske predpise s področja lovstva (50 čl. ZDLov-1) in gradnje objektov (Zakon o graditvi objektov, Ur. l. RS, št. 110/2002). Reja divjadi v oborah se izvaja v skladu s predpisi o živinoreji in veterini. Dovoljenja za obratovanje morajo biti skladna s Pravilnikom o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov... (Ur. l. RS, št. 114/03). Sestavni del dokumentacije je tudi soglasje ZGS za poseg v gozdni prostor.

Preglednica 4.3.2: Analiza odvzema damjaka

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Teleta M	8	3	4	2	1	2	20	33,3	15,6
Lanščaki	4	3	7	1	3	1	19	31,7	14,8
Jeleni 2-4	4	2	2	3	3	2	16	26,7	12,5
Jeleni 5-8		2			1	2	5	8,3	3,9
Jeleni 9 +							0	0,0	0,0
Skupaj JELENI	16	10	13	6	8	7	60	100,0	46,9
Teleta Ž	6	3	6	5	2		22	32,4	17,2
Junice	3	2	3	1	3	3	15	22,1	11,7
Košute 2+	5	5	4	5	5	7	31	45,6	24,2
Skupaj KOŠUTE	14	10	13	11	10	10	68	100,0	53,1
SKUPAJ odstrel in izgube	30	20	26	17	18	17	128		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj		
Načrt - skupaj	19	19	21	25	22	15	121		
Odstrel in izgube / načrt	157,9	105,3	123,8	68,0	81,8	113,3	101,0		
Delež JELENOV	53,3	50,0	50,0	35,3	44,4	41,2	46,9		
Delež trofejnih jelenov 2+ in več	13,3	20,0	7,7	17,6	22,2	23,5	16,4		
Delež mladih (mladiči, enoletni) ne glede na spol	70,0	55,0	76,9	52,9	50,0	35,3	59,4		
Izgube									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
Nenaravne izgube	1	1	1	2	2	2	9	75,0	
Naravne izgube	1		1	1			3	25,0	
Skupaj izgube	2	1	2	3	2	2	12	100,0	
% izgub	6,7	5,0	7,7	17,6	11,1	11,8	9,4		
Odstrel	28	19	24	14	16	15	116		
Vzroki izgub									
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
1 neznan			1	1			2	16,7	
2 bolezen	1						1	8,3	
3 cesta	1	1	1	2	1		6	50,0	
10 drugo					1		1	8,3	
Telesne mase (biološka telesna masa)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Teleta M	16,4	19,7	18,2	22,0	19,0	20,5			
Indeks	100,0	120,1	111,0	134,1	115,9	125,0			
Lanščaki	34,0	32,3	34,8	35,0	38,0	40,0			
Indeks	100,0	95,0	102,4	102,9	111,8	117,6			
Teleta Ž	15,9	18,5	13,3	16,6	19,0				
Indeks	100,0	116,4	83,6	104,4	119,5	0,0			
Junice	28,3	32,0	32,8	29,0	36,0	31,4			
Indeks	100,0	113,1	115,9	102,5	127,2	110,9			
Teleta M + Ž	16,2	19,1	15,3	18,1	19,0	20,5			
Indeks	100,0	118,0	94,3	112,1	117,4	126,7			
Masa trofej jelenov (gr)									
Povprečna masa trofej / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Jeleni 2-4	827	1800	1700	2300	3500	1050			
indeks	100,0	217,7	205,6	278,1	423,2	127,0			
Jeleni 5-8		1420				2705			
indeks									
Jeleni 9+									
indeks									

4.4 Muflon (*Ovis ammon musimon*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave muflona je Zasavsko LUO. Znotraj območja se mufloni pojavljajo v treh kolonijah/skupinah, ki jih opredelimo s skupinami lovišč in sicer:

- Lovišči Trbovlje in Hrastnik;
- Lovišče Dol pri Hrastniku ter
- Lovišča Dobovec, Podkum in Radeče.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem muflonov je bil v preteklih dveh letih 249 živali, kar pomeni 105 % realizacijo načrta. Odvzem je bil v zadnjih dveh letih, glede na šestletno obdobje močnejše povečan. Delež moških osebkov v odvzemu je 48 %. Jagnjet obeh spolov je bilo v odvzemu 33 %, enoletnih živali 20 % in starejših 47 %. Glede na odvzem predstavljajo ugotovljene izgube 9 %, kar je precej nad povprečjem zadnjih šestih let. Kot izgube je bilo evidentiranih 22 živali, od česar 19 v zadnjem letu. Vzrok izjemno povečanih izgub v zadnjem letu je bilo plenjenje muflonov s strani velikih zveri (volk) v lovišču Radeče. Spolna struktura odvzema je bila rahlo pomaknjena v večji odvzem ženskih osebkov (52 %), kar je ugodno. Odvzem je bil pri vseh kategorijah, razen pri ovcah 1+, realiziran povsem v načrtovanem obsegu z dopustnimi odstopanji. Ugotavljamo, da je bil načrt odvzema na nivoju območja po količini in strukturi ustrezno in zelo dobro realiziran.

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija glede na načrt 99 %. Delež moških osebkov v odvzemu je blizu 48 %. Jagnjet je bilo v odvzemu 36 %, enoletnih živali 21 % in starejših 43 %. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 48 živali ali slabih 8 % odvzema. Glavni vzrok izgub so plenjenje velikih zveri, izgube na železnici in izgube zaradi potepuških psov.

Presoja uspešnosti upravljanja

Pri muflonu se, glede na vse kazalce kontrolne metode, cilji upravljanja zapisani v ON 2011-2020 v LUO solidno izpolnjujejo. Upravljanje s populacijo muflonov v zadnjih šestih letih s povečanim odvzemu preprečuje večje širjenje (zgolj posamezne živali) populacije v prostoru izven naštetih kolonij (primarno iz lovišča Trbovlje v lovišče Zagorje), poseganje z odstrelom je spolno in strukturno pravilno strukturirano in vrsta ne povzroča omembe vrednih škod v okolju, zato ga ocenjujemo kot stabilnega in uspešnega. Vrsta v okolju ne povzroča nobene bistvene škode, se prostorsko ne širi, obenem pa se z vrsto v vseh naštetih prostorskih kolonijah trajnostno upravlja.

Ocena stanja populacije

Iz treh izpustov oz. naselitev so se razvile današnje skupine muflonov, ki jih opredelimo z lovišči, v katerih so prisotne. Skupine so torej v loviščih Trbovlje – Hrastnik, Hrastnik, Dol pri Hrastniku in Podkum – Dobovec – Radeče. V zadnjih letih se je pričela pojavljati nova skupina muflonov v loviščih Čemšenik – Izlake - Zagorje, ki izvira iz pobega iz obore na Trojanskem. Muflon se je kljub neavtohtonosti dokaj dobro prilagodil na to življenjsko okolje. Zaradi podobnih življenjskih zahtev ima le nekoliko negativen vpliv na populacijo gamsa. V populaciji je manj starejših osebkov, kar je za populacijo, katere rast navzgor je omejena z lovom, pričakovano. Spolna struktura populacije ni problematična. V obdobju po letu 2005 se predvsem v populaciji južno od Save občasno pojavljajo jesenski mladiči. Ta pojav nastaja kot posledica izgube mladičev pri ovcah po obilnih snežnih padavinah v pozno zimskem oz. spomladanskem času. Realizacija odvzema v zadnjih 15 letih kaže na relativno stabilno populacijo, z nihanji odvzema med 46 in 125 osebki, pri čemer v zadnjih treh letih odvzem močnejše narašča. Zdravstveno stanje muflonov ni problematično. Populacija je trenutno z okoljem usklajena, zgolj lokalno se pojavljajo manjše težave do ostalih souporabnikov prostora.

Prilagojeni cilji

Velikost populacije muflona se ne sme povečati in vrsta prostorsko širiti v LUO, lokalno je, kjer se pojavljajo težave, zaželeno znižanje številčnosti. V vseh ostalih loviščih, s poudarkom na loviščih **Čemšenik, Izlake in Zagorje** je cilj izločiti vse živali iz narave, še posebej ker gre za pobegle živali iz obore.

Ukrepi in usmeritve

Za leti 2021 in 2022 načrtujemo **odvzem 262 muflonov** iz narave. **Število odvzema naj bo v obeh načrtovalskih letih uravnoteženo.** Spolna struktura načrtovanega odvzema je v razmerju 48 % moških in 52 % ženskih osebkov. Starostna struktura načrtovanega odvzema je v razmerju 36 % jagnjet, 22 % enoletnih in 42 % starejših.

Podrobnejša struktura načrtovanega odvzema, ki je tudi posledica usklajevanja strukture odvzema med skupinami muflonov in med lovišči, je sledeča:

Preglednica 4.4.1: Načrt odvzema muflonov

Starostni	Moški	Ženski
I. Jagnjeta	46 (17 %)	50 (19 %)
II. Ovni in ovce 1+	28 (11 %)	28 (11 %)
III. Ovni in ovce 2+	52 (20 %)	58 (22 %)
Skupaj	262	

Dovoljena odstopanja realizacije po loviščih

Dopustna odstopanja realizacije od načrtovanega odvzema je za muflona po višini do +- 15 % od načrtovanega skupnega števila odvzema. Odvzem v III. razredu (2+) pri vsakem od obeh spolov se lahko prekorači le do 10 % oz. 1 žival, v ostalih razredih preseganje ni omejeno. Neizvršeni odvzem v III. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. in II. starostnem razredu. Dopustno odstopanje v spolni strukturi je praviloma do 5 % od realizirane strukture v odstotkih (npr.: 44 : 56 %). Izjemoma je preseganje načrta odvzema za lovišča lahko večje, če to ne pomeni preseganja načrtovanega odvzema po višini in strukturi znotraj skupine lovišč navedenih v podpoglavju o prostorskem okviru obravnave muflona.

Drugo

Navedeno strukturo odstrela se izvaja izključno v loviščih Dobovec, Dol pri Hrastniku, Hrastnik, Podkum, Radeče in Trbovlje. Načrt odvzema se razdeli po loviščih in kolonijah. **Pri realizaciji odvzema naj bodo še posebej dosledni (tu je v okviru določil tudi zaželeno preseganje načrta odvzema) v loviščih Dol pri Hrastniku, Hrastnik in Radeče, kjer se mufloni zaradi sezonskih migracij občasno pojavljajo v večjih skupinah in lahko povzročajo težave v okolju.**

V vseh ostalih loviščih, s poudarkom na loviščih **Čemšenik, Izlake in Zagorje**, so upravljavci lovišč dolžni izvesti popoln odstrel muflonov, ne glede na spolno in starostno kategorijo, upoštevati je treba zgolj lovno dobo in lovsko-etična načela (odstrel jagnjeta pred odstrelom ovce).

Preglednica 4.4.2: Analiza odvzema muflonov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Jagnjeta M	18	17	19	15	19	18	106	35,7	17,0
Enoletni	9	10	12	13	15	13	72	24,2	11,6
Ovni 2+	10	13	21	21	25	29	119	40,1	19,1
Skupaj OVNI	37	40	52	49	59	60	297	100,0	47,7
Jagnjeta Ž	18	17	22	17	28	17	119	36,5	19,1
Enoletne	11	7	6	14	11	11	60	18,4	9,6
Ovce 2+	16	21	20	27	27	36	147	45,1	23,6
Skupaj OVCE	45	45	48	58	66	64	326	100,0	52,3
SKUPAJ odstrel in izgube	82	85	100	107	125	124	623		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj		
Načrt - skupaj	97	90	96	111	117	121	632		
Odstrel in izgube / načrt	84,5	94,4	104,2	96,4	106,8	102,5	98,6		
Delež OVNOV	45,1	47,1	52,0	45,8	47,2	48,4	47,7		
Delež ovnov 2+	12,2	15,3	21,0	19,6	20,0	23,4	19,1		
Delež mladih (mladiči, enoletni) obeh spolov	68,3	60,0	59,0	55,1	58,4	47,6	57,3		
Izgube in odvzem									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
Nenaravne izgube	3	3	4	5	2	5	22	45,8	
Naravne izgube	0	3	3	5	1	14	26	54,2	
Skupaj izgube	3	6	7	10	3	19	48	100,0	
% izgub	3,7	7,1	7,0	9,3	2,4	15,3	7,7		
Odstrel	79	79	93	97	122	105	575		
Vzroki izgub									
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
1 neznan		2		3	1		6	12,5	
2 bolezen		1	2	2			5	10,4	
3 krivolov			1				1	2,1	
4 cesta				1	1	1	3	6,3	
5 železnica	1	2	1	4	1		9	18,8	
6 zveri						14	14	29,2	
7 psi	2	1	2			3	8	16,7	
10 drugo			1			1	2	4,2	
Telesne mase (biološka telesna masa)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Jagnjeta M	12,1	12,7	11,4	11,3	11,2	10,7			
Indeks	100,0	105,0	94,2	93,4	92,6	88,4			
Enoletni ovni	20,2	20,0	20,0	20,4	18,1	18,0			
Indeks	100,0	99,0	99,0	101,1	89,6	89,1			
Jagnjeta Ž	9,9	10,1	9,7	10,3	9,6	10,5			
Indeks	100,0	102,0	98,0	104,0	97,0	106,1			
Enoletne ovce	17,1	15,0	15,6	14,9	14,8	14,0			
Indeks	100,0	87,7	91,2	87,1	86,5	81,9			
Jagnjeta M + Ž	11,0	11,4	10,5	10,8	10,2	10,6			
Indeks	100,0	103,6	95,3	97,9	93,2	96,4			

4.5 Gams (*Rupicapra rupicapra*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave gamsa je Zasavsko LUO. Zaradi prostorske ločenosti posameznih skupin gamsov načrtovani odvzem razdelimo na 6 skupin lovišč:

1. lovišči Čemšenik in Zagorje;
2. lovišči Šentlambert in Izlake;
3. lovišče Dol pri Hrastniku;
4. lovišči Litija in Polšnik ter
5. lovišča Dobovec, Podkum in Radeče.

V drugih loviščih odvzem ni posebej načrtovan ter se obravnava znotraj LUO individualno.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem gamsa je bil v zadnjih 2 letih 80 živali, kar pomeni 94 % realizacijo načrta. Delež moških osebkov v odvzemu je bil 52,5 %. Gamsov v prvem starostnem razredu je bilo v odvzemu 60 %, v drugem starostnem razredu 25 % in v tretjem starostnem razredu 15 %. Beležimo izgubo štirih živali (slabih 5 % odvzema), od tega tri zaradi trka z vozilom. Načrt je bil na nivoju LUO v skupni količini realiziran v skladu z dopustnimi odstopanji. Po starostnih razredih je bil odvzem iz narave ustrezno realiziran, premalo je le živali v III. starostnem razredu pri kozah.

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija glede na načrt 98 %. Delež moških osebkov v odvzemu je v tem obdobju 53 %. V odvzemu je iz prvega starostnega razreda 68 %, iz drugega starostnega razreda 15 % in iz tretjega starostnega razreda 17 % gamsov obeh spolov. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 10 živali ali 4 % odvzema. Telesne mase v šestletnem obdobju nepojasnjeno letno varirajo. Ker gre za odvzem zgolj nekaj živali v posamezni spolni in starostni kategoriji je kazalnik telesnih mas težko uporabiti kot relevanten pokazatelj dogajanja v populaciji.

Presoja uspešnosti upravljanja

Pri gamsu se, glede na vse kazalce kontrolne metode, cilji upravljanja zapisani v ON 2011-2020 v LUO solidno izpolnjujejo. Upravljanje s populacijo je glede na postavljene cilje ustrezno, pozornost je treba nameniti zgolj poseganju v srednji starostni razred in jo po potrebi posebej omejiti. Zaradi neproblematičnosti populacije z vidika vpliva na njeno okolje tudi slabša realizacija načrta ni problematična, če le se zagotovi odvzem v spolnem razmerju čim bliže $M : \bar{Z} = 1 : 1$ in ne presega načrtovanega odvzema v srednjem starostnem razredu. Posebej je treba poudariti, da je izvedba natančnega načrta v loviščih z načrtom odvzema 1 – 5 živali po ustrezni strukturi zelo zahtevno. Pri izvedbi ne dovoljuje nobene napake, kar je bistveno različno od lovišč, kjer v načrtu odvzem npr. nekaj deset gamsov. Zaradi tega lahko pride bodisi do realizacije načrta pod 100 % bodisi do realizacije z določenimi napakami v strukturi. Odvzem je treba načrtovati v smislu dopustne kvote oz. ga določiti v višini, ki populacije ne ogroža. Vrsta v okolju ne povzroča nobene bistvene škode, obenem pa se z vrsto v vseh mikroskupinah trajnostno upravlja.

Ocena stanja populacije

Gams kot avtohtona živalska vrsta živi na LUO v več skupinah, večinoma kot redka do zmerno pogosta vrsta, s stabilnim do rastočim trendom razvoja in krajevno omejenim razporedom v prostoru. Posamezne skupine, ki tvorijo razpršeno populacijo so med sabo povezane s posameznimi prehajajočimi osebki. Ti so za razvoj populacije ključnega pomena. Posamezne manjše skupine gamsov naseljujejo predvsem habitate na strmih pobočjih levega in desnega brega reke Save in nekatera druga skalovita pobočja v zgoraj navedenih loviščih. V zadnjih nekaj letih so jih lovci opazili tudi v severnem predelu lovišča Višnja Gora. Najšibkejše povezave med skupinami so verjetno prek reke Save. Zaradi relativno nizkega poseganja v populacijo predvidevamo, da je njena spolna in starostna struktura blizu naravni. Zdravstvenih težav in pojava tradicionalnih gamskih bolezni (gamsje garje, kužna gamsja slepota) v populaciji ne zaznavamo. Ker je poselitev zelo razpršena, je razvoj obsežnejših obolenj zelo malo verjeten tudi v primeru, če bi bil lov minimalen. Populacija je z okoljem usklajena in je v celoti gledano stabilna, v nekaterih skupinah (npr. Čemšenik – Zagorje ter Dol pri Hrastniku) pa narašča. Skupine gamsov so relativno velike, tako da se struktura načrtovanega odvzema lahko odkloni od strukture za skupine gamsov k strukturi za povečevanje številčnosti v populacijah.

Prilagojeni cilji

Gostoto gamsa se mora vsaj ohraniti, številčnost se lahko celo nekoliko poveča. Območje poseljenosti se lahko tudi poveča. Gamsa naj se ohrani v vseh habitatih, ki si jih sam izbere kot svoj življenjski prostor.

Cilj upravljanja z gamsom je tudi skladnost z določili Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živčih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«) ter prilogo

V, kjer je gams na območju članic EU naveden med zavarovane živalske vrste z možnostjo upravljanja ob izpolnjenih pogojih. Glavni varstveni cilj direktive je ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatov.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo **odvzem 90 gamsov** iz narave. **Število odvzema naj bo v obeh načrtovalskih letih uravnoteženo.** Načrtovana spolna struktura odvzema je v razmerju 49 % moških in 51 % ženskih osebkov. Starostna struktura načrtovanega odvzema je v razmerju 40 % iz prvega, 31 % iz drugega in 29 % iz tretjega starostnega razreda.

Razdelilnik odvzema po loviščih se naredi samo za lovišča: Čemšenik, Dobovec, Dol pri Hrastniku, Izlake, Podkum, Polšnik, Radeče, Šentlambert in Zagorje.

V vseh ostalih loviščih, kjer načrt za gamsa ni predmet razdelilnika, je lov na to vrsto dovoljen v višini 1 živali, struktura ni posebej predpisana, lovi naj se skladno z lovno dobo in lovsko-etičnimi načeli (mladič pred vodečo kozo). LD, ki upravljajo s temi lovišči, lova gamsa svojim članicam in članom ne smejo omejevati z internimi predpisi, določili in sklepi.

Podrobnejša struktura načrtovanega odvzema, ki je tudi posledica delitve odvzema na skupine lovišč in lovišča, je sledeča:

Preglednica 4.5.1: Načrt odvzema gamsov

Starostni razred/spol	Moški		Ženski	
I. 0+, 1+, 2+	18	(20 %)	18	(20 %)
II. M 3+ do 7+, Ž 3+ do 10+	12	(13 %)	16	(18 %)
III. M 8+, Ž 11+	14	(16 %)	12	(13 %)
Skupaj	90			

Dovoljena odstopanja realizacije po loviščih

Za lovišča, ki imajo načrt odvzema od vključno 4 do vključno 10 osebkov gamsa letno, je dopustno odstopanje od - 2 osebka do + 2 osebka. V teh loviščih se II. starostni razred pri obeh spolih lahko preseže za največ 1 osebek. Razlika v spolnem razmerju lahko pri realizaciji odstopa za največ za 1 osebek.

Za lovišča, kjer načrt odvzema za posamezno lovišče ne presega 3 osebkov, načrta odvzema ni treba obvezno dosegati, lahko pa se ga presega za 1 osebek neglede na starostni razred.

Za lovišča, ki v načrtu nimajo gamsov, je lov omejen na 1 žival/lovišče, brez strukturnih omejitev. LD, ki upravljajo s temi lovišči, lova gamsa svojim članicam in članom ne smejo omejevati z internimi predpisi, določili in sklepi organov LD.

Neizvršeni odvzem v II. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. in III. starostnem razredu. Odvzem v III. starostnem razredu se lahko nadomesti z odvzemom v I. starostnem razredu. Izjemoma je preseganje načrta odvzema za lovišča lahko večje, če to ne pomeni preseganja načrtovanega odvzema po višini in strukturi znotraj skupine lovišč navedenih v podpoglavju o prostorskem okviru obravnave gamsa.

Preglednica 4.5.2: Analiza odvzema gamsov

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	3	8	12	6	9	4	42	33,1	17,6
Kozli 1+	8	3	2	6	3	3	25	19,7	10,5
Kozli 2+	2	3	3	4	2	2	16	12,6	6,7
I. starostni razred	13	14	17	16	14	9	83	65,4	34,7
Kozli 3+ do 7+	2	2	2	2	5	6	19	15,0	7,9
Kozli 8+ in več	5	3	4	5	1	7	25	19,7	10,5
Skupaj KOZLI	20	19	23	23	20	22	127	100,0	53,1
Mladiči Ž	6	12	9	5	4	6	42	37,5	17,6
Koze 1+	4	4	5	4	9	5	31	27,7	13,0
Koze 2+	2	1		2		1	6	5,4	2,5
I. starostni razred	12	17	14	11	13	12	79	70,5	33,1
Koze 3+ do 10+	3	1	2	3	3	6	18	16,1	7,5
Koze 11+ in več	2	3	3	3	2	2	15	13,4	6,3
Skupaj KOZE	17	21	19	17	18	20	112	100,0	46,9
SKUPAJ odstrel in izgube	37	40	42	40	38	42	239		100,0
Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj		
Načrt - skupaj	35	38	41	44	41	44	243		
Odstrel in izgube / načrt	105,7	105,3	102,4	90,9	92,7	95,5	98,4		
Delež KOZLOV	54,1	47,5	54,8	57,5	52,6	52,4	53,1		
Delež kozlov 2+ in več	24,3	20,0	21,4	27,5	21,1	35,7	25,1		
Delež koz 2+ in več	18,9	12,5	11,9	20,0	13,2	21,4	16,3		
Delež mladih (mladiči, 1+) ne glede na spol	56,8	67,5	66,7	52,5	65,8	42,9	58,6		
Izgube									
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
Nenaravne izgube		3	1	1	2	1	8	80,0	
Naravne izgube				1		1	2	20,0	
Skupaj izgube	0	3	1	2	2	2	10	100,0	
% izgub	0,0	7,5	2,4	5,0	5,3	4,8	4,2		
Odstrel	37	37	41	38	36	40	229		
Vzroki izgub									
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%	
1 neznan				1		1	2	20,0	
4 cesta		3	1	1	2	1	8	80,0	
Telesne mase (biološka telesna masa)									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020			
Mladiči M	7,5	8,7	7,9	7,2	8,3	8,6			
Indeks	100,0	116,0	105,3	96,0	110,7	114,7			
Kozli 1+	14,6	14,5	13,0	14,1	10,8	12,8			
Indeks	100,0	99,3	89,0	96,6	74,0	87,7			
Mladiči Ž	9,7	9,6	6,7	9,5	9,1	8,3			
Indeks	100,0	99,0	69,1	97,9	93,8	85,6			
Koze 1+	14,1	13,9	12,2	12,6	13,3	14,6			
Indeks	100,0	98,6	86,5	89,4	94,3	103,5			
Mladiči M + Ž	9,0	9,2	7,4	8,2	8,5	8,4			
Indeks	100,0	103,0	82,4	92,0	95,3	93,9			

4.6 Divji prašič (*Sus scrofa*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave divjega prašiča je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem divjih prašičev je bil v preteklih dveh letih 1.402 živali, kar predstavlja 111 % realizacijo načrta. Delež moških osebkov v odvzemu je bil skupaj 50,5 %, v starostnem razredu mladičev (ozimci) 61 %, v razredu enoletnih osebkov (lanščaki) 32 % in v razredu starejših osebkov (2+; merjasci) 7 %. Delež ženskih osebkov v odvzemu je bil skupaj 49,5 %, v starostnem razredu mladičev (ozimke) 56 %, v razredu enoletnih osebkov (lanščakinje) 31 % in v razredu starejših osebkov (2+; svinje) 13 %. Ozimci so v skupnem odvzemu predstavljali 59 % odvzema, enoletni osebki 31 % in starejši osebki 10 %. Ugotovljenih izgub je bilo 45 živali, to predstavlja 3,2 % odvzema, kar je na nivoju šestletnega povprečja. Od tega je bilo kar 33 živali (73 % vseh izgub) povoženih na prometnicah, od tega kar 19 na železnici (8 v enem samem dogodku). Skupna realizacija odvzema po višini je precej nad načrtovano, kar je v sozvočju s skupnimi naporji deložnikov znižati populacijo divjega prašiča v Zasavju ter tudi skladno z razmeroma dobrimi pogoji za lov. Glede na dopustna odstopanja, ki so določena glede na načrtovan odvzem po loviščih, in je po višini dovoljeno neomejeno preseganje načrta ugotavljamo, da je odvzem po višini odlično realiziran. Pri presoji strukture odvzema moramo biti najbolj pozorni na uresničitev minimalnega deleža odvzema rodne dela populacije, kamor za ta namen štejemo svinje in lanščakinje. Delež teh je bil v odvzemu v preteklih dveh letih skoraj 22 %, kar je povsem v skladu z načrtovanim. Realizacija načrta odvzema reproduktivnega razreda je bila v obeh letih skupaj presežena za 10 %.

Odvzem se je v preteklih šestih letih gibal med 434 živali leta 2016 (minimum) in 769 živali leta 2019 (maksimum) z vmesnimi nihanjem. Povprečen odvzem je bil v tem obdobju 579 živali. Delež moških osebkov v odvzemu znaša 50,5 %. V odvzemu po starostni strukturi je delež mladičev 58,5 %, enoletnih 31,5 % in starejših 10 %. Delež rodne dela populacije v odvzemu (svinje in lanščakinje) je v tem obdobju dobrih 22 %. Izgube so najpogostejše v prometu (cesta in železnica), 73 % vseh izgub. Naravnih izgub je le 20 %.

Presoja uspešnosti upravljanja

Pretekli načrti vsebujejo tudi določilo, da bo ustrezna višina odvzema dosežena, če bodo doseženi z načrtom določeni cilji zmanjševanja populacije. Za preteklih 6 let lahko rečemo, da cilji niso bili v celoti doseženi, zmanjšanje populacije je sicer v posameznih letih nakazano, a ni znatno, vendar se z lovskim upravljanjem preprečuje njeno nadaljnje povečevanje.

Ker cilji trajnejšega znižanja populacije še vedno niso doseženi, je treba še naprej vztrajati na relativno visokih posegih v populacijo, tudi in še zlasti zaradi groženj s pojavom afriške prašičje kuge (APK) v Sloveniji.

Ocena stanja populacije

Divji prašič se pojavlja v vseh loviščih LUO. Najbolj pogost je v loviščih Laze, Kresnice, Litija in Pugled na desnem bregu reke Save ter Dol pri Hrastniku na levem bregu Save. Prehrambni in bivalni pogoji za divjega prašiča so zelo ugodni. Generalno je v populaciji veliko mladih živali, odraslih (zrelih) merjascev je (pre)malo. Delež mladih se spreminja tudi v odvisnosti od prehranskih razmer. Kadar je bogat gozdni obrod in s tem obilo hrane, je večji prirastek na samico in s tem tudi večji delež mladičev v populaciji ter obratno. Taka struktura populacije je posledica visoke natalitete (značilnost vrste in danosti okolja) in močnega poseganja z lovom. V robnih območjih populacije zaradi tega številčnost močno niha. Prašič je tako v nekaterih loviščih stalno prisoten, tu je odvzem relativno enostavno in zanesljivo načrtovati, v drugih pa je le prehodni, načrtovanje ni realizacija načrtov pa sta močno otežena. V teh, prehodnih območjih, je lov nanje otežen tudi zaradi njihove izrazite nočne aktivnosti. Zdravstveno stanje populacije ni problematično.

V letu 2013 smo beležili relativno dober gozdni obrod, ki je poleg ugodnih vremenskih razmer v letu 2014 prispeval k visokemu prirastku populacije. Gozdni obrod je bil relativno dober tudi leta 2016, čemur je v letu 2017 spet sledil velik odvzem divjih prašičev (kaže na visoko gostoto populacije v tem letu). Na visok odvzem so vplivale tudi relativno ugodne razmere za lov (vreme, skromen gozdni obrod) v letu 2017. V letu 2018 se je ponovil bogat gozdni obrod, zato je bil v letu 2019 ponovno večji prirastek in posledično odvzem populacije divjih prašičev. V letu 2020 je bil gozdni obrod skoraj povsod obilen, kar napeljuje na sklepanje o povečanem prirastku v letu 2021. Glede na pretekle izkušnje o rasti populacije, ki so se zgodile v letih po gozdnem obrodu lahko ugotovimo, da so v vmesnih letih med gozdnimi obrodi (npr. 2015 in 2016) poseganja v populacijo preskromna in v naravi ohranjena prevelika populacija divjih prašičev, kar je v nasprotju z zastavljenimi cilji.

Prilagojeni cilji

Gostoto divjih prašičev v območju je treba zmanjšati do te mere, da bo povprečni letni odvzem za zadnjih pet let med 300 in 500 prašičev in da bodo skupne škode od divjega prašiča močnejše upadle.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo **odvzem 1.550 divjih prašičev** iz narave, pri čemer **naj bo večji poudarek na odvzemu v letu 2021 (min. 850 živali) zaradi pričakovanega povečanega prirastka** (posledica povečanega gozdnega obroda v letu 2020) **in napovedi prihajajoče afriške prašičje kuge (APK)**. Podrobna razdelitev načrta odvzema na starostne in spolne kategorije je izvedena v skladu z navodilom MKGP (dokument št. 341-1/2016/1 z dne 22. 2. 2016), ki določa, da se načrtuje le skupno kvoto in enotno minimalno kvoto svinj in lanščakinj. Podrobnejša struktura načrtovanega odvzema je sledeča:

Preglednica 4.6.1: Načrt odvzema divjih prašičev

Starostni razred	Načrt odvzema
Ozimci obeh spolov, lanščaki in merjasci 2+	1.209 (78 %)
Svinje 2+ in lanščakinje	min. 341 (22 %)
Skupaj	1.550

Dovoljena odstopanja realizacije po loviščih

Po višini je dovoljeno neomejeno preseganje načrta. Odstopanje realizacije navzdol od načrtovane kvote je dovoljeno (1) do 30 %, če je načrt odvzema za lovišče 21 ali več osebkov, (2) do 50 %, če je načrt odvzema za lovišče 6 – 20 osebkov in (3) do 100 %, če je načrt odvzema za lovišče 5 ali manj osebkov. Ustrezna struktura odvzema je zagotovljena, če je v odvzemu vsaj min. s tem načrtom določen % svinj in lanščakinj skupaj. Za odvzem, ki presega 100 % realizacijo načrta, načrtovan delež ni obvezen, je pa zaželen čim večji delež teh dveh kategorij v odvzemu. Če je na nivoju LUO dosežena 100 % realizacija načrtovanega odvzema lanščakinj in svinj, zagotavljanje min. načrtovanega deleža lanščakinj in svinj v odvzemu na nivoju posameznega lovišča ni potrebno, **razen kjer je zaradi velike številčnosti ali neusklajenosti z okoljem to nujno, kar velja za lovišča Pugled, Laze, Kresnice, Litija in Dol pri Hrastniku.**

Druga določila in napotila

Kakršne koli administrativne omejitve lova divjega prašiča (individualnega ali skupinskega), ki jih oz. bi jih izvajali upravljavci lovišč so v nasprotju s tem načrtom in pomenijo njegovo kršitev. Notranji režimi lova, kot ga vodijo lovske družine, morajo biti takšni, da bodo zagotavljali doseg načrta po količini in kvaliteti/strukturi, oz. da bodo zagotavljali doseganje v tem načrtu navedenih ciljev upravljanja. Upravljalci lovišč so dolžni organizirati lov na divje prašiče celo leto tako, da povečajo odstrel divjih prašičev na območjih, krajih ali v neposredni bližini (kmetijske površine, bližina kmetijskih gospodarstev...), kjer ti povzročajo škodo, priporočamo da celo stimulirajo odstrel divjih prašičev na čakanje (predvsem od spomladi do pričetka jesenskih skupinskih lovov) v okoljih, kjer le ti povzročajo škodo.

V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjene, poginule ali povožene divjadi v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Pred in v primeru pojava APK so LD dolžne izvajati določila vseh predmetnih predpisov, predvsem »Zakona o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS, št. 200/20; dalje zakon)« in ostalih, ki se navezujejo na omenjen zakon (npr. »Sklep o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Ur.l. RS št. 10/21; v veljavi od 23. 1. 2021)). Zakon med drugim določa, da mora vsak (torej tudi lovec), ki v naravi najde poginulega divjega prašiča (ne glede na vzrok pogina, npr. neznan vzrok, bolezen, povoz,...) o tem **obvestiti Center za obveščanje na telefonsko številko 112. Posebej opozarjamo na prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.**

Upravljalci lovišč naj svoje člane tudi informirajo o primernih ravnanjih za preprečevanje oziroma zmanjšanje tveganja za vnos bolezni. Še zlasti morajo biti o primernih ravnanjih seznanjeni lovski turisti, ki lovijo v državah, kjer je APK že prisotna, pa tudi ostalih državah, saj se virus APK prenaša tudi s kontaminirano opremo, obleko ter mesnimi izdelki. **Vse relevantne informacije v zvezi z APK** so dostopne na spletni strani <https://www.gov.si/teme/afriška-prasicja-kuga-pri-divjih-prasicih>.

Skladno z odločbo MKGP št. 341-104/2019/5, izdano 18. 2. 2020 se LD Pugled na območju Sneberskega polja/proda (glej karto spodaj) dovoli:

- Odstrel svinj 2+ tudi v času delnega lovopusta, med 1. 2. in 30. 6.;
- Odstrel vseh kategorij divjih prašičev brez strukture;
- Dovoljenje velja do 30. 6. 2021;
- LD Pugled **mora voditi ustrezne evidence** skladne z odločbo in o izvršenem odstrelu divjih prašičev za leto 2021 poročati MKGP do 15. 1. 2022.

Preglednica 4.6.2: Analiza odvzema divjih prašičev

Odstrel in izgube									
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%/spol	%/skupaj
Mladiči M	130	137	220	163	253	180	1083	63,6	31,2
Lanščaki	71	61	81	87	113	111	524	30,8	15,1
Merjasci 2+	9	10	16	10	20	31	96	5,6	2,8
Skupaj PRAŠIČI	210	208	317	260	386	322	1703	100,0	49,0
Mladiči Ž	119	134	199	155	223	166	996	56,2	28,7
Lanščakinje	80	55	101	81	105	111	533	30,1	15,3
Svinje 2+	34	37	42	40	55	34	242	13,7	7,0
Skupaj SVINJE	233	226	342	276	383	311	1771	100,0	51,0
SKUPAJ odstrel in izgube	443	434	659	536	769	633	3474		100,0

Odstrel in izgube v primerjavi z načrtom

Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Načrt - skupaj	640	600	600	564	620	640	3664
Odstrel in izgube / načrt	69,2	72,3	109,8	95,0	124,0	98,9	94,8
Delež PRAŠIČEV	47,4	47,9	48,1	48,5	50,2	50,9	49,0
Delež mladičev ne glede na spol	56,2	62,4	63,6	59,3	61,9	54,7	59,8
Delež lanščakov ne glede na spol	34,1	26,7	27,6	31,3	28,3	35,1	30,4
Delež večletnih - 2+ ne glede na spol	9,7	10,8	8,8	9,3	9,8	10,3	9,7
Delež svinj in lanščakinj	25,7	21,2	21,7	22,6	20,8	22,9	22,3

Izgube in odvzem

Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	14	7	21	7	29	7	85	78,0
Naravne izgube	2	3	6	4	7	2	24	22,0
Skupaj izgube	16	10	27	11	36	9	109	100,0
% izgub	3,6	2,3	4,1	2,1	4,7	1,4	3,1	
Odstrel	427	424	632	525	733	624	3389	

Vzroki izgub

vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	1	2	4	2	7	2	18	16,5
2 bolezen		1	2	2			5	4,6
3 krivolov		1		1		1	3	2,8
4 cesta	7	5	11	4	10	4	41	37,6
5 železnica	7	1	10	2	17	2	39	35,8
6 zveri	1						1	0,9
10 drugo					2		2	1,8

Telesne mase (biološka telesna masa)

Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mladiči M	26,6	27,0	26,6	25,8	24,2	26,8
Indeks	100,0	101,5	100,0	97,0	91,0	100,8
Lanščaki	47,6	56,3	58,4	50,6	60,9	50,2
Indeks	100,0	118,3	122,7	106,3	127,9	105,5
Mladiči Ž	26,1	24,8	24,3	26,8	24,1	26,5
Indeks	100,0	95,0	93,1	102,7	92,3	101,5
Lanščakinje	45,4	49,5	48,9	45,5	51,2	46,1
Indeks	100,0	109,0	107,7	100,2	112,8	101,5
Mladiči M + Ž	26,4	25,9	25,5	26,3	24,2	26,7
Indeks	100,0	98,3	96,8	99,7	91,6	101,1

4.7 Šakal (*Canis aureus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave šakala je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

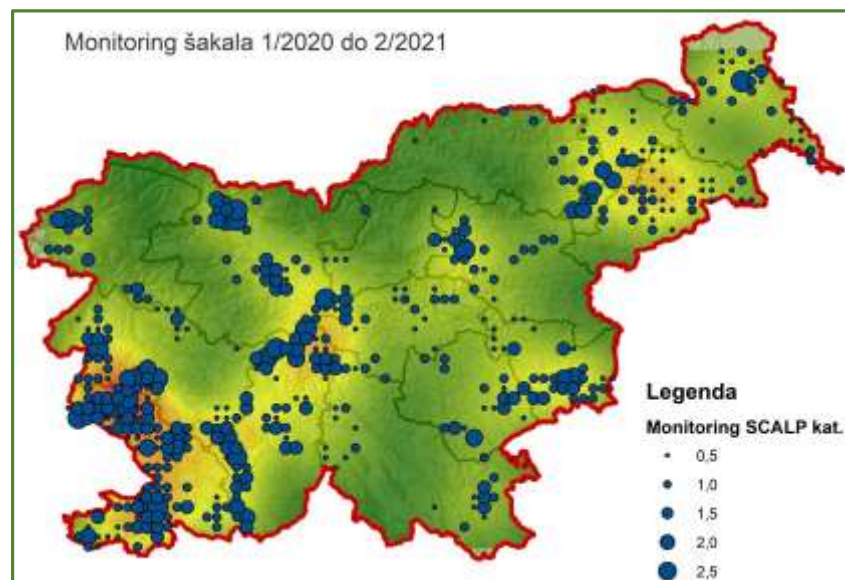
Šakal je bil med divjad uvrščen z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o določitvi divjadi in lovnih dob (Ur. l. RS št. 81/2014). V Uradnem listu RS je bila objavljena dne 14. 11. 2014, veljati je začela 29. 11. 2014. Upravljanje te vrste divjadi se s tem dnem šele začne. Načrtno upravljanje vrste (brez poseganja z odstrelom v populacijo) se je začelo z letom 2015. **Odvzem iz narave je kot povoz ene živali (samec) zabeležen v letu 2018 v lovišču Radeče, povoz ene živali (samica) v letu 2019 v lovišču Izlake ter odvzem treh živali v letu 2020 (2x odstrel – lovišči Kresnice, samica, in Ivančna Gorica, samica, ter povoz na železnici – lovišče Trbovlje, samec).**

Presoja uspešnosti upravljanja

Z šakalom se v preteklosti v Sloveniji ni upravljalo, prav tako ne v Zasavskem LUO, vrsta je bila zavarovana do leta 2020. Pojav v večji številčnosti je beležen v Sloveniji od leta 2015 dalje, ko prvič zaznavamo tudi smrtnost. V Zasavskem LUO beležimo podatke monitoringa in smrtnost od leta 2018 dalje. V LUO šakal (še) ni prav pogosta vrsta, se pa pojavlja na čedalje več lokacijah. Dosedanje upravljanje je bilo v okviru veljavnih predpisov ustrezno, natančnejše presoje uspešnosti upravljanja zaradi kratkotrajnega aktivnega upravljanja z vrsto presoje zaenkrat ne podajamo.

Ocena stanja populacije

Vrsta se v Sloveniji pojavlja od leta 1953, po letu 2000 pa so se pojavile prve teritorialne družine. Do sedaj zbrane podatke povzemamo po Končnem poročilu projekta CRP »Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste Zlati šakal (*Canis aureus* L.) v Sloveniji (Potočnik in sod., 2018; dalje CRP)«, dopolnjeno z aktualnimi podatki monitoringa šakala po metodologiji CRP (za obdobje 11/2016 do 2/2020). Šakal se je v Sloveniji v zadnjih 20 letih prostorsko in številčno hitro širil. Danes je prisoten v večjem delu Slovenije (v vseh LUO). V letu 2018 je ocenjena številčnost vrste v Sloveniji, upošteva tako teritorialne osebkke kot dispergerje, znašala okrog 900 do 1.300 osebkov. Do leta 2021 se je po podatkih monitoringa številčnost vrste v Sloveniji še povečala (Potočnik, 2021).

Slika 4.7: Prisotnost šakala v Sloveniji v obdobju 1/2020 – 2/2021 (podatki ovrednoteni po metodologiji SCALP v mreži 3x3 km in prikazani s Kernelsko metodo; Potočnik, 2021)

Zbrani podatki in rezultati monitoringa jasno kažejo, da se šakal v Sloveniji v zadnjih 20-ih letih prostorsko in številčno hitro širi. Postal je razmeroma pogosta vrsta na območju Primorske in širše okolice Krasa, reproduktivne populacije pa so vzpostavljene ali se vzpostavljajo tudi v večjem delu nižin v severovzhodni in jugovzhodni Sloveniji, vzdolž meje s Hrvaško in Madžarsko, vse pogostejše pa tudi drugje po Sloveniji. Širjenje in populacijska rast je še posebej intenzivna v zadnjih desetih letih, ko je vrsta z reproduktivnimi pari poselila znaten del zanj primernega prostora. Na osnovi populacijske dinamike, prostorskega pojavljanja in širjenja lahko tudi v Sloveniji šakala opredelimo kot vrsto z ugodnim populacijskim statusom. Podatki o populacijski

dinamiki kažejo, da je populacija vitalna in sposobna dolgoročnega obstoja ter ekspanzije predvsem v njej najbolj primernem življenjskem prostoru, tj. v agrarni krajini in krajini z intenzivnejšim vplivom človeka. Tudi v slovenskem prostoru je glede na dosedanje trende pri nas in v sosednjih/bližnjih državah pričakovana nadaljnja izrazita populacijska rast tako prostorsko kakor tudi številčno. S povečevanjem števila živečih šakalov pri nas se bo njihov vpliv na zoocenozo (zaradi plenjenja več vrst prostoživečih živali) in na število konfliktnih situacij med ljudmi in prostoživečimi živalmi (npr. zaradi plenjenja drobnice) povečeval.

Podatkov o škodah ali o odvzemu šakala iz narave v Zasavskem LUO do leta 2018 nimamo. Upravljalci lovišč Pugled, Laze in Kresnice so najprej neformalno ustno poročali, da znake šakala občasno opažajo v loviščih oz. je šlo tudi za posamična direktna videnja »čudnih – lisici podobnih« živali. V sklopu CRP projekta »Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste zlatega šakala (*Canis aureus* L.) v Sloveniji, ki je potekal do jeseni 2019 in ki ga je vzpostavil nosilec projekta (BF, Oddelek za biologijo) na spletni strani Lovski zveze Slovenije pa je bilo v letih od novembra 2016, 2017, 2018, 2019 in do februarja 2020 sistematično zabeleženih 59 znakov prisotnosti šakala na skrajnem jugo-vzhodnem delu (lovišči Radeče, Polšnik in Gabrovka), skrajnem zahodnem delu (lovišči Pugled in Laze) in tudi delu LUO na levem bregu reke Save (lovišča Mlinše, Izlake, Zagorje), od tega samo v letu 2019 28 znakov prisotnosti v loviščih Izlake, Mlinše, Polšnik, Radeče, Šentvid pri Stični in Zagorje. Monitoring se, sicer z manjšo intenzivnostjo nadaljuje naprej, tudi po letu 2020. Skladno z dinamiko rasti populacije šakala v celotnem slovenskem prostoru pa pričakujemo njegovo nadaljnjo številčno krepitev in razširitev prostorske pojavnosti tudi v Zasavskem LUO.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja s šakalom naj bo skladen z določili Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«) ter prilogo V, kjer je šakal na območju članic EU naveden med zavarovane živalske vrste z možnostjo upravljanja ob izpolnjenih pogojih. Glavni varstveni cilj direktive je ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatov. Skladno s tem je cilj upravljanja s šakalom na nivoju Slovenije ohranjanje obstoječe številčnosti in območja razširjenosti.

Podrejeno cilju, ki nam ga pri upravljanju šakala v Sloveniji nalaga habitatna direktiva pri upravljanju šakala zasledujemo cilj zmanjšanja vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste (plenske vrste, npr. srna in drugi manjši sesalci, ki so tudi divjad) in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih. V ta namen želimo omejiti nadaljnje naraščanje številčnosti in prostorsko širjenje šakala.

Ukrepi in usmeritve

Upravljanje temelji na dveh temeljnih ukrepih: 1. monitoring stanja populacije, 2. odvzem osebkov.

1. MONITORING populacije:

Nadaljevanje monitoringa stanja populacije, ki je bil vzpostavljen v okviru CRP. Cilj monitoringa je predvsem oceniti število stalno prisotnih – teritorialnih družin in prostorsko razširjenost na območju LUO.

LD mora v dogovoru z OZUL, bodisi individualno bodisi skupaj, voditi monitoring populacije šakala, tako da lovske družine ugotovijo, javijo in beležijo (po dogovoru lahko to naredi tudi OZUL) v spletno aplikacijo LZS »monitoring šakala« podatke o monitoringu šakala po navodilih strokovne skupine, ki je sodelovala pri navedenem CRP projektu:

- lokacije in čas smrti posameznih osebkov;
- lokacije in čas opažanj znakov prisotnosti šakalov s strani lovcev-strokovnjakov;
- lokacije in čas oglašanja šakalov s strani lovcev;
- lokacije in čas opažanj znakov prisotnosti šakalov s strani drugih subjektov-nestrokovnjakov;
- lokacije in čas oglašanja šakalov s strani drugih subjektov.

Upravljalci lovišč - LD naj še naprej sodelujejo tudi pri drugih monitoringih šakala, ki se jih oz. se jih bo izvajalo v okviru raziskovalne dejavnosti v RS.

2. ODVZEM osebkov:

Odvzem načrtujemo z namenom omejevanja rasti populacije in nadaljnega prostorskega širjenja, zmanjšanja vplivov vrste na druge domorodne živalske vrste in omejevanje škod na domačih/rejnih živalih ter s tem povezanih konfliktov.

Režim načrtovanja in realizacije odvzema šakala v letih 2021 in 2022 ter dopustna odstopanja:

- **Kvota odvzema šakala za leti 2021 in 2022 v Zasavskem LUO skupaj znaša 8 živali** ter temelji na metodologiji in ugotovitvah končnega poročila CRP projekta »Zagotovimo si hrano za jutri/Prostorska razporeditev, številčnost, ocena populacijskih trendov in potencialno širjenje areala vrste zlatega šakala

(*Canis aureus* L.) v Sloveniji (V1-1626)«. Osnova za številčno načrtovanje odvzema šakala v Sloveniji in na ravni LUO je metodologija CRP, ki za izračun višine odvzema upošteva površino območja, habitatno primernost prostora za šakala in podatke monitoringa v izbranem obdobju. Skladno s to metodologijo znaša predlagani odvzem šakala v Sloveniji v obdobju 2021-2022 na letni ravni 208 osebkov oz. na dvoletni ravni 416 osebkov, kar smo privzeli kot absolutno izhodišče za načrtovanje odvzema po LUO. V odvzem štejeta odstrel in vse ugotovljene izgube.

- **Načrtovane kvote 8 živali v dveh letih ni treba dosegati, presega pa se jo lahko za 30 % - 2 živali.** Preseganje načrtovanega odvzema, ki bi nastalo kot posledica evidentiranih izgub po izpolnitvi načrtovanega odvzema ali drugih objektivnih razlogov, ne šteje kot kršitev določil načrta.
- Lovi se v vseh loviščih Zasavskega LUO po sistemu »kronološko zaporednega odvzema« do predpisane kvote.
- **Vsak odvzem šakala mora LD najkasneje v 48 urah javiti tajniku OZUL na elektronski naslov ZldZasavje@gmail.com,** tajnik OZUL javi informacijo naprej tudi ZGS, odgovornemu načrtovalcu.
- **Lovska družina skrbi za evidence in materialne dokaze o odvzemu šakala, OZUL pa za pravilen potek izvedbe načrtovane kvote na nivoju LUO in obveščanje LD o zaključku odvzema.** Evidence zajemajo kronološki vpis v evidenčno knjigo male divjadi z vpisom razloga smrti osebka, spol živali, bruto telesno maso in druge podatke, kot veljajo za vpis v to knjigo, v opombe je zaželeno zapisati starost (mladič oz. do enega leta stara žival ali odrasel osebek).
- **Lovska družina, kjer nastane odvzem, je dolžna zagotoviti materialni dokaz odvzema,** bodisi s fotografijo z vsebovanim datumom mrtve živali ali zapisnikom veterinarsko higienske službe v primeru izgube.

Izplačevanje odškodnin za nastalo škodo od šakala do 1. 5. 2023 prevzema Republika Slovenija v skladu z »Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu« in sicer ne glede na odškodninsko odgovornost v skladu s predpisi o divjadi in lovstvu.

Preglednica 4.7: Analiza odvzema šakala

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	
Skupaj odstrel in izgube				1	1	3	5	
Načrt - skupaj						3	3	
Odstrel in izgube / načrt						100,0	166,7	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube				1	1	1	3	100,0
Naravne izgube							0	0,0
Skupaj izgube	0	0	0	1	1	1	3	100,0
% izgub	0	0	0	100	100	33	60	
Odstrel	0	0	0	0	0	2	2	
Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
4 cesta	0	0	0	1	1	1	3	100,0

4.8 *Lisica (Vulpes vulpes)*

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave lisice je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem lisic je bil v preteklih dveh letih 1.505 živali, kar pomeni 115 % realizacijo načrtov. Od tega je bilo 49,6 % lisjakov in 50,4 % lisic. Ugotovljene izgube so glede na odvzem znašale 7,8 %, kar je pod šestletnim povprečjem (9,1 %). Glavni vzrok izgub je povoz (64 %).

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija glede na načrt 112 %. Spolna struktura odvzema v tem obdobju je približno uravnovežena. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 367 živali ali dobrih 9 % odvzema. Vzrok največ izgubam so bili povoz (60 %), bolezen (11 %) in neznan vzrok (10 %).

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Lisica je prisotna v celotnem LUO, v vseh loviščih. Številčnost njene populacije zaznamujejo nihanja, ki nastajajo predvsem kot posledica naravnih dejavnikov, npr. garij in razpoložljivosti hrane, manj pa samega odstrela. Odkar poteka oralna imunizacija lisic proti steklini, ki jo izvaja Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ima populacija stalno relativno visoko gostoto. S svojo prisotnostjo v okolju lisice vplivajo na stanje male divjadi in (mladičev) srnjadi. V preteklosti, ko je bila populacija izpostavljena steklini, je njena gostota ciklično upadla na desetino, kar je ponudilo okno priložnosti za razvoj populacij njenih plenskih vrst, izmed vrst divjadi predvsem poljskega zajca. Z lovom je zaželeno populacijo čim bolj zmanjševati, da je njen vpliv na druge vrste čim manjši.

Prilagojeni cilji

Gostoto lisic se mora zmanjšati, zlasti v loviščih kjer je ugotovljen plenilski pritisk na malo divjad in mladiče srnjadi. Odvzem naj dosega vsaj 0,7 lisice/100 ha lovne površine posameznega lovišča v LUO.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo skupaj **odvzem 1.420 lisic** iz narave.

Dopustno odstopanje realizacije od načrtovanega odvzema je navzdol do 30 % in navzgor do 100 %. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 živali, se pri realizaciji kot dopustno odstopanje navzdol od načrta šteje 3 živali, navzgor pa 10. V posameznih loviščih je preseganje načrta lahko tudi večje, če s tem ni presežen dopustni odvzem za območje. Kakršne koli administrativne omejitve lova na lisico (individualnega ali skupinskega), ki jih oz. bi jih izvajali upravljavci lovišč s sklepi organov LD so v nasprotju s tem načrtom in pomenijo njegovo kršitev.

Upravljalci lovišč morajo zagotoviti tudi izvajanja ukrepov preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih lisic v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.8: Analiza odvzema lisic

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Samci	335	298	358	258	395	351	1.995	49,6
Samice	307	327	348	290	428	331	2.031	50,4
Skupaj odstrel in izgube	642	625	706	548	823	682	4.026	100,0
Načrt - skupaj	550	580	580	580	600	710	3.600	
Odstrel in izgube / načrt	116,7	107,8	121,7	94,5	137,2	96,1	111,8	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	33	41	37	37	48	34	230	62,7
Naravne izgube	10	31	45	15	14	22	137	37,3
Skupaj izgube	43	72	82	52	62	56	367	100,0
% izgub	6,7	11,5	11,6	9,5	7,5	8,2	9,1	
Odstrel	599	553	624	496	761	626	3.659	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	1	9	9	5	8	6	38	10,4
2 bolezen	1	2	7	10	6	16	42	11,4
4 cesta	29	41	36	37	45	30	218	59,4
5 železnica	3		1				4	1,1
7 psi	1						1	0,3
9 garje	8	20	29				57	15,5
10 drugo					2	4	6	1,6

4.9 Jazbec (*Meles meles*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave jazbece je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem jazbece je bil v preteklih dveh letih 103 in 102 živali, kar pomeni skupaj 113 % realizacije načrtov. V odvzemu je 56 % moških osebkov. Ugotovljene izgube so glede na celoten odvzem znašale 28 %, kar je nekoliko nad nivojem petletnega povprečja (26 %). 90 % izgub je nastalo zaradi povoza.

V zadnjem šestletnem obdobju znaša odvzem 556 živali, kar je 102 % načrta, opaziti je rahel trend rasti odvzema, ki najverjetneje sledi številčnosti. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 147 živali ali 26 % odvzema (povoz 90 %, neznan vzrok 5,4 %, ostalo 3,6 %). Glede na cilje je upravljanje s to vrsto ustrezno že vrsto let ustrezno.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Velikost populacije jazbece v območju niha. Živali so razpršene, a dokaj pogosto prisotne v vsem območju. Večjih bolezenskih izbruhov nismo evidentirali. Izrazitih negativnih vplivov populacije na okolje ne beležimo. Populacija je usklajena z okoljem. Glede na nizko koncentracijo odvzema (manj kot eno žival na 1000 ha lovne površine) predvidevamo, da sta starostna in spolna struktura populacije blizu naravni. Načrtovanje odvzema je namenjeno predvsem izvajanju ustreznih ukrepov na lokalnem nivoju za preprečevanja škode.

Prilagojeni cilji

Gostoto jazbecev se mora ohraniti. Lokalno, kjer nastajajo škode, jo je treba po potrebi zmanjšati.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo skupaj **odvzem 204 jazbecev** iz narave.

Dopustno odstopanje realizacije od načrtovanega odvzema je navzdol do 50 % in navzgor do 100 %. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema 10 jazbecev ali manj, je dopustno odstopanje realizacije od načrta navzdol do 5 jazbecev, navzgor pa do 100 % ali do 3 jazbece, kar je več. V posameznih loviščih lahko tudi več, če s tem ni presežen dopustni odvzem za območje.

Priporočamo, da upravljavci lovišč bolj intenzivno izvajajo lov na jazbece tam, kjer želijo močnejše populacije male poljske divjadi in lokalno manjšo škodo v kmetijstvu.

Preglednica 4.9: Analiza odvzema jazbecev

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Samci	49	54	57	50	56	58	324	57,3
Samice	41	32	45	32	47	44	241	42,7
Skupaj odstrel in izgube	90	86	102	82	103	102	565	100,0
Načrt - skupaj	90	98	91	95	85	97	556	
Odstrel in izgube / načrt	100,0	87,8	112,1	86,3	121,2	105,2	101,6	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	23	23	22	15	17	35	135	91,8
Naravne izgube	2	2	1	2	3	2	12	8,2
Skupaj izgube	25	25	23	17	20	37	147	100,0
% izgub	27,8	29,1	22,5	20,7	19,4	36,3	26,0	
Odstrel	65	61	79	65	83	65	418	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	1	2		2	2	1	8	5,4
2 bolezen			1		1	1	3	2,0
4 cesta	22	23	21	15	16	35	132	89,8
5 železnica	1				1		2	1,4
9 garje	1						1	0,7

4.10 Kuna belica (*Martes foina*) in kuna zlatica (*Martes martes*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave kune zlatice in kune belice je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem kune zlatice je bil v preteklih dveh letih 22 živali ali 73 % načrta, kuna belice pa 86 živali ali 74 % načrta, kar je glede na predpisane tolerance ustrezno. Pri obeh vrstah skupaj so upravljavci lovišč zabeležili 32 živali kot izgube ali slabih 30 % odvzema, kar je v povprečju zadnjih šestih let.

V zadnjem šestletnem obdobju znaša odvoz 69 kun zlatic (63 % načrta) in 279 kun belic (74 % načrta). Izgub je pri obeh vrstah 108 živali ali 31 % odvzema.

Ocena stanja populacije

Vrsti sta prisotni na celotnem LUO, v vseh loviščih. Večjih bolezenskih izbruhov nismo zaznali, zato sklepamo, da je zdravstveno stanje ugodno. Kuna zlatica, kot manj prilagodljiva vrsta od obeh, je manj pogosta. Kuna belica se dobro prilagaja na okolje in dosega večje gostote. Obe vrsti sta razpršeno do krajevno prisotni. Za kuno belico je značilno, da se zadržuje tudi v bližini in v naseljih. Spolna in starostna struktura je zaradi majhnega poseganja v populacijo zelo blizu naravni. Populaciji sta v celoti gledano usklajeni z okoljem. Nobene od obravnavanih vrst z lovom ne ogrožamo, niti na dogajanje v populacijah posebej ne vplivamo. Poseganje v populacijo z odstrelom je v glavnem odvisno od interesa lovcev za lov teh vrst.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Prilagojeni cilji

Gostoto obeh kun v prosti naravi se mora ohraniti. Gostoto kune belice v bližini naselij je zaželeno zmanjšati.

Cilj upravljanja s kuno zlatico je tudi skladnost z določili Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (t.i. »habitatna direktiva«) ter prilogo V, kjer je kuna zlatica na območju članic EU navedena med zavarovane živalske vrste z možnostjo upravljanja ob izpolnjenih pogojih. Glavni varstveni cilj direktive je ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatov.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo skupaj za **odvoz 30 kun zlatic in 102 kune belice** iz narave. **Ne glede na nizek načrt za LUO ter neglede na razdelilnik po loviščih, se kuno zlatico lahko lovi v vseh loviščih v LUO.**

Dopustno odstopanje realizacije od načrtovanega odvzema (velja za obe vrsti) je navzdol do 50 % in navzgor do 100 %. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema do vključno 10 kun (velja za vsako vrsto posebej) ali manj, je dopustno odstopanje realizacije od načrta navzdol do 5 kun, navzgor pa do 100 % ali do 3 kune, kar je več. V posameznih loviščih lahko tudi več, če s tem ni presežen dopustni odvoz za območje.

Lov kun belic naj se izvaja čim bližje naseljem, tako da se njihovo gostoto v in ob naseljih čim bolj zmanjša.

Preglednica 4.10: Analiza odvzema kune belice in zlatice

Odstrel in izgube							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Kuna belica – skupaj odstrel in izgube	48	49	55	41	43	43	279
Načrt - skupaj	70	70	61	60	60	56	377
Odstrel in izgube / načrt	68,6	70,0	90,2	68,3	71,7	76,8	74,0
Kuna zlatica – skupaj odstrel in izgube	15	12	11	9	11	11	69
načrt – skupaj	20	20	20	20	15	15	110
Odstrel in izgube / načrt	75,0	60,0	55,0	45,0	73,3	73,3	62,7
Izgube in odvoz							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj %
Nenaravne izgube	13	23	25	14	17	13	105 97,2
Naravne izgube				1	1	1	3 2,8
Skupaj izgube	13	23	25	15	18	14	108 100,0
% izgub	20,6	37,7	37,9	30,0	33,3	25,9	31,0
Odstrel	50	38	41	35	36	40	240
Vzroki izgub							
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj %
1 neznan				1		1	2 1,9
2 bolezen					1		1 0,9
4 cesta	13	23	25	14	17	10	92 85,2
5 železnica						1	1 0,9
10 drugo						2	2 1,9

4.11 Navadni polh (Glis glis)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave polha je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih kljub bogatemu gozdnemu obrodu v 2020 in številčnemu prirastku polhov v LUO smo zabeležili odvzema le 2 navadnih polhov iz narave. Interes za lov polhov v Zasavju nima tradicije.

V preteklih šestih letih smo skupaj evidentirali odvzem 325 polhov iz narave.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Vrsta je prisotna v celotnem območju, najbolj ji ustrezajo listnati in mešani gozdovi. Vrsta je pogosta s krajevnimi gostitvami. Gostota populacije je močno (izključno) odvisna od trenutne (letne) ponudbe hrane v okolju in s tem od gozdnega obroda. Značilna so izrazita letna nihanja, ki so posledica izredne potencialne natalitete polha, ki se izkaže ob ustrezni ponudbi hrane. Prirastka populacije polhov vnaprej ni mogoče napovedati in načrtovati, saj je to odvisno od letnega obroda gozdnega drevja in grmovja. Zagotovilo, da ne bo prišlo do pretiranega lova, s katerim bi ogrozili populacijo, dajeta formalna ureditev lova (kratka lovna doba, administrativni postopki) in sam način izvajanja lova oz. njegova uspešnost.

Prilagojeni cilji

Gostota populacije polha se mora ohraniti.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 **številčno ne omejujemo odvzema polhov iz narave. Navadnega polha se lahko lovi v vseh loviščih v LUO.**

Višina in struktura načrtovanega odvzema nista predpisani. Višina odvzema naj bo prilagojena prirastku populacije, ki je posledica virov hrane v naravnem okolju. Upravljalci lovišč naj usmerjajo lov polha tako, da ta ne bo imel negativnih posledic na populacijo polha, populacije drugih prosto živečih vrst divjadi in na njihovo okolje. **Dosledno morajo zainteresiranim (tudi članom LD) izdajati polharske dovolilnice, v okviru lovsko čuvske službe pa nadzirati izvajanje lova. Zahtevati morajo poročila o odvzemu osebkov navadnega polha iz narave in voditi predpisane evidence.**

Vsakdo, ki prejme polharsko dovolilnico jo je dolžan ustrezno izpolniti in jo po končanem lovu vrniti upravljavcu lovišča.

Preglednica 4.11: Analiza odvzema polha

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	73	250	0	0	0	2	325	
Načrt - skupaj	neomej.	neomej.	neomej.	neomej.	neomej.	neomej.	neomej.	
Odstrel in izgube / načrt	-	-	-	-	-	-	-	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Naravne izgube	12	0	0	0	0	0	12	100,0
Skupaj izgube	12	0	0	0	0	0	12	100,0
% izgub	0	0	0	0	0	0	4	
Odstrel	61	250	0	0	0	2	313	
Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
2 bolezen	12						12	100,0

4.12 Pižmovka (*Ondatra zibethicus*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave pižmovke je Zasavsko lovsko upravljavsko območje. Ožje se pižmovka pojavlja ob večjih vodotokih, predvsem Ljubljanici in Savi.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih smo evidentirali odvzem 2 pižmovk iz narave, obe v letu 2020 v lovišču Laze.

V zadnjem šestletnem obdobju je bil odvzem iz leta 2020 edini evidentirani odvzem pižmovk v LUO. Izgub ne beležimo.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Pižmovka je tujerodna vrsta, katere prisotnost v prosti naravi ni zaželena. V Zasavskem LUO se pojavlja domnevno še v lovišču Pugled, ki meji z Ljubljanskim barjem in ob reki Savi ter v lovišču Laze. Številčno stanje populacije niha, s trendom navzdol. Poseganje z lovom je ne ogroža oz. nanjo nima znatnega vpliva, tudi interes za lov pižmovk je neznaten. Vrsta se pojavlja ob mirnejših vodotokih. Ima veliko potencialno nataliteto. V primeru gostejše naseljenosti lahko povzroči znatno škodo v kmetijstvu, ki pa je zaenkrat ne beležimo. Izrazitih naravnih sovražnikov, ki bi uravnavali velikost populacije ni. Zaseda isti življenjski prostor kot nutrija, ki pa je od pižmovke okoljsko konkurentnejša. Medsebojna interakcija nam ni poznana, na podlagi podatkov o odstrelu in trenutne razširjenosti obeh vrst pa sklepamo, da povečana gostota nutrij zmanjšuje gostoto pižmovk. Struktura populacije je (majhno/nikakršno poseganje z lovom) predvidoma povsem naravna. Zdravstvenih težav v populaciji ne beležimo. Trenutno je populacija usklajena z okoljem.

Prilagojeni cilj

Cilj upravljanja s populacijo pižmovke kot alohtone vrste je preprečiti njeno širjenje v prostoru in njeno številčnost zadržati na najnižjem možnem nivoju.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo **neomejen odvzem pižmovk iz narave. Pižmovko se lahko lovi v vseh loviščih v LUO.**

Upravljalci lovišč naj sistematično (časovno in krajevno) spremljajo dele lovišča, kjer obstaja možnost, da se pižmovka pojavi. V območju naj se spremlja dogajanje v okolju in se natančno preveri vsako situacijo, v kateri se bo pojavil sum na prisotnost pižmovke. V primeru pojava pižmovke naj upravljalci lovišč nemudoma ukrepajo v skladu s cilji upravljanja s populacijo pižmovke, zapisanimi v tem načrtu – torej pižmovko odstranijo iz narave.

Preglednica 4.12: Analiza odvzema pižmovk

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj
Skupaj odstrel in izgube	0	0	0	0	0	2	2
Načrt - skupaj	10	10	neom.	neom.	neom.	neom.	
Odstrel in izgube / načrt	0	0	0	-	-	-	

4.13 Poljski zajec (*Lepus europaeus*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave poljskega zajca je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem poljskega zajca je bil v preteklih dveh letih 110 žival, kar pomeni 71 % realizacijo načrta in realizacijo v okviru dovoljenih odstopanj. Ugotovljene izgube so glede na odvzem 16,4 %, kar je pod nivojem petletnega povprečja. 18 živali v odvzemu predstavljajo izgube, 16 jih je posledica povoza na prometnicah, po 1 pa kot posledica pokosa in plenilcev (zveri, ujede).

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija glede na načrt 75 %. Ugotovljenih izgub v obravnavanem obdobju je bilo 67 živali ali 17 % odvzema (od tega povoz 94 %). Glede na zastavljene cilje je bilo upravljanje v tem obdobju ustrezno, vpliv lova na populacijo je neznaten. Ker realizacija načrta ni obvezna je odstotek realizacije pod 100 % povsem pričakovan.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Poljski zajec je prisoten v vsem območju. Pojavlja se redko do zmerno, krajevno pa lahko tudi pogosto. Populacija zajca v zadnjem obdobju stagnira ali se rahlo krepi, kar se iz podatkov o odvzemu sicer ne vidi, gre za ocene upravljalcev lovišč. Njena rast je odvisna predvsem od razmer v okolju (načinov kmetovanja, delež kmetijskih površin, uporabe fitofarmaceutskih sredstev) in stanja plenilskih vrst, predvsem lisice, obeh kun in zavarovanih ujed. Večjih bolezenskih izbruhov v populaciji nismo zaznali. Zaradi relativno majhnega poseganja v populacijo in slučajnega izbora osebkov za odstrel, je struktura populacije povsem blizu naravni.

Prilagojeni cilj

Gostota poljskih zajcev se na nivoju LUO lahko poveča. Le lokalno, kjer nastajajo škode, naj se jo močneje uravnava z lovom oz. zmaniša.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo **odvzem 150 poljskih zajcev** iz narave.

Načrtovani odvzem je dovoljeno presegati do 30 %, višine načrta odvzema pa ni treba dosegati. Tiste LD, ki imajo z letnim razdelilnikom načrtovane za odvzem do vključno tri (3) zajce, je dovoljeno načrt presegati za 1 zajca.

Za realizacijo odvzema po loviščih je po 1. 11. tekočega leta navzgor dovoljeno dodatno odstopanje v višini števila živali do realizacije načrta na nivoju LUO v okviru dopustnih odstopanj. Dovoljeno dodatno odstopanje se ugotovi prvi dan v tednu za tekoči teden.

Na isti površini lovišča se lov vrši praviloma samo enkrat letno ali pa se v smislu kolobarjenja lov lahko izvaja na isti površini tudi večkrat, vendar največ do 1/3 lovne površine lovišča v posameznem letu. Lov zajcev v bližini intenzivnih nasadov oz. povsod tam, kjer poljski zajci lahko povzročijo škodo ima prednost pred lovom v ostalem delu lovišča. Na teh površinah se lov lahko ponavlja.

Preglednica 4.13: Analiza odvzema poljskih zaicev

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	75	71	72	71	58	52	399	
Načrt - skupaj	100	100	90	90	80	75	535	
Odstrel in izgube / načrt	75,0	71,0	80,0	78,9	72,5	69,3	74,6	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	15	10	12	11	9	8	65	97,0
Naravne izgube	1					1	2	3,0
Skupaj izgube	16	10	12	11	9	9	67	100,0
% izgub	21,3	14,1	16,7	15,5	15,5	17,3	16,8	
Odstrel	59	61	60	60	49	43	332	
Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
1 neznan	1						1	1,5
4 cesta	14	10	12	11	8	8	63	94,0
6 zveri in ujede						1	1	1,5
8 kosilnica	1				1		2	3,0

4.14 Fazan (*Phasianus colchicus*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave fazana je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je bil načrtovano vlaganje v naravo 150 fazanov, načrt odvzema iz narave pa do 65 fazanov. Vloženih/dodanih je bilo 140 ptic, uplenjenih pa 51 ali 36 % načrtovane višine, 15 v lovišču Moravče in 36 v lovišču Trbovlje. Izgube niso bile evidentirane.

V preteklih šestih letih je bilo v območju iz narave odvzetih 190 fazanov, kar predstavlja 55 % realizacijo načrta. To je glede na dopustna odstopanja in izvedena vlaganja ustrezna realizacija. Izgube niso bile evidentirane.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Fazana je najti v območju predvsem v loviščih, kjer imajo večji delež nižinskega sveta, oz. tam kjer ga umetno vlagajo/dodajajo. Populacija fazanov v tem okolju brez umetnega dodajanja po vsej verjetnosti ni sposobna dolgoročno preživeti. Možnosti za preživetje se mu povečajo tudi ob intenzivnem odvzemu njegovih naravnih plenilcev, predvsem lisice in kun. Spolna in starostna struktura ter zdravstveno stanje populacije niso problematični. Populacije je usklajena z okoljem.

Prilagojeni cilji

Cilj upravljanja s populacijo fazana je zagotovitev minimalne gostote populacije ter njegova trajnostna gospodarska raba z lovom, tudi na podlagi vlaganj fazanov iz umetne vzreje.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 načrtujemo odvzem iz narave **samo v loviščih Trbovlje in Zagorje, skupaj do 65 fazanov ali največ do 50 % vlaganj**, če bodo vlaganja manjša od 130 osebkov.

Načrtovani odvzem je dovoljeno presegati za do 30 %, višine načrta odvzema pa ni treba dosegati.

Pred vlaganjem fazanov v naravo je treba zagotoviti izvajanje ustreznih biotehničnih in biomeliorativnih ukrepov (snovanje in vzdrževanje remiz, gozdnega roba, grmišč in krmnih njiv, zimskega krmljenja male divjadi in intenzivnega lova plenilskih vrst divjadi), sicer le-to ni dovoljeno.

Preglednica 4.14: Analiza odvzema fazanov

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	66	30	32	11	31	20	190	
Načrt - skupaj	115	92	50	25	40	25	347	
Odstrel in izgube / načrt	57,4	32,6	64,0	44,0	77,5	80,0	54,8	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Naravne izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Skupaj izgube	0	0	0	0	0	0	0	0,0
% izgub	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Odstrel	66	30	32	11	31	20	190	

4.15 Mlakarica (*Anas platyrhynchos*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave race mlakarice je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

Odvzem je bil v preteklih dveh letih 135 ptic, kar pomeni 64 % realizacijo načrta. Izgube predstavljajo 3 živali, vse povoz na cesti. V letu 2020 je nižji odvzem obeležilo priporočilo UVHVVR, ravno sredi obdobja lovne dobe na raco, da se lova na vodne ptice zaradi pojava aviarnе influence na prostoživečih labodih naj ne izvaja.

V zadnjem šestletnem obdobju znaša realizacija glede na načrt 78 %. Izgube so neznatne in so bile evidentirane le v letih 2015 in 2019, skupaj 6 živali ali 1 % odvzema. Upravljanje s populacijo race mlakarice je bilo v preteklosti glede na zastavljene cilje povsem ustrezno, poseganje v populacijo je odvisno od interesa in možnosti za lov. Realizacija načrtovanega odvzema je v okviru dopustnih odstopanj.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Raca mlakarica je prisotna v zasavskem območju ob vseh večjih vodotokih, najštevilčnejša pa je na reki Savi, kjer ima tudi najugodnejše pogoje za svoj razvoj. Razvoj populacije je ugoden. Življenjski prostor si deli s kormoranom, sivo čapljo in drugimi obvodnimi pticami, ki niso lovne ali pa so lovne le pod posebnimi pogoji (npr. kormoran z odločbo ARSO). Razvoj populacije bo lahko tudi v prihodnje zelo ugoden, če se ne bodo pojavile vrsti nevarne bolezni, kot je aviarna influenza. Zaradi relativno majhnega poseganja v populacijo in slučajnega izbora osebkov za odstrel, je struktura populacije blizu naravni. Zdravstvenih težav v populaciji in škod v kmetijstvu ne beležimo. Populacija je usklajena z okoljem.

Prilagojeni cilji

Gostoto rac mlakaric je treba v LUO ohraniti, tudi za trajnostno rabo z lovom.

Ukrepi in usmeritve

V letih 2021 in 2022 skupaj načrtujemo **odvzem 180 mlakaric** iz narave.

Načrtovani odvzem race mlakarice je dovoljeno presegati do 30 %, višine načrta odvzema pa ni treba dosegati. Za realizacijo odvzema po loviščih je od 1. 11. tekočega leta naprej dovoljeno dodatno odstopanje v višini števila živali do realizacije načrta na nivoju LUO v okviru dopustnih odstopanj. Dovoljeno dodatno odstopanje se ugotovi prvi dan v tednu za tekoči teden. Lov na mlakarico, do tri (3) ptice, je dovoljen tudi LD, katere nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem.

Upravljalci lovišč naj se zaradi zmanjševanja vznemirjanja divjadi drugih prosto živečih vrst živali s hrupom in lovom dogovorijo, da bodo individualen lov na vodno in obvodno divjad usklajeno med sosednjimi upravljalci lovišč ali v celotnem LUO izvajali le v nekaterih (npr. sredo in sobota) dnevih v tednu.

Dodajanje rac na naravne vodotoke praviloma ni dovoljeno. Izjeme se določi s tem načrtom v poglavju 4.17. Lov na raco mlakarico na posebnih varstvenih območjih mora biti skladen z naravovarstvenimi usmeritvami, ki veljajo za to območje.

Upravljalci lovišč so dolžni izvajati ukrepe preventivnega zdravstvenega varstva divjadi in v ta namen odvzeti vzorce, oziroma poslati določene vzorce uplenjenih, poginulih ali povoženih rac v preiskavo, v skladu s programom Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR).

Preglednica 4.15: Analiza odvzema race mlakarice

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	109	99	101	96	70	65	540	
Načrt - skupaj	120	120	120	120	110	100	690	
Odstrel in izgube / načrt	90,8	82,5	84,2	80,0	63,6	65,0	78,3	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
Nenaravne izgube					3		3	0,0
Naravne izgube	3						3	100,0
Skupaj izgube	3	0	0	0	3	0	6	100,0
% izgub	2,8	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	1,1	
Odstrel	106	99	101	96	67	65	534	
Vzroki izgub								
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj	%
2 bolezni	3						3	100,0
4 cesta					3		3	100,0

4.16 Sraka (*Pica pica*), šoja (*Garrulus glandarius*) in siva vrana (*Corvus cornix*)

Prostorski okvir obravnave

Prostorski okvir obravnave srake, šoje in sive vrane je Zasavsko lovsko upravljavsko območje.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je bil evidentiran odvzem iz narave 70 srak, 154 šoj in 916 sivih vran. Načrt je bil pri vseh treh vrstah izveden v okviru dopustnih odstopanj. Registrirane so bile le izgube štirih ptic, 1 srake, 1 šoje in 2 sivih vran.

V preteklem šestletnem obdobju je bilo iz lovišč odvzeto 221 srak, 496 šoj in 2.843 sivih vran. Načrti odvzema so bili v vseh letih realizirani v skladu z dopustnimi odstopanji. Upravljanje s populacijama srake in šoje je bilo v zadnjem obdobju glede na zastavljene cilje ugodno, upravljanje populacije sive vrane pa ne docela. Upravljanje s srako in šojjo je namenjeno predvsem zagotavljanju lova z namenom preprečevanja škode v lokalnih okoljih v času lovne dobe. Podobno velja tudi za sivo vrano, vendar tu še poskušamo slediti cilju, da bi z intenzivnejšim lovom in z zmanjševanjem populacije tudi generalno omilili njen vpliv na okolje, zlasti v ravninskih (poljedelskih) območjih. Večjo težavo pri slednjem predstavlja (tudi) zakonodaja, ki ne omogoča kontrole podatkov o (dejanskem) odvzemu.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacij

Omenjene vrste so prisotne na celotnem LUO. Populaciji srak in šoj sta razpršeni po vsem območju, populacija sivih vran pa se v nekaterih ravninskih predelih združuje v večje jate, ki so močno vezane na urbaniziran del prostora, pogosto pa so jate mešane z drugimi predstavniki vrst iz družine vranov, ki so vse zavarovane. Za te predele je značilna intenzivna kmetijska proizvodnja, med drugim tudi integrirana pridelava zelenjave, kjer sive vrane lahko povzročajo znatno škodo. V preteklosti so sive vrane škodo največkrat povzročale v loviščih Pugled, Laze, Kresnice, Litija, Šmartno pri Litiji, Šentvid pri Stični in Ivančna Gorica. Škoda se je v teh loviščih pogosto pojavljala tudi v spomladanskem času (na pravkar posajeni koruzi, solati...), izven lovne dobe. Za vse tri vrste je značilno, da nimajo izrazitega naravnega sovražnika, ki bi uravnaval njihovo številčnost. V primeru več razpoložljive hrane (odprta smetišča, neurejeno ravnanje z odpadki v naseljih) se njihove populacije koncentrirajo in se virom hrane primerno povečajo. Predvsem siva vrana lahko izrazito negativno vpliva tudi na razvoj populacij drugih manjših ptic v istem naravnem okolju. Spolna in starostna struktura populacij sta zelo blizu naravni. Poseganje vanje je relativno majhno, izbor osebkov za odstrel pa povsem slučajnost. Zdravstvenih težav v populacijah ne beležimo.

Prilagojeni cilji

Gostoto populacije srake in šoje na nivoju območja se ohrani. Lokalno, kjer nastajajo škode od teh dveh vrst, se gostoto zniža. Gostoto populacije sive vrane je treba še naprej (z)nižati.

Ukrepi in usmeritve

V leti 2021 in 2022 skupaj načrtujemo **odvzem 80 srak, 170 šoj in 840 sivih vran** iz narave.

Načrtovani odvzem srake in šoje je dovoljeno presegati do 30 %, višine načrta odvzema pa ni treba dosegati. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema 10 srak ali šoj ali manj, je dopustno preseganje načrta navzgor do 3 srake ali šoje. V primeru izvajanja odvrčalnega odstrela odvzem srak in šoj navzgor ni omejen. Lov na omenjeni vrsti divjadi, do tri (3) ptice, je dovoljen tudi LD, katere nimajo z razdelilnikom dodeljene kvote za odvzem.

Za sivo vrano je dovoljeno odstopanje realizacije od načrta po višini navzdol do 30 %, navzgor pa do 100 %. Za lovišča, ki imajo načrt odvzema 10 sivih vran ali manj, je dopustno odstopanje realizacije od načrta navzdol do 3, navzgor pa do 10 sivih vran. Da upravljavec lovišča napravi v lovišču vse, kar je v njegovi moči, da prepreči nastanek škode od sive vrane, mora načrt odvzema sive vrane realizirati vsaj 100 % in loviti vrane na območjih nastajanja škod. V primeru izvajanja odvrčalnega odstrela, odvzem sivih vran navzgor ni omejen.

Upravljalci lovišč naj z opazovanji spremljajo stanje populacij in naj si prizadevajo za preprečevanje škode od srak, šoj in sivih vran na kmetijskih površinah in v sadovnjakih. V ta namen naj izvajajo ustrezne posege v populacije, odganjanje z lovom t.j. odvrčalni odstrel, uporabijo zvočna in vizualna plašila, uporabijo fizične ovire za preprečevanje dostopa (mreže), uporabijo odvrčalne kemične snovi in smiselno upoštevajo določila »Akcijskega načrta za reševanje problemov, povezanih s sivo vrano v Sloveniji«.

Odvrčalni odstrel naj se izvaja v času lovne dobe na lovni površini z namenom odvrčanja sivih vran. V primeru nastajanja škode na nelovni površini (in da ustreznega odvrčalnega odstrela ni mogoče izvajati na bližnji lovni

površini) ali v času izven lovne dobe lahko upravljavec lovišča na podlagi 42. člena Zakona o divjadi in lovstvu zahteva izredni poseg v populacijo, ki ga dovoli minister pristojen za lovstvo, t.j. minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ali lovski inšpektor. Priporočamo, da se upravljavci lovišč, ki želijo izvajati tovrstne ukrepe, povežejo in enotno v okviru OZUL z eno vlogo zaprosijo MKGP za izdajo dovoljenja za lovišča in na lokacijah, ki jih vnaprej opredelijo v vlogi.

Izvajalec odstrela naj le tega izvaja prikrito, tako da se bodo sive vrane čim prej naučile, da je ta lokacija zanje nevarna in se je bodo začele izogibati. Pri očitni izvedbi odvrtačnega odstrela bodo vrane nevarnost lokacije verjetno povezale s prisotnostjo lovca. V času največje možnosti za nastanek škode (v času začetne rasti koruze in v času zorenja poljščin) naj lovske družine organizirajo dežurstva, tako da bodo odvrtačni odstrel na kritičnih lokacijah izvajali stalno.

Skladno z odločbo MKGP št. 341-104/2019/5, izdano 18. 2. 2020 se LD Pugled v letu 2021 na območju Sneberskega polja/proda (glej karto spodaj) dovoli:

- Odstrel sivih vran tudi v času delnega lovopusta, med 1. 3. in 31. 7.;
- Odločba velja do 31. 7. 2021;
- LD Pugled **mora voditi ustrezne evidence** skladne z odločbo in o izvršenem odstrelu sivih vran za leto 2021 poročati MKGP do 15. 1. 2022.

Preglednica 4.16: Analiza odvzema srak, šoj in sivih vran

Odstrel in izgube							
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj
Sraka – odstrel in izgube	34	38	41	38	38	32	221
Načrt - skupaj	50	50	50	50	40	40	280
Odstrel in izgube / načrt	68,0	76,0	82,0	76,0	95,0	80,0	78,9
Šoja – odstrel in izgube	87	84	86	85	83	71	496
Načrt - skupaj	100	100	90	100	90	90	570
Odstrel in izgube / načrt	87,0	84,0	95,6	85,0	92,2	78,9	87,0
Siva vrana – odstrel in izgube	504	476	483	464	463	453	2843
Načrt - skupaj	500	500	500	500	490	470	2960
Odstrel in izgube / načrt	100,8	95,2	96,6	92,8	94,5	96,4	96,0
Izgube in odvzem							
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj %
Nenaravne izgube	0	0	0	0	1	1	2 50,0
Naravne izgube	0	1	0	0	1	0	2 50,0
Skupaj izgube	0	1	0	0	2	1	4 100,0
% izgub	0,0	0,2	0,0	0,0	0,3	0,2	0,1
Odstrel	625	597	610	587	582	555	3556
Vzroki izgub							
Vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupaj %
2 bolezni		1			1		2 50,0
4 cesta					1		1 25,0
10 drugo						1	1 25,0

4.17 Nutrija (*Myocastor coypus*)

Prostorski okvir obravnave – ekološke enote

Prostorski okvir obravnave nutrije je Zasavsko lovsko upravljavsko območje. Ožje se nutrija pojavlja ob večjih vodotokih.

Analiza preteklega upravljanja za zadnjih šest let s poudarkom na zadnjih dveh letih

V preteklih dveh letih je bilo iz narave odvzetih 27 nutrij, vse z odstrelom. Izgub ne beležimo.

V zadnjem šestletnem obdobju odvzem nutrije iz narave kaže vrh v letih 2015, 2016 in 2018, prav izrazitih nihanj pa ne beležimo. Skupaj je bilo v tem obdobju iz narave odvzetih 112 nutrij. Izguba 1 živali je bila evidentirana le v letu 2017. Škod od nutrije v Zasavskem LUO (še) ne beležimo, v sosednjem Notranjskem LUO na območju Ljubljanskega barja so se že pojavile. Upravljanje s populacijo lahko glede na cilje ocenimo kot zadovoljivo, cilja popolne izločitve tujerodne in invazivne vrste pa nam z odstrelom ne uspeva doseči.

Presoja uspešnosti upravljanja

Glede na zastavljene cilje, je upravljanje s to vrsto ustrezno.

Ocena stanja populacije

Nutrija se v zasavskem LUO kot tujerodna vrsta pojavlja predvsem v lovišču Pugled, ki meji z Ljubljanskim barjem in ob reki Savi do Litije (lovišča Laze, Kresnice, Vače in Litija), v letu 2019 beležimo pojav nutrij tudi dolvodno po reki Savi, v loviščih Dol pri Hrastniku in Radeče. Večjo gostoto populacije beležimo v skrajno zahodnem delu LUO, ki sega v mesto Ljubljana in s tem večje območje nelovnih površin. Potencialno se lahko pojavi ob vseh mirnejših vodotokih. Številčno stanje populacije niha, dolgoročno pa počasi narašča. Spolna in starostna struktura populacije sta zaradi relativno nizkega poseganja v populacijo blizu naravne. Poseganje z lovom v sedanjem obsegu je ne ogroža in tudi ne vpliva posebej na dinamiko populacije. V primeru večje številčnosti kot je sedanja lahko povzroči znatno škodo v kmetijstvu, ki je pa zaenkrat še ne beležimo. Izrazitih naravnih sovražnikov, ki bi uravnavali velikost populacije nutrija v LUO nima.

Prilagojeni cilji

Gostoto populacije nutrije je treba zmanjšati, dolgoročno pa jo kot alohtono in invazivno vrsto, v kolikor je le mogoče, popolnoma izločiti iz narave.

Ukrepi in usmeritve

Nutrijo označujemo kot neavtohtono in invazivno vrsto, zato za njo ne opravljamo nikakršnih del v okolju. V letih 2021 in 2022 odstrela ponovno številčno načrtujemo več - je številčno neomejen, v smislu popolne redukcije vrste v vseh loviščih v LUO. Dovoljen je lov tudi s pastmi (dvigalko).

Obveza upravljavcev lovišč je, da so ob opažanjih dolžni dosegati čim večji odstrel z namenom odstranitve populacije iz naravnega okolja.

Preglednica 4.17: Analiza odvzema nutrij

Odstrel in izgube								
Starostna in spolna kategorija/leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	
Skupaj odstrel in izgube	32	19	15	19	10	17	112	
Načrt - skupaj	35	35	32	30	neom.	neom.	132	
Odstrel in izgube / načrt	91,4	54,3	46,9	63,3	/	/	84,8	
Izgube in odvzem								
Kategorija / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
Nenaravne izgube			1				1	100,0
Naravne izgube							0	0,0
Skupaj izgube	0	0	1	0	0	0	1	100,0
% izgub	0	0	7	0	0	0	7	
Odstrel	35	32	19	14	10	17	111	
Vzroki izgub								
vzrok / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	skupaj	%
4 cesta			1				1	100,0

4.18 Načrt dodajanja divjadi

V letih 2021 in 2022 načrtujemo z namenom zagotavljanja minimalne gostote populacije dodati omenjeno vrsto iz umetne vzreje, kot je navedeno v preglednici 4.18. **Načrtujemo skupaj dodajanje 130 fazanov v loviščih Trbovlje in Zagorje.**

Način vlaganja fazanov iz umetne reje je stvar spoštovanja določil lovske etike, ter spoštovanja določil veljavne zakonodaje (ZON - Ur.l. RS, št. 56/1999 in naslednji) in je v domeni upravljavcev lovišč – dodajanje divjadi v lovišče neposredno pred lovom pa je prepovedano. Dovoljeno je dodajanje kvalitetne divjadi, sposobne preživetja v naravi (Zakon o zaščiti živali Ur.l. 98/99 in naslednji).

Preglednica 4.18: Načrtovano vlaganje divjadi v letih 2021-2022

Lovišče	Vrsta divjadi	Število
Trbovlje	Fazan	100
Zagorje	Fazan	30
	Skupaj	130

Vsi upravljavci lovišč, so dolžni pred vlaganji zagotoviti ustrezno okolje za vloženo divjad. Realizirana dela, ki jih v ta namen opravijo morajo biti razvidna iz letnih načrtov lovišč. Če za izboljšanje življenjskih razmer ne storijo ničesar, vlaganje divjadi ni dovoljeno. Izboljšanje življenjskih razmer za divjad pred vlaganjem se šteje za ukrep varstva divjadi. Posamezno divjad je dovoljeno vlagati v lovopustu, vsaj en mesec pred začetkom lovne dobe. Vlaganja divjadi, ki niso načrtovana s tem načrtom so prepovedana.

Veljajo tudi vse ostale usmeritve, kot jih določa območni načrt za GGO Ljubljana – lovskoupravljavski del za Zasavsko LUO za obdobje 2011-2020.

5 EVIDENCE

Izhodišča za izdelavo dvoletnega načrta LUO v letu 2023:

Pridobivanje podatkov za dvoletni načrt 2023-24 bo v letih 2021 in 2022 potekal predvidoma podobno kot v letošnjem letu. Njihovo zbiranje bo v skladu s Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10 in 200/20) in Pravilnikom o evidentiranju odstrela in izgub divjadi ter o imenovanju komisije za oceno odstrela in izgub v lovsko upravljavskem območju (Uradni list RS, št. 120/05 in 29/15) ter morebitnimi spremembami in dopolnili pravnih aktov:

Pregleda odstrela in izgub divjadi v loviščih za obdobje od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za obdobje od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 pred komisijo za LUO morata biti opravljena najkasneje do 31. 1. 2022 in 2023. To je tudi skrajni rok, do katerega so upravljavci lovišč dolžni komisiji dostaviti materialne dokaze o opravljenem odstrelu in evidentiranih izgubah. Komisiji se ob pregledu predloži dokaze za vsak odstreljen ali izgubljen osebek kot navaja zgoraj navedeni pravilnik v petem členu.

Komisiji se ob pregledu predloži za vsak odstreljen ali izgubljen osebek:

- za srnjad, jelenjad in damjaka: trofeja in levi del spodnje čeljusti za enoletne in starejše samce ter levi del spodnje čeljusti za mladiče obeh spolov in samice 1+ in 2+;
- za divjega prašiča: za oba spola in vse starostne kategorije cele spodnje čeljusti, odrezane na desni strani za čekani in na levi strani za zadnjim izraščnim meljakom (pred t.i. »ušesom čeljusti«), za samce 2+ (merjasce) tudi čekane in brusilce. Posebej opozarjamo na **prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina (povoz, bolezen, ...)**. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS;
- za gamsa: trofeja pri obeh spolih;
- za muflona: trofeja in levi del spodnje čeljusti za jagnjeta obeh spolov (0+), za enoletne (1+) in večletne samce (2+) ter levi del spodnje čeljusti za samice 1+ in 2+;
- za malo divjad: evidenčno knjigo odvzema male divjadi;
- za šakala: poleg evidenčne knjige še fotografija z datumom odvzema ali zapisnik veterinarsko-higienske službe (v primeru izgube).

Trofeje in čeljusti morajo biti za komisijski pregled temeljito očiščene in premazane z vodikovim prekisom, na obeh mora biti številčna oznaka, ki se ujema s kronološkim zapisom iz evidenčne knjige. Komisijski pregled neustrezno pripravljenih trofej in/ali čeljusti lahko komisija zavrne. Čeljusti je komisija po končanem pregledu dolžna trajno uničiti. Kot trajno uničenje čeljusti šteje tudi njihova izročitev lovskemu inšpektorju ali raziskovalnim institucijam, in sicer z namenom kontrole ali raziskav divjadi. Morebitno neustrezno pripravo trofej in/ali čeljusti ter nepredložitev trofej in čeljusti v oceno je komisija dolžna prijaviti lovskemu inšpektorju.

Zaradi napačne interpretacije predvsem sedmega odstavka 5. člena zgoraj navedenega Pravilnika v imenu Komisije za pregled odstrela in izgub divjadi v Zasavskem LUO navajamo dodatna pojasnila o dokazih predloženih v skladu s tem odstavkom.

- Kot odstrel opravljen z lovskim gostom se upošteva tisti odstrel, kjer je uplenitelj lovec, ki ni član lovske družine, ki upravlja z loviščem. To mora biti razvidno tudi iz evidenc.
- V sedmem členu je eksplicitno navedeno, da je komisiji tudi v primeru, ko trofejo odnese lovski gost potrebno predložiti spodnjo levo čeljust.
- V posebnih primerih, ko spodnje leve čeljusti ni mogoče dobiti zaradi poškodovanja, uničenja, odtujitve ali drugih razlogov LAHKO (ni pa nujno) komisija glede na okoliščine primera prizna tudi druge ustrezne materialne dokaze.
- Drugi ustrezni materialni dokazi, ki jih komisija lahko upošteva so (1) fotografija z datumom, (2) trofejni list in izjava preparatorja, če je **trofeja oddana v preparacijo**, (3) fotografije(a) z datumom iz katerih je razvidno, da čeljusti ni bilo mogoče dobiti v primeru poškodovanja oz. uničenja živali in (4) čeljusti **pri povozu** in (5) ustrezen zapisnik podpisan s strani povzročitelja **pri pokosu**, na katerem je s parcelno številko in katastrsko občino navedena lokacija pokosa, prijavitelj oz. tisti, ki je žival(i) pokosil pa z imenom in priimkom ter naslovom.

Pri navadnem jelenju se po okularni metodi oceni tudi starost košut 2+ na starostne razrede kot pri jelenih (2 do 4 letne, 5 – 9 letne in 10+)

Evidenčna knjiga:

Evidenčne knjige je potrebno voditi tako, da je vanje kronološko vpisan vsak odvzem divjadi iz lovišča, poleg odstrela tudi vse izgube (naravne in nenaravne). Izgube posameznih vrst je potrebno ločiti po vzrokih, pri »veliki« divjadi še po spolno-starostnih kategorijah, pri ostalih vrstah le s skupnim številom.

Vse rubrike kjer obstajajo podatki morajo biti izpolnjene. Pri ustrelenih poljskih zajcih je treba zabeležiti ali je bila žival stara ali mlada.

Letni načrti lovišč in lovišč s posebnim namenom:

Do 10. 2. 2023 morajo upravljavci lovišč posredovati ZGS letne načrte lovišč za leto 2022 dokončno izpolnjene z realizacijo in preliminarne načrte lovišč za leto 2023 v elektronski obliki. Letne načrte lovišč izpolnjene z realizacijo v pisni obliki (original, žigosan in podpisan od LD, OZUL in ZGS) so upravljavci lovišč dolžni hraniti v svojem arhivu še vsaj 5 let.

Načrt sestavil:

Marko Jonožovič, univ. dipl. inž. gozd.

Višji sodelavec I

mag. Viktor Miklavčič, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Ljubljana

6 PRILOGE

Seznam krmišč za parkljasto divjad in male zveri za leti 2021 in 2022

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča	SŽP
1	Čemšenik	Čemšenik	856/49	Čemšeniška planina	divji prašič	privabljalno	
2	Čemšenik	Čemšenik	902	Čemšeniška planina 2	divji prašič	privabljalno	
3	Čemšenik	Hrastnik pri Trojanah	587/8	Polšina	divji prašič	privabljalno	
4	Čemšenik	Hrastnik pri Trojanah	155	Zlokarje	divji prašič	privabljalno	
5	Dobovec	Dobovec	551	Prusnik 1	navadni jelen	zimsko	
6	Dobovec	Dobovec	719/2	Skrijarska dolina	navadni jelen	zimsko	
7	Dobovec	Dobovec	507/24	Žvrlinca	navadni jelen	zimsko	
8	Dobovec	Dobovec	804/5	Zabrezje	divji prašič	privabljalno	
9	Dobovec	Podkraj	483/7	Na Purgerjevi	divji prašič	privabljalno	
10	Dobovec	Podkraj	126/1	Valj pri mlaki	divji prašič	privabljalno	
11	Dobovec	Podkraj	190/20	Pri Venet	divji prašič	privabljalno	
12	Dol pri Hrastniku	Gore	417/1	Lešek	muflon	zimsko	
13	Dol pri Hrastniku	Gore	425/3; 455/1	Liska	muflon	zimsko	
14	Dol pri Hrastniku	Gore	117	Pobolšaj	muflon	privabljalno	
15	Dol pri Hrastniku	Gore	1143/1	Doberšek-Kovk	divji prašič	privabljalno	
16	Dol pri Hrastniku	Gore	21	Kopitnik	divji prašič	privabljalno	
17	Dol pri Hrastniku	Šavna peč	344	Šavna peč	muflon	zimsko	
18	Dol pri Hrastniku	Širje	864	Pogorevsna	divji prašič	privabljalno	
19	Dol pri Hrastniku	Turje	1295/1; 1294	Stari žleb	muflon	zimsko	
20	Dol pri Hrastniku	Turje	1423	Borovke	muflon	zimsko	
21	Dol pri Hrastniku	Turje	977	Stari žleb-Košič	divji prašič	privabljalno	
22	Dole pri Litiji	Dole pri Litiji	1080/5	Kržetov laz	navadni jelen	zimsko	
23	Dole pri Litiji	Dole pri Litiji	1761	Trpetič	divji prašič	privabljalno	
24	Dole pri Litiji	Dole pri Litiji	1903/6	Radgonica-Jatna	divji prašič	privabljalno	
25	Dole pri Litiji	Prelesje	646	Bobneči vrh	divji prašič	privabljalno	
26	Dole pri Litiji	Velika goba	926/1	Volčja češnja	divji prašič	privabljalno	
27	Gabrovka	Moravče	2454	Pusti Cerovec	navadni jelen	privabljalno	
28	Gabrovka	Moravče	2259	Kusovka	navadni jelen	privabljalno	
29	Gabrovka	Moravče	2437	Stegujak	n.jelen, d.prašič	privabljalno	
30	Gabrovka	Okrog	1022/1; 1024	Tičnica	n.jelen, d.prašič	privabljalno	
31	Gabrovka	Okrog	83/2	Okrog	n.jelen, d.prašič	privabljalno	
32	Gabrovka	Pečice, V. goba	254/56; 1924	Jevševce	navadni jelen	privabljalno	
33	Gabrovka	Velika goba	1810	Gradišča	divji prašič	privabljalno	
34	Gabrovka	Vodice	64/1	Urbanova dolina	navadni jelen	privabljalno	
35	Gabrovka	Tihaboj	593/3	Sviba	divji prašič	privabljalno	
36	Hrastnik	Boben	833/30; 1041/4	Lošč	muflon	zimsko	
37	Hrastnik	Boben	833/16	Laznik	divji prašič	privabljalno	
38	Hrastnik	Čeče	408/3	Na jezerih	divji prašič	privabljalno	
39	Hrastnik	Dol pri Hrastniku	1296	Blate	muflon	zimsko	
40	Hrastnik	Hrastnik	745/1	Galetovo ZAHOD	muflon	zimsko	
41	Hrastnik	Hrastnik	688; 691	Visoko	muflon	zimsko	
42	Hrastnik	Hrastnik	743	Višta vrh	d.prašič, muflon	privabljalno	
43	Hrastnik	Marno	288/4	Ostri vrh	muflon	zimsko	
44	Hrastnik	Marno	315/6	Dolska reber	muflon	zimsko	
45	Hrastnik	Marno	213/3	Morave	divji prašič	privabljalno	
46	Hrastnik	Rečica	45/7	Cvrčinovo	divji prašič	privabljalno	
47	Hrastnik	Rečica	124	Veligovškovo	divji prašič	privabljalno	
48	Ivančna Gorica	Češnjice	346	Pasje gorice	divji prašič	privabljalno	
49	Ivančna Gorica	Dobrava	623/6	Veliki Boršt-Herkules	divji prašič	privabljalno	
50	Ivančna Gorica	Draga	447/2	Polzevo-Marela	divji prašič	privabljalno	
51	Ivančna Gorica	Metnaja	1072/1	Osredek-Herkules	divji prašič	privabljalno	
52	Ivančna Gorica	Metnaja	492	Mala Goričica-mrhovišče	male zveri	privabljalno	DA
53	Ivančna Gorica	Stična	1416	Veliki Boršt-Široko bukovje	divji prašič	privabljalno	
54	Ivančna Gorica	Stična	1459/1	Veliki Boršt-Nograd	divji prašič	privabljalno	
55	Ivančna Gorica	Velike Pece	742/1	Bojansko-Doline	divji prašič	privabljalno	
56	Ivančna Gorica	Velike Pece	458	Bojansko-Zelena reber	divji prašič	privabljalno	
57	Ivančna Gorica	Velike Pece	458	Bojansko-mrhovišče	male zveri	privabljalno	DA

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča	SŽP
58	Izlake	Loke pri Zagorju	687	Apnenca	divji prašič	privabljalno	
59	Izlake	Ržiše	87	Luže	divji prašič	privabljalno	
60	Izlake	Šemnk	314	Črvivc	divji prašič	privabljalno	
61	Izlake	Šemnk	287/3	Planina	divji prašič	privabljalno	
62	Kresnice	Kresniški vrh	133	Pod miško	divji prašič	privabljalno	
63	Kresnice	Kresniški vrh	1445	Prjasc	divji prašič	privabljalno	
64	Kresnice	Kresniški vrh	571	Robidnik	divji prašič	privabljalno	
65	Kresnice	Kresniški vrh	1286	Štefulovo	divji prašič	privabljalno	
66	Kresnice	Kresniški vrh	922	Končarjevo	divji prašič	privabljalno	
67	Kresnice	Kresniški vrh	129	Krmelovo	divji prašič	privabljalno	
68	Kresnice	Kresniški vrh	870	Lomnik	divji prašič	privabljalno	
69	Kresnice	Račica	1889	Pudgarjevo	divji prašič	privabljalno	
70	Kresnice	Senožeti	362	Nad koč	divji prašič	privabljalno	
71	Kresnice	Senožeti	11	Bukve	divji prašič	privabljalno	
72	Kresnice	Velika vas	1019	Močilnikar	divji prašič	privabljalno	
73	Kresnice	Velika vas	1203	Reber	divji prašič	privabljalno	
74	Kresnice	Volavje	1965	Pintarjevo	divji prašič	privabljalno	
75	Kresnice	Volavje	2071	Gašperjeve njive	divji prašič	privabljalno	
76	Laze	Laze	23; 33/1	Slapnica	divji prašič	privabljalno	
77	Laze	Podgora	367	Spodnji Brošt	divji prašič	privabljalno	
78	Laze	Vinje	55	Judež	divji prašič	privabljalno	
79	Laze	Vinje	287	Pod znamenjem Sleme	divji prašič	privabljalno	
80	Laze	Volavje	3558	Anžur	divji prašič	privabljalno	
81	Laze	Volavje	568/1	Borovnačar	divji prašič	privabljalno	
82	Laze	Volavje	3309/2	Lazar	divji prašič	privabljalno	
83	Laze	Volavje	3747/1	Mali Sovc	divji prašič	privabljalno	
84	Laze	Volavje	2230	Nad Tončkom	divji prašič	privabljalno	
85	Laze	Volavje	2666	Pri Romišk	divji prašič	privabljalno	
86	Laze	Volavje	2235	Seten brdo-Pod Jančam	divji prašič	privabljalno	
87	Laze	Volavje	3184	Vaze	divji prašič	privabljalno	
88	Laze	Volavje	3726	Sovc-Hribovc	divji prašič	privabljalno	
89	Laze	Volavje	3617/1	Svisle	divji prašič	privabljalno	
90	Laze	Volavje	3367	Mrharje	divji prašič	privabljalno	
91	Laze	Volavje	777	Zahujka	divji prašič	privabljalno	
92	Laze	Volavje	2439	Kosivna ravan	divji prašič	privabljalno	
93	Laze	Volavje	3650/2	Gobnik	divji prašič	privabljalno	
94	Litija	Jablanica	397	Špil	divji prašič	privabljalno	
95	Litija	Konj	1098/106	Grčanov hrib	divji prašič	privabljalno	
96	Litija	Konj	1079/1	Maljek	divji prašič	privabljalno	
97	Litija	Konj	213/1	Kozoretova loka	divji prašič	privabljalno	
98	Litija	Konj	663/1	Svibno	divji prašič	privabljalno	
99	Litija	Konj	565/3	Knežakovna	divji prašič	privabljalno	
100	Litija	Konj	584	Firmov laz	divji prašič	privabljalno	
101	Litija	Litija	851/1	Veliki vrh	divji prašič	privabljalno	
102	Litija	Sava pri Litiji	1224	Široka set	divji prašič	privabljalno	
103	Litija	Šentlambert	2452	Tima	divji prašič	privabljalno	
104	Litija	Šentlambert	2439	Čelišk	divji prašič	privabljalno	
105	Litija	Štanga	245	Mahlin	divji prašič	privabljalno	
106	Mlinše	Kandrše	316	Beli Hrib	divji prašič	privabljalno	
107	Mlinše	Kandrše	593/2	Gabela	divji prašič	privabljalno	
108	Mlinše	Kolovrat	309	Markovec	divji prašič	privabljalno	
109	Mlinše	Kolovrat	285	Planjava 1	divji prašič	privabljalno	
110	Mlinše	Zabava	363	Zakotje	divji prašič	privabljalno	
111	Mlinše	Zabava	755	Zali dol	divji prašič	privabljalno	
112	Moravče	Blagovica	1606/1	Primčeva poseka	divji prašič	privabljalno	
113	Moravče	Drtija	714/6	Pod Oddajnikom	divji prašič	privabljalno	
114	Moravče	Moravče	624	Pod Miklavžem	divji prašič	privabljalno	
115	Moravče	Negastn	569	Pšenk	divji prašič	privabljalno	
116	Moravče	Trojica	80	Pod Jevšovcem	divji prašič	privabljalno	
117	Moravče	Velika vas	5	Miklavž	divji prašič	privabljalno	
118	Moravče	Vrhopolje	869	Pod studenci	divji prašič	privabljalno	
119	Moravče	Vrhopolje	1198	Murovica	divji prašič	privabljalno	
120	Moravče	Zgornje Koseze	165	Planjava	divji prašič	privabljalno	

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Parc. št.	Krajeno ime	Divjad	Vrsta krmišča	SŽP
121	Podkum	Rodež	843/1	Boriškova reber	navadni jelen	zimsko	
122	Podkum	Rodež	1009/3	Orlek	navadni jelen	zimsko	
123	Podkum	Podkum	928/1	Dolšakov hrib	muflon	zimsko	
124	Podkum	Podkum	585	Zaravne	muflon	privabljalno	
125	Podkum	Podkum	156/1	Knice	divji prašič	privabljalno	
126	Podkum	Podkum	34	Lipa	divji prašič	privabljalno	
127	Podkum	Podkum	1207	Solzice	d.prašič, muflon	privabljalno	
128	Podkum	Podkum	1081/2	Špitalski hrib	d.prašič, muflon	privabljalno	
129	Polšnik	Konjšica	536	Gora	navadni jelen	zimsko	
130	Polšnik	Konjšica	312	Lipe	navadni jelen	zimsko	
131	Polšnik	Konjšica	1638/2	Stajca1	navadni jelen	privabljalno	
132	Polšnik	Polšnik	166	Sopota	d.prašič	privabljalno	
133	Polšnik	Polšnik	1203/6	Košjaka	navadni jelen	zimsko	
134	Polšnik	Polšnik	1220	Blejak	d.prašič	privabljalno	
135	Polšnik	Polšnik	2285/1	Matizelj	divji prašič	privabljalno	
136	Polšnik	Polšnik	2083/1	Stomar 1	divji prašič	privabljalno	
137	Polšnik	Polšnik	2285/1	Zglavnica	divji prašič	privabljalno	
138	Polšnik	Polšnik	2068	Pri Cvetkotu	divji prašič	privabljalno	
139	Polšnik	Polšnik	2183/1	Amerika	divji prašič	privabljalno	
140	Pugled	Dobrunje	1792; 1794	Pokurniki	d.prašič, m.zveri	privabljalno	DA
141	Pugled	Javor	1159/4	Visoko J	navadni jelen	privabljalno	
142	Pugled	Javor	1767/21	Lom 1	divji prašič	privabljalno	
143	Pugled	Javor	356/7	Tomaže 1	divji prašič	privabljalno	
144	Pugled	Javor	869	Dolenčev graben	male zveri	privabljalno	DA
145	Pugled	Javor	1773/3	Cirje	divji prašič	privabljalno	
146	Pugled	Kašelj	3230/1, 3230/2, 3230/3	Podgrad	divji prašič	privabljalno	
147	Pugled	Lipoglav	2052/6	Lom 2	male zveri	privabljalno	DA
148	Pugled	Lipoglav	1431/40	Žrnovc	divji prašič	privabljalno	
149	Pugled	Lipoglav	1686/10	Lipoglav	divji prašič	privabljalno	
150	Pugled	Podmolnik	315	Povšarjev graben	divji prašič	privabljalno	
151	Pugled	Podmolnik	883	Molnik	divji prašič	privabljalno	
152	Pugled	Rudnik	538	Preska	divji prašič	privabljalno	
153	Pugled	Sostro	937	Razori	divji prašič	privabljalno	
154	Pugled	Volavje	3543/1	Lazar	divji prašič	privabljalno	
155	Pugled	Volavje	3492	Tomaže 2	divji prašič	privabljalno	
156	Radeče	Hotemež	991	Pri kontejnerju	male zveri	privabljalno	DA
157	Radeče	Hotemež	1021	Jazbečev hrib	divji prašič	privabljalno	
158	Radeče	Hotemež	1065/2	Budna vas-štrna	divji prašič	privabljalno	
159	Radeče	Njivice	100	Vranski hrib	male zveri	privabljalno	DA
160	Radeče	Svibno	309	Volčji dol	muflon	zimsko	
161	Radeče	Svibno	208/4	Nebeška gora	divji prašič	privabljalno	
162	Radeče	Svibno	1520/1	Žebnik-Troštu	divji prašič	privabljalno	
163	Radeče	Svibno	931/1	Na krmišču-Svibno	divji prašič	privabljalno	
164	Radeče	Svibno	1454/6	Jatna -spodnja	divji prašič	privabljalno	
165	Radeče	Svibno	722/1	Vetni vrh	divji prašič	privabljalno	
166	Radeče	Svibno	16/6	Aleksandrov hrib	divji prašič	privabljalno	
167	Radeče	Vrhovo	483/6	Novi grad	divji prašič	privabljalno	
168	Šentlambert	Sava pri Litiji	485/1	Roje	divji prašič	privabljalno	
169	Šentlambert	Šentlambert	1810	Kolk	divji prašič	privabljalno	
170	Šentlambert	Šentlambert	1019	Na lazih	divji prašič	privabljalno	
171	Šentlambert	Šentlambert	97	Tesna	divji prašič	privabljalno	
172	Šentlambert	Šentlambert	2471	Draga	divji prašič	privabljalno	
173	Šentlambert	Šentlambert	2217	Kukle	divji prašič	privabljalno	
174	Šentlambert	Šentlambert	611	Požarje	divji prašič	privabljalno	
175	Šentvid pri Stični	Bukovica	946/9	Pri klavirju	divji prašič	privabljalno	
176	Šentvid pri Stični	Češnjice	370/3	Pasje gorice	divji prašič	privabljalno	
177	Šentvid pri Stični	Velike pece	458	Bojansko	divji prašič	privabljalno	
178	Šentvid pri Stični	Velike pece	426	Pr mrič	divji prašič	privabljalno	
179	Šentvid pri Stični	Velike pece	731	Vodice	divji prašič	privabljalno	
180	Šentvid pri Stični	Vintarjevec	1904	Pri tahitri	divji prašič	privabljalno	

Zap. št.	Lovišče	K.O.	Parc. št.	Krajevno ime	Divjad	Vrsta krmišča	SŽP
181	Šmartno pri Litiji	Gozd Reka	602/3	Trebeljevska hosta	divji prašič	privabljalno	
182	Šmartno pri Litiji	Ježni vrh	449	Ježni vrh	divji prašič	privabljalno	
183	Šmartno pri Litiji	Liberga	246/1	Hruševje	divji prašič	privabljalno	
184	Šmartno pri Litiji	Liberga	246/1	Polhovec	divji prašič	privabljalno	
185	Šmartno pri Litiji	Metnaji	1386	Debeno	divji prašič	privabljalno	
186	Šmartno pri Litiji	Moravče	2440/1	Slepšak	male zveri	privabljalno	
187	Šmartno pri Litiji	Sobrače	474	Videm	divji prašič	privabljalno	
188	Šmartno pri Litiji	Šmartno	845/1	Kepovna	divji prašič	privabljalno	
189	Šmartno pri Litiji	Šmartno	1357	Pasje ulice	divji prašič	privabljalno	
190	Šmartno pri Litiji	Štanga	1062	Draga	divji prašič	privabljalno	
191	Šmartno pri Litiji	Vintarjevec	1154/3	Dodobovec II	divji prašič	privabljalno	
192	Šmartno pri Litiji	Vintarjevec	340	Koška Draga	divji prašič	privabljalno	
193	Trbovlje	Knezdol	572/3	Knezdol	divji prašič	privabljalno	
194	Trbovlje	Knezdol	297/7	Knezdol	divji prašič	privabljalno	
195	Trbovlje	Miklavž	615/3	Štarkeljevo zadaj	divji prašič	privabljalno	
196	Trbovlje	Trbovlje	1542/1	Retje	muflon	zimsko	
197	Trbovlje	Trbovlje	1321/2; 1316/1; 1442/16	Mala bukova gora	muflon	zimsko	
198	Trbovlje	Trbovlje	1671/1	Retje	male zveri	privabljalno	DA
199	Vače	Sava pri Litiji	498	Vovše	divji prašič	privabljalno	
200	Vače	Vače	816	Pšenk	divji prašič	privabljalno	
201	Vače	Vače	2179	Mala Sela	divji prašič	privabljalno	
202	Vače	Vače	1654	Bitiče	divji prašič	privabljalno	
203	Vače	Vače	2101/1	Slivna	divji prašič	privabljalno	
204	Vače	Vače	1210	Slemšek	divji prašič	privabljalno	
205	Višnja Gora	Blečji vrh	746	Kojček	divji prašič	privabljalno	
206	Višnja Gora	Blečji vrh	698	Kozbec	divji prašič	privabljalno	
207	Višnja Gora	Blečji vrh	326/1	Bukovje	divji prašič	privabljalno	
208	Višnja Gora	Blečji vrh	1142	Debeli hrib	divji prašič	privabljalno	
209	Višnja Gora	Draga	67	Polje Francva	divji prašič	privabljalno	
210	Višnja Gora	Leskovec	175/12	Močile 1	divji prašič	privabljalno	
211	Višnja Gora	Kriška vas	1001	Zavrtače Jaklič Silvo	d.prašič, m.zveri	privabljalno	DA
212	Višnja Gora	Volavlj	1334/2	Kozja mica	divji prašič	privabljalno	
213	Višnja Gora	Trebeljevo	449/12	Rajnice	divji prašič	privabljalno	
214	Zagorje	Kotredež	325	Gmajna	divji prašič	privabljalno	
215	Zagorje	Kotredež	990	Lošč	divji prašič	privabljalno	
216	Zagorje	Kotredež	672	Jelovica	divji prašič	privabljalno	
217	Zagorje	Ržiše	90/1	Gamberk	divji prašič	privabljalno	

Načrt in realizacija odvzema divjadi po loviščih v letih 2017 in 2020

Preglednica P 2.1: Odvzem **SRNJADI** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	64	69	108	64	70	109	64	67	105	64	65	102	256	271	106
Dobovec	50	50	100	50	48	96	54	53	98	50	51	102	204	202	99
Dol pri Hrastniku	60	63	105	60	63	105	65	67	103	65	70	108	250	263	105
Dole pri Litiji	80	79	99	80	79	99	80	77	96	88	85	97	328	320	98
Gabrovka	100	90	90	100	97	97	100	95	95	100	94	94	400	376	94
Hrastnik	80	81	101	80	70	88	75	73	97	75	64	85	310	288	93
Ivančna Gorica	90	97	108	90	97	108	90	98	109	90	96	107	360	388	108
Izlake	60	70	117	60	62	103	60	70	117	68	64	94	248	266	107
Kresnice	120	114	95	113	108	96	104	106	102	104	108	104	441	436	99
Laze	110	100	91	110	101	92	110	107	97	120	104	87	450	412	92
Litija	150	148	99	150	126	84	135	131	97	135	147	109	570	552	97
Mlinše	70	73	104	70	76	109	70	81	116	80	80	100	290	310	107
Moravče	130	139	107	130	130	100	130	130	100	140	136	97	530	535	101
Podkum	50	51	102	50	47	94	50	51	102	50	48	96	200	197	99
Polšnik	60	62	103	60	53	88	60	61	102	60	53	88	240	229	95
Pugled	60	77	128	85	91	107	98	111	113	130	133	102	373	412	110
Radeče	108	111	103	109	102	94	110	115	105	110	117	106	437	445	102
Šentlambert	70	77	110	80	76	95	80	80	100	85	74	87	315	307	97
Šentvid pri Stični	136	144	106	136	137	101	136	141	104	136	148	109	544	570	105
Šmartno pri Litiji	162	169	104	162	151	93	160	169	106	160	162	101	644	651	101
Trbovlje	54	56	104	60	59	98	60	62	103	60	60	100	234	237	101
Vače	60	63	105	60	64	107	60	59	98	60	57	95	240	243	101
Višnja Gora	100	103	103	100	101	101	110	111	101	120	123	103	430	438	102
Zagorje	76	85	112	84	87	104	84	84	100	86	87	101	330	343	104
SKUPAJ LUO	2100	2171	103	2143	2095	98	2145	2199	103	2236	2226	100	8624	8691	101

Preglednica P 2.2: Odvzem **JELENJADI** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik													0	0	
Dobovec	32	33	103	34	40	118	33	39	118	46	46	100	145	158	109
Dol pri Hrastniku		1		1									1	1	100
Dole pri Litiji	22	23	105	28	27	96	24	25	104	28	28	100	102	103	101
Gabrovka	13	13	100	16	12	75	17	16	94	16	16	100	62	57	92
Hrastnik		1											0	1	
Ivančna Gorica	2	3	150	4		0	2	1	50	5		0	13	4	31
Izlake	1	1	100	2		0							3	1	33
Kresnice	2		0	2		0							4	0	0
Laze	2		0	2		0	2	3	150	4	1	25	10	4	40
Litija	6	3	50	6	6	100	7	6	86	7	10	143	26	25	96
Mlinše	1		0	2		0							3	0	0
Moravče	1	3	300	2	3	150	4		0		1		7	7	100
Podkum	20	20	100	20	22	110	19	20	105	20	21	105	79	83	105
Polšnik	26	24	92	30	28	93	31	30	97	33	29	88	120	111	93
Pugled	4	5	125	4	10	250	7	3	43	7	8	114	22	26	118
Radeče	18	16	89	20	20	100	21	21	100	21	23	110	80	80	100
Šentlambert											1		0	1	
Šentvid pri Stični	2	1	50	2	2	100	2	8	400	2	4	200	8	15	188
Šmartno pri Litiji	4	3	75	4	4	100	5	1	20	3	7	233	16	15	94
Trbovlje													0	0	
Vače													0	0	
Višnja Gora	4	4	100	4	6	150	6	6	100	8	7	88	22	23	105
Zagorje													0	0	
SKUPAJ LUO	160	154	96	183	180	98	180	179	99	200	202	101	723	715	99

Preglednica P 2.3: Odvzem **DAMJAKA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik													0	0	
Dobovec		1											0	1	
Dol pri Hrastniku	10	10	100	13	11	85	12	13	108	12	10	83	47	44	94
Dole pri Litiji		2			1			1			1		0	5	
Gabrovka													0	0	
Hrastnik	7	6	86	8		0	6	1	17		1		21	8	38
Ivančna Gorica					1						1		0	2	
Izlake													0	0	
Kresnice													0	0	
Laze													0	0	
Litija								1			1		0	2	
Mlinše		1											0	1	
Moravče													0	0	
Podkum		2											0	2	
Polšnik													0	0	
Pugled													0	0	
Radeče	4	4	100	4	2	50	4	1	25	3		0	15	7	47
Šentlambert													0	0	
Šentvid pri Stični					2			1			3		0	6	
Šmartno pri Litiji													0	0	
Trbovlje													0	0	
Vače													0	0	
Višnja Gora													0	0	
Zagorje													0	0	
SKUPAJ LUO	21	26	124	25	17	68	22	18	82	15	17	113	83	78	94

Preglednica P 2.4: Odvzem **MUFLONA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik		4			2			1			7		0	14	
Dobovec	16	16	100	22	20	91	22	23	105	22	21	95	82	80	98
Dol pri Hrastniku	10	10	100	14	15	107	20	19	95	20	19	95	64	63	98
Dole pri Litiji													0	0	
Gabrovka													0	0	
Hrastnik	25	23	92	26	21	81	26	24	92	26	18	69	103	86	83
Ivančna Gorica													0	0	
Izlake					2			1			2		0	5	
Kresnice													0	0	
Laze													0	0	
Litija													0	0	
Mlinše													0	0	
Moravče													0	0	
Podkum	10	12	120	14	11	79	14	17	121	15	13	87	53	53	100
Polšnik													0	0	
Pugled													0	0	
Radeče	23	23	100	23	23	100	23	26	113	23	24	104	92	96	104
Šentlambert													0	0	
Šentvid pri Stični													0	0	
Šmartno pri Litiji													0	0	
Trbovlje	12	11	92	12	12	100	12	13	108	15	15	100	51	51	100
Vače													0	0	
Višnja Gora													0	0	
Zagorje		1			1			1			5		0	8	
SKUPAJ LUO	96	100	104	111	107	96	117	125	107	121	124	102	445	456	102

Preglednica P 2.5: Odvzem **GAMSA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik					2		1	1	100	2	2	100	3	5	167
Dobovec	5	5	100	6	4	67	5	5	100	6	5	83	22	19	86
Dol pri Hrastniku	3	3	100	3	2	67	2	2	100	4	4	100	12	11	92
Dole pri Litiji													0	0	
Gabrovka													0	0	
Hrastnik	1		0										1	0	0
Ivančna Gorica													0	0	
Izlake	6	7	117	6	7	117	6	4	67	6	6	100	24	24	100
Kresnice													0	0	
Laze													0	0	
Litija	2		0	2		0	1		0		2		5	2	40
Mlinše													0	0	
Moravče													0	0	
Podkum		1						1			1		0	3	
Polšnik	5	4	80	5	4	80	5	4	80	5	5	100	20	17	85
Pugled													0	0	
Radeče	4	4	100	4	3	75	4	4	100	4	4	100	16	15	94
Šentlambert	6	6	100	8	7	88	7	6	86	7	4	57	28	23	82
Šentvid pri Stični													0	0	
Šmartno pri Litiji													0	0	
Trbovlje													0	0	
Vače													0	0	
Višnja Gora													0	0	
Zagorje	9	12	133	10	11	110	10	11	110	10	9	90	39	43	110
SKUPAJ LUO	41	42	102	44	40	91	41	38	93	44	42	95	170	162	95

Preglednica P 2.6: Odvzem **DIVJEGA PRAŠIČA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	4	10	250	5	4	80	5	23	460	6	6	100	20	43	215
Dobovec	14	12	86	8	11	138	12	8	67	10	6	60	44	37	84
Dol pri Hrastniku	38	48	126	44	45	102	50	61	122	60	43	72	192	197	103
Dole pri Litiji	14	18	129	18	0	0	13	7	54	9	2	22	54	27	50
Gabrovka	22	13	59	10	7	70	15	6	40	7	18	257	54	44	81
Hrastnik	14	29	207	15	27	180	25	41	164	28	21	75	82	118	144
Ivančna Gorica	16	12	75	14	17	121	14	28	200	17	14	82	61	71	116
Izlake	16	12	75	6	8	133	8	11	138	10	8	80	40	39	98
Kresnice	54	61	113	60	67	112	65	93	143	70	60	86	249	281	113
Laze	110	160	145	120	131	109	135	164	121	130	137	105	495	592	120
Litija	70	61	87	60	52	87	60	88	147	70	60	86	260	261	100
Mlinše	8	4	50	5	5	100	5	13	260	5	11	220	23	33	143
Moravče	14	19	136	16	11	69	16	18	113	18	13	72	64	61	95
Podkum	8	8	100	5	1	20	5	1	20	5	0	0	23	10	43
Polšnik	24	30	125	23	17	74	22	23	105	22	11	50	91	81	89
Pugled	54	59	109	58	44	76	55	71	129	64	94	147	231	268	116
Radeče	26	20	77	24	17	71	25	19	76	19	29	153	94	85	90
Šentlambert	14	15	107	12	12	100	13	15	115	14	16	114	53	58	109
Šentvid pri Stični	6	2	33	5	1	20	4	4	100	3	7	233	18	14	78
Šmartno pri Litiji	17	7	41	17	7	41	17	19	112	17	19	112	68	52	76
Trbovlje	19	22	116	10	14	140	15	14	93	15	18	120	59	68	115
Vače	10	18	180	10	16	160	17	16	94	16	10	63	53	60	113
Višnja Gora	18	15	83	14	18	129	19	24	126	19	20	105	70	77	110
Zagorje	10	4	40	5	4	80	5	2	40	6	10	167	26	20	77
SKUPAJ LUO	600	659	110	564	536	95	620	769	124	640	633	99	2424	2597	107

Preglednica P 2.7: Odvzem **ŠAKALA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313													0	0	
Dol pri Hrastniku	1314													0	0	
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321													0	0	
Hrastnik	1312													0	0	
Ivančna Gorica	1316											1		0	1	
Izlake	1307								1					0	1	
Kresnice	1303											1		0	1	
Laze	1302													0	0	
Litija	1319													0	0	
Mlinše	1306													0	0	
Moravče	1304													0	0	
Podkum	1323													0	0	
Polšnik	1320													0	0	
Pugled	1301													0	0	
Radeče	1324					1					3		0	3	1	33
Šentlambert	1309													0	0	
Šentvid pri Stični	1317													0	0	
Šmartno pri Litiji	1318													0	0	
Trbovlje	1311											1		0	1	
Vače	1305													0	0	
Višnja Gora	1315													0	0	
Zagorje	1310													0	0	
SKUPAJ LUO		0	0		0	1		0	1		3	3	100	3	5	167

Preglednica P 2.8: Odvzem **LISICE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308	18	25	139	20	20	100	20	24	120	20	18	90	78	87	112
Dobovec	1313	16	21	131	20	16	80	16	23	144	23	21	91	75	81	108
Dol pri Hrastniku	1314	12	17	142	15	15	100	15	13	87	25	29	116	67	74	110
Dole pri Litiji	1322	20	27	135	22	22	100	22	24	109	29	28	97	93	101	109
Gabrovka	1321	20	18	90	20	18	90	20	27	135	28	26	93	88	89	101
Hrastnik	1312	15	16	107	16	16	100	17	18	106	20	17	85	68	67	99
Ivančna Gorica	1316	32	36	113	30	33	110	30	70	233	30	52	173	122	191	157
Izlake	1307	20	21	105	20	21	105	21	25	119	20	21	105	81	88	109
Kresnice	1303	25	29	116	25	26	104	27	30	111	30	30	100	107	115	107
Laze	1302	30	26	87	30	23	77	27	42	156	36	28	78	123	119	97
Litija	1319	30	35	117	30	31	103	30	37	123	42	37	88	132	140	106
Mlinše	1306	25	51	204	35	35	100	35	52	149	35	45	129	130	183	141
Moravče	1304	35	49	140	35	26	74	35	46	131	35	27	77	140	148	106
Podkum	1323	20	23	115	20	18	90	20	20	100	20	20	100	80	81	101
Polšnik	1320	23	26	113	25	25	100	25	28	112	29	21	72	102	100	98
Pugled	1301	24	27	113	25	12	48	25	25	100	40	23	58	114	87	76
Radeče	1324	35	45	129	35	30	86	35	53	151	35	32	91	140	160	114
Šentlambert	1309	12	9	75	10	9	90	10	40	400	15	14	93	47	72	153
Šentvid pri Stični	1317	50	44	88	40	41	103	45	72	160	46	57	124	181	214	118
Šmartno pri Litiji	1318	30	39	130	30	28	93	30	35	117	43	25	58	133	127	95
Trbovlje	1311	14	22	157	18	19	106	18	25	139	18	30	167	68	96	141
Vače	1305	14	16	114	15	14	93	15	16	107	19	18	95	63	64	102
Višnja Gora	1315	40	54	135	40	33	83	40	58	145	50	41	82	170	186	109
Zagorje	1310	20	30	150	24	17	71	22	20	91	22	22	100	88	89	101
SKUPAJ LUO		580	706	122	600	548	91	600	823	137	710	682	96	2490	2759	111

Preglednica P 2.9: Odvzem **JAZBECA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308	4	5	125	4	3	75	4	3	75	4	3	75	16	14	88
Dobovec	1313	2	3	150	3	1	33	2	2	100	2	1	50	9	7	78
Dol pri Hrastniku	1314	2	3	150	2	2	100	2	2	100	2	3	150	8	10	125
Dole pri Litiji	1322	2	3	150	2	3	150	3	4	133	3	4	133	10	14	140
Gabrovka	1321	4	3	75	4	3	75	4	4	100	4	4	100	16	14	88
Hrastnik	1312	4	7	175	6	4	67	5	4	80	5	4	80	20	19	95
Ivančna Gorica	1316	4	5	125	4	4	100	4	5	125	4	6	150	16	20	125
Izlake	1307	2	7	350	4	3	75	3	4	133	4	5	125	13	19	146
Kresnice	1303	6	7	117	6	6	100	6	13	217	8	11	138	26	37	142
Laze	1302	15	11	73	11	4	36	6	7	117	8	8	100	40	30	75
Litija	1319	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	7	175	16	19	119
Mlinše	1306	4	4	100	4	6	150	5	5	100	6	8	133	19	23	121
Moravče	1304	2	2	100	2	4	200	2	4	200	2	4	200	8	14	175
Podkum	1323	4	4	100	4	4	100	4	3	75	4	3	75	16	14	88
Polšnik	1320	2	2	100	2	3	150	2	2	100	2	3	150	8	10	125
Pugled	1301	4	7	175	8	4	50	4	9	225	8	4	50	24	24	100
Radeče	1324	4	7	175	4	4	100	4	5	125	4	4	100	16	20	125
Šentlambert	1309	4	2	50	4	5	125	4	2	50	3	4	133	15	13	87
Šentvid pri Stični	1317	2	1	50	2	1	50	2	2	100	2	1	50	8	5	63
Šmartno pri Litiji	1318	4	3	75	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	15	94
Trbovlje	1311	4	2	50	3	3	100	3	4	133	4	2	50	14	11	79
Vače	1305	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
Višnja Gora	1315	4	5	125	4	4	100	4	7	175	6	6	100	18	22	122
Zagorje	1310	2	3	150	2	1	50	2	2	100	2	1	50	8	7	88
SKUPAJ LUO		91	102	112	95	82	86	85	103	121	97	102	105	368	389	106

Preglednica P 2.10: Odvzem **KUNE BELICE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308	2	3	150	2	2	100	3	1	33	2	1	50	9	7	78
Dobovec	1313	3	2	67	4	3	75	3	2	67	4	3	75	14	10	71
Dol pri Hrastniku	1314	4	4	100	3	3	100	4	4	100	3	3	100	14	14	100
Dole pri Litiji	1322	2	2	100	2	1	50	2	2	100	2	2	100	8	7	88
Gabrovka	1321	1	1	100	1	1	100	1	2	200	1	1	100	4	5	125
Hrastnik	1312	4	4	100	2	2	100	4	4	100	4	3	75	14	13	93
Ivančna Gorica	1316	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
Izlake	1307	2	1	50	2	1	50	2		0	2		0	8	2	25
Kresnice	1303	2	6	300	2	2	100	3	4	133	2	2	100	9	14	156
Laze	1302	5		0	5	1	20	3	1	33	3	2	67	16	4	25
Litija	1319	2	2	100	1		0	2	1	50	2		0	7	3	43
Mlinše	1306	5	4	80	5	6	120	5	3	60	5	3	60	20	16	80
Moravče	1304	2	1	50	2	1	50	2	1	50	2	1	50	8	4	50
Podkum	1323	2	2	100	2	1	50	2	1	50	2	3	150	8	7	88
Polšnik	1320	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
Pugled	1301	1	1	100	1	2	200	2		0	1		0	5	3	60
Radeče	1324	4	4	100	4	3	75	4	3	75	4	3	75	16	13	81
Šentlambert	1309	1		0	2	1	50	1		0	1	3	300	5	4	80
Šentvid pri Stični	1317	1	1	100	2	1	50	1	1	100	1		0	5	3	60
Šmartno pri Litiji	1318	3	3	100	2		0	2	3	150	1	1	100	8	7	88
Trbovlje	1311	2	2	100	3	2	67	3	2	67	3	2	67	11	8	73
Vače	1305	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	16	100
Višnja Gora	1315	1	1	100	1		0	1		0	1	1	100	4	2	50
Zagorje	1310	4	3	75	4		0	2		0	2	1	50	12	4	33
SKUPAJ LUO		61	55	90	60	41	68	60	43	72	56	43	77	237	182	77

Preglednica P 2.11: Odvzem **KUNE ZLATICE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313	1		0	1	1	100	1		0				3	1	33
Dol pri Hrastniku	1314	1	1	100				1	1	100				2	2	100
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321				1		0							1	0	0
Hrastnik	1312							1	1	100	1	1	100	2	2	100
Ivančna Gorica	1316	1	1	100	1	1	100	2	2	100	2	2	100	6	6	100
Izlake	1307													0	0	
Kresnice	1303	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Laze	1302	2	1	50	2	1	50	2	1	50	2	2	100	8	5	63
Litija	1319	1		0	1		0							2	0	0
Mlinše	1306	3	3	100	3	1	33	2	1	50	2	1	50	10	6	60
Moravče	1304	1	1	100	1	1	100	1		0	1		0	4	2	50
Podkum	1323	1		0	1		0							2	0	0
Polšnik	1320	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Pugled	1301	1		0	1		0	1		0	1		0	4	0	0
Radeče	1324	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Šentlambert	1309	1		0	1		0		1			1		2	2	100
Šentvid pri Stični	1317													0	0	
Šmartno pri Litiji	1318	1		0	1		0				1		0	3	0	0
Trbovlje	1311													0	0	
Vače	1305	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Višnja Gora	1315	1		0	1		0							2	0	0
Zagorje	1310	1		0	1		0				1		0	3	0	0
SKUPAJ LUO		20	11	55	20	9	45	15	11	73	15	11	73	70	42	60

Preglednica P 2.12: Odvzem **PIŽMOVKE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313													0	0	
Dol pri Hrastniku	1314													0	0	
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321													0	0	
Hrastnik	1312													0	0	
Ivančna Gorica	1316													0	0	
Izlake	1307													0	0	
Kresnice	1303													0	0	
Laze	1302											2		0	2	
Litija	1319													0	0	
Mlinše	1306													0	0	
Moravče	1304													0	0	
Podkum	1323													0	0	
Polšnik	1320													0	0	
Pugled	1301													0	0	
Radeče	1324													0	0	
Šentlambert	1309													0	0	
Šentvid pri Stični	1317													0	0	
Šmartno pri Litiji	1318													0	0	
Trbovlje	1311													0	0	
Vače	1305													0	0	
Višnja Gora	1315													0	0	
Zagorje	1310													0	0	
SKUPAJ LUO		0	0		0	0		0	0		0	2		0	2	

Preglednica P 2.13: Odvzem **POLJSKEGA ZAJCA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308	1	1	100	1		0	1		0	1	2	200	4	3	75
Dobovec	1313	1	1	100	1		0	1		0	1	1	100	4	2	50
Dol pri Hrastniku	1314	3	4	133	3	3	100	3	3	100	3	3	100	12	13	108
Dole pri Litiji	1322	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Gabrovka	1321	1		0	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	3	75
Hrastnik	1312	3	1	33	2		0	2	1	50	2	2	100	9	4	44
Ivančna Gorica	1316	8	7	88	8	8	100	8	5	63	8	6	75	32	26	81
Izlake	1307	2	2	100	2	2	100	2		0	1	1	100	7	5	71
Kresnice	1303	3	3	100	3	3	100	3	4	133	2	2	100	11	12	109
Laze	1302	5	3	60	5	2	40	3	1	33	3	3	100	16	9	56
Litija	1319	1		0	1		0	1		0	1		0	4	0	0
Mlinše	1306	8	3	38	5	6	120	7	6	86	7	2	29	27	17	63
Moravče	1304	5	5	100	10	6	60	7	5	71	7	4	57	29	20	69
Podkum	1323	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	1	50	8	7	88
Polšnik	1320	4	2	50	4	4	100	3	3	100	3	2	67	14	11	79
Pugled	1301	8	5	63	8	9	113	8	4	50	6	5	83	30	23	77
Radeče	1324	1	2	200	1		0	2	1	50	2	2	100	6	5	83
Šentlambert	1309	4	2	50	4	2	50	3	2	67	2	1	50	13	7	54
Šentvid pri Stični	1317	20	19	95	20	17	85	15	15	100	15	7	47	70	58	83
Šmartno pri Litiji	1318	4	2	50	4	2	50	2	1	50	2	2	100	12	7	58
Trbovlje	1311	1	2	200	1	1	100	2	1	50	2	2	100	6	6	100
Vače	1305	2	2	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	5	5	100
Višnja Gora	1315	1	1	100	1	1	100	1		0	1	1	100	4	3	75
Zagorje	1310	1	2	200	1		0	1	1	100	1		0	4	3	75
SKUPAJ LUO		90	72	80	90	71	79	80	58	73	75	52	69	335	253	76

Preglednica P 2.14: Odvzem **FAZANA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313													0	0	
Dol pri Hrastniku	1314													0	0	
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321													0	0	
Hrastnik	1312													0	0	
Ivančna Gorica	1316													0	0	
Izlake	1307													0	0	
Kresnice	1303	25	23	92										25	23	92
Laze	1302													0	0	
Litija	1319													0	0	
Mlinše	1306													0	0	
Moravče	1304							15	15	100				15	15	100
Podkum	1323													0	0	
Polšnik	1320													0	0	
Pugled	1301													0	0	
Radeče	1324													0	0	
Šentlambert	1309													0	0	
Šentvid pri Stični	1317													0	0	
Šmartno pri Litiji	1318													0	0	
Trbovlje	1311	25	9	36	25	11	44	25	16	64	25	20	80	100	56	56
Vače	1305													0	0	
Višnja Gora	1315													0	0	
Zagorje	1310													0	0	
SKUPAJ LUO		50	32	64	25	11	44	40	31	78	25	20	80	140	94	67

Preglednica P 2.15: Odvzem **MLAKARICE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313	3	2	67	3	2	67	2	3	150	3	2	67	11	9	82
Dol pri Hrastniku	1314	5	5	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100	17	17	100
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321	1		0	1		0	0						2	0	0
Hrastnik	1312	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
Ivančna Gorica	1316	10	11	110	10	8	80	10	1	10	8	1	13	38	21	55
Izlake	1307	2	2	100	2	2	100	2	1	50	2		0	8	5	63
Kresnice	1303	12	14	117	12	13	108	13	14	108	10	14	140	47	55	117
Laze	1302	16	4	25	10	11	110	12	3	25	12	3	25	50	21	42
Litija	1319	20	20	100	20	18	90	20	13	65	20	14	70	80	65	81
Mlinše	1306													0	0	
Moravče	1304	2	2	100	3	3	100	4		0	2		0	11	5	45
Podkum	1323													0	0	
Polšnik	1320	10	10	100	10	10	100	10	10	100	10	10	100	40	40	100
Pugled	1301	2	4	200	10	2	20	5	1	20	5	1	20	22	8	36
Radeče	1324	5	5	100	5	2	40	3	2	67	3	2	67	16	11	69
Šentlambert	1309	7	5	71	7	8	114	8	5	63	3	4	133	25	22	88
Šentvid pri Stični	1317	4	2	50	4	3	75	3	3	100	3		0	14	8	57
Šmartno pri Litiji	1318	4	3	75	4	2	50	3	1	33	2	1	50	13	7	54
Trbovlje	1311	5	3	60	4	2	50	3	3	100	5	1	20	17	9	53
Vače	1305	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Višnja Gora	1315	2		0	1		0	0						3	0	0
Zagorje	1310	7	6	86	7	3	43	5	3	60	5	5	100	24	17	71
SKUPAJ LUO		120	101	84	120	96	80	110	70	64	100	65	65	450	332	74

Preglednica P 2.16: Odvzem **SRAKE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313													0	0	
Dol pri Hrastniku	1314													0	0	
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Hrastnik	1312													0	0	
Ivančna Gorica	1316	6	6	100	6	6	100	6	7	117	6	9	150	24	28	117
Izlake	1307													0	0	
Kresnice	1303	6	6	100	6	6	100	6	6	100	2	4	200	20	22	110
Laze	1302	4	2	50	4	4	100	3	3	100	3	1	33	14	10	71
Litija	1319	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	4	100	16	16	100
Mlinše	1306	1	3	300	2	1	50	1	1	100	3	1	33	7	6	86
Moravče	1304	2	2	100	2		0	1	1	100	2		0	7	3	43
Podkum	1323													0	0	
Polšnik	1320													0	0	
Pugled	1301	4	1	25	4		0	2	1	50	2	1	50	12	3	25
Radeče	1324	1		0	1		0							2	0	0
Šentlambert	1309													0	0	
Šentvid pri Stični	1317	10	8	80	9	10	111	8	9	113	8	6	75	35	33	94
Šmartno pri Litiji	1318	2	2	100	3		0	2		0	2		0	9	2	22
Trbovlje	1311	2		0	2	1	50	1		0	2		0	7	1	14
Vače	1305	1	1	100	1	1	100	1	1	100	1	1	100	4	4	100
Višnja Gora	1315	5	4	80	4	4	100	4	4	100	4	4	100	17	16	94
Zagorje	1310	1	1	100	1		0				0			2	1	50
SKUPAJ LUO		50	41	82	50	38	76	40	38	95	40	32	80	180	149	83

Preglednica P 2.17: Odvzem **ŠOJE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308	4	4	100	4	4	100	4	5	125	4	4	100	16	17	106
Dobovec	1313	2		0	1		0	1	1	100	2		0	6	1	17
Dol pri Hrastniku	1314	4	4	100	3	3	100	3	3	100	3	3	100	13	13	100
Dole pri Litiji	1322	2	4	200	2	3	150	3	3	100	3	2	67	10	12	120
Gabrovka	1321	5	4	80	4	3	75	3	3	100	2	1	50	14	11	79
Hrastnik	1312	6	8	133	2	2	100	2	2	100	2	2	100	12	14	117
Ivančna Gorica	1316	2	2	100	6	7	117	6	7	117	6	6	100	20	22	110
Izlake	1307	4	4	100	4	3	75	3	1	33	2	3	150	13	11	85
Kresnice	1303	4	4	100	4	4	100	4	6	150	5	5	100	17	19	112
Laze	1302	4	5	125	4	4	100	4	3	75	4	2	50	16	14	88
Litija	1319	2	2	100	6	7	117	5	5	100	5	2	40	18	16	89
Mlinše	1306	5	5	100	8	5	63	7	3	43	6	5	83	26	18	69
Moravče	1304	2	2	100	2	3	150	3	2	67	2		0	9	7	78
Podkum	1323	3	3	100	5	4	80	3	3	100	3	3	100	14	13	93
Polšnik	1320	5	5	100	5	5	100	5	5	100	5	4	80	20	19	95
Pugled	1301	6	5	83	6		0	3	4	133	3	1	33	18	10	56
Radeče	1324	6	6	100	6	3	50	5	4	80	5	6	120	22	19	86
Šentlambert	1309	3	3	100	5	6	120	5	4	80	5	4	80	18	17	94
Šentvid pri Stični	1317	6	5	83	6	7	117	7	8	114	7	8	114	26	28	108
Šmartno pri Litiji	1318	5	2	40	4	3	75	3	3	100	3	1	33	15	9	60
Trbovlje	1311	1		0	1	1	100	1		0	1		0	4	1	25
Vače	1305	4	4	100	4	4	100	4	4	100	4	3	75	16	15	94
Višnja Gora	1315	2	2	100	4	4	100	3	3	100	5	5	100	14	14	100
Zagorje	1310	3	3	100	4		0	3	1	33	3	1	33	13	5	38
SKUPAJ LUO		90	86	96	100	85	85	90	83	92	90	71	79	370	325	88

Preglednica P 2.18: Odvzem **SIVE VRANE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308	14	14	100	14	15	107	14	13	93	14	15	107	56	57	102
Dobovec	1313	2	2	100	2	2	100	2	2	100	2	2	100	8	8	100
Dol pri Hrastniku	1314	8	8	100	8	8	100	9	9	100	8	9	113	33	34	103
Dole pri Litiji	1322	8	9	113	8	8	100	9	10	111	9	9	100	34	36	106
Gabrovka	1321	8	8	100	8	9	113	9	9	100	9	9	100	34	35	103
Hrastnik	1312	10	10	100	10	10	100	12	11	92	12	12	100	44	43	98
Ivančna Gorica	1316	44	41	93	44	37	84	35	29	83	20	18	90	143	125	87
Izlake	1307	6	8	133	6	7	117	7	7	100	7	7	100	26	29	112
Kresnice	1303	26	26	100	26	27	104	25	27	108	25	25	100	102	105	103
Laze	1302	50	50	100	50	50	100	52	41	79	50	39	78	202	180	89
Litija	1319	37	36	97	37	37	100	37	38	103	37	34	92	148	145	98
Mlinše	1306	8	13	163	8	7	88	10	7	70	9	11	122	35	38	109
Moravče	1304	20	21	105	20	20	100	20	20	100	20	24	120	80	85	106
Podkum	1323	5	5	100	5	3	60	5	5	100	5	5	100	20	18	90
Polšnik	1320	8	9	113	8	9	113	8	8	100	8	7	88	32	33	103
Pugled	1301	130	106	82	130	104	80	120	106	88	120	111	93	500	427	85
Radeče	1324	10	10	100	10	9	90	10	9	90	10	9	90	40	37	93
Šentlambert	1309	2	3	150	2	3	150	3	2	67	3	2	67	10	10	100
Šentvid pri Stični	1317	30	30	100	30	26	87	25	32	128	25	26	104	110	114	104
Šmartno pri Litiji	1318	20	21	105	20	22	110	20	21	105	20	21	105	80	85	106
Trbovlje	1311	10	10	100	10	10	100	12	13	108	12	13	108	44	46	105
Vače	1305	14	14	100	14	13	93	15	15	100	15	14	93	58	56	97
Višnja Gora	1315	20	20	100	20	20	100	22	22	100	22	23	105	84	85	101
Zagorje	1310	10	9	90	10	8	80	9	7	78	8	8	100	37	32	86
SKUPAJ LUO		500	483	97	500	464	93	490	463	94	470	453	96	1960	1863	95

Preglednica P 2.19: Odvzem **NUTRIJE** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313													0	0	
Dol pri Hrastniku	1314													0	0	
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321													0	0	
Hrastnik	1312													0	0	
Ivančna Gorica	1316													0	0	
Izlake	1307													0	0	
Kresnice	1303	5	4	80	5	7	140		6			1		10	18	180
Laze	1302	5	3	60	5		0		2			7		10	12	120
Litija	1319	10	7	70	10	7	70					3		20	17	85
Mlinše	1306													0	0	
Moravče	1304													0	0	
Podkum	1323													0	0	
Polšnik	1320													0	0	
Pugled	1301	12	1	8	10	5	50					1		22	7	32
Radeče	1324								2			5		0	7	
Šentlambert	1309													0	0	
Šentvid pri Stični	1317													0	0	
Šmartno pri Litiji	1318													0	0	
Trbovlje	1311													0	0	
Vače	1305													0	0	
Višnja Gora	1315													0	0	
Zagorje	1310													0	0	
SKUPAJ LUO		32	15	47	30	19	63	0	10		0	17		62	61	98

Preglednica P 2.20: Odvzem **NAVADNEGA POLHA** po loviščih za obdobje 2017 - 2020

Lovišče	Šifra	2017			2018			2019			2020			SKUPAJ 2017-2020		
		Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %	Načrt	Realizacija	R/N %
Čemšenik	1308													0	0	
Dobovec	1313													0	0	
Dol pri Hrastniku	1314													0	0	
Dole pri Litiji	1322													0	0	
Gabrovka	1321													0	0	
Hrastnik	1312													0	0	
Ivančna Gorica	1316													0	0	
Izlake	1307													0	0	
Kresnice	1303													0	0	
Laze	1302													0	0	
Litija	1319													0	0	
Mlinše	1306													0	0	
Moravče	1304													0	0	
Podkum	1323													0	0	
Polšnik	1320													0	0	
Pugled	1301													0	0	
Radeče	1324													0	0	
Šentlambert	1309													0	0	
Šentvid pri Stični	1317													0	0	
Šmartno pri Litiji	1318											2		0	2	
Trbovlje	1311													0	0	
Vače	1305													0	0	
Višnja Gora	1315													0	0	
Zagorje	1310													0	0	
SKUPAJ LUO		0	0		0	0		0	0		0	2	0	0	2	

Razdelilnik načrtovanega odvzema divjadi po loviščih za leti 2021-2022

Razdelitev načrta odvzema SRNJADI

Lovišče	Lovska družina	Srnjaki			Srne			Skupaj
		M 0+	M 1+	M 2+	Ž 0+	Ž 1+	Ž 2+	
1308	Čemšenik	19	19	26	22	17	26	128
1313	Dobovec	15	15	20	17	13	20	100
1314	Dol pri Hrastniku	21	21	28	24	18	28	140
1322	Dole pri Litiji	26	26	35	30	23	35	174
1321	Gabrovka	30	30	40	34	26	40	200
1312	Hrastnik	22	22	29	25	19	29	146
1316	Ivančna gorica	29	29	38	33	25	38	192
1307	Izlake	19	19	26	22	17	26	128
1303	Kresnice	36	36	48	41	31	48	240
1302	Laze	36	36	48	41	31	48	240
1319	Litija	42	42	56	48	36	56	280
1306	Mlinše	25	25	34	29	22	34	168
1304	Moravče	42	42	56	48	36	56	280
1323	Podkum	15	15	20	17	13	20	100
1320	Polšnik	18	18	24	20	16	24	120
1301	Pugled	39	39	52	44	34	52	260
1324	Radeče	33	33	44	37	29	44	220
1309	Šentlambert	23	23	30	26	20	30	152
1317	Šentvid pri Stični	41	41	54	46	35	54	272
1318	Šmartno pri Litiji	48	48	64	54	42	64	320
1311	Trbovlje	18	18	24	20	16	24	120
1305	Vače	18	18	24	20	16	24	120
1315	Višnja gora	36	36	48	41	31	48	240
1310	Zagorje	24	24	32	27	21	32	160
Skupaj		675	675	900	765	585	900	4500

Razdelitev načrta odvzema JELENJADI

lovišče	Lovska družina	Jeleni					Košute			Skupaj
		M0+	M1+	M2-4	M5-9	M10+	Ž0+	Ž1+	Ž2+	
1313	Dobovec	18	8	8	8	2	26	12	24	106
1322	Dole pri Litiji	12	4	6	4		12	6	16	60
1321	Gabrovka	6	4	4	2		8	4	8	36
1323	Podkum	8	4	4	4		10	6	10	46
1320	Polšnik	10	4	6	4	2	18	8	16	68
1324	Radeče	8	4	6	4		10	8	14	54
	Skupaj osrednje	62	28	34	26	4	84	44	88	370
1316	Ivančna gorica	2		2			2		2	8
1303	Kresnice									0
1302	Laze	2		2			2	2	2	10
1319	Litija	2	2		2		4	2	2	14
1301	Pugled	2	2		2		2	2	4	14
1317	Šentvid pri Stični	2		2			2		2	8
1318	Šmartno pri Litiji	2		2			2	2	2	10
1315	Višnja gora	4	2	2			2	2	4	16
	Skupaj robno	16	6	10	4	0	16	10	18	80
1307	Izlake									0
1306	Mlinše									0
1304	Moravče									0
1309	Šentlambert									0
1314	Dol pri Hrastniku									0
1312	Hrastnik									0
	Skupaj skupine	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	SKUPAJ	78	34	44	30	4	100	54	106	450

Razdelitev načrta odvzema DAMJAKA

lovišče	Lovska družina	Jeleni			Košute			Skupaj
		M0+	M1+	M2+	Ž0+	Ž1+	Ž2+	
1314	Dol pri Hrastniku	4	2	4	4	4	6	24
	Skupaj	4	2	4	4	4	6	24

Razdelitev načrta odvzema MUFLONA

Lovišče	Lovska družina	Ovni			Ovce			Skupaj
		M0+	M1+	M2+	Ž0+	Ž1+	Ž2+	
1313	Dobovec	8	4	8	10	4	10	44
1314	Dol pri Hrastniku	8	4	8	10	6	8	44
1312	Hrastnik	8	6	10	8	4	12	48
1323	Podkum	6	4	6	4	4	6	30
1324	Radeče	12	6	14	12	6	16	66
1311	Trbovlje	4	4	6	6	4	6	30
1307	Izlake							0
1310	Zagorje							0
1308	Čemšenik							0
	Skupaj	46	28	52	50	28	58	262

Razdelitev načrta odvzema GAMSA

Lovišče	Lovska družina	Kozli			Koze			Skupaj
		m I	M3-7	m8+	ž I	Ž3-10	ž11+	
1308	Čemšenik	2				2		4
1313	Dobovec	2	2	2	2	2		10
1314	Dol pri Hrastniku	2	2	2	2	2	2	12
1307	Izlake	2	2	2	2	2	2	12
1320	Polšnik	2	2	2	2	2	2	12
1324	Radeče	2		2	2	2		8
1309	Šentlambert	2	2	2	2	2	2	12
1310	Zagorje	4	2	2	6	2	4	20
	Skupaj	18	12	14	18	16	12	90

Razdelitev načrta odvzema DIVJEGA PRAŠIČA

Lovišče	Lovska družina	M0+, M1+, M2+, Ž0+	Ž1+, Ž2+	Skupaj
1308	Čemšenik	22	5	27
1313	Dobovec	28	8	36
1314	Dol pri Hrastniku	106	31	137
1322	Dole pri Litiji	7	2	9
1321	Gabrovka	23	6	29
1312	Hrastnik	42	11	53
1316	Ivančna Gorica	28	8	36
1307	Izlake	17	5	22
1303	Kresnice	133	37	170
1302	Laze	204	59	263
1319	Litija	128	36	164
1306	Mlinše	14	4	18
1304	Moravče	28	8	36
1323	Podkum	7	2	9
1320	Polšnik	26	7	33
1301	Pugled	184	53	237
1324	Radeče	47	13	60
1309	Šentlambert	24	7	31
1317	Šentvid pri Stični	7	2	9
1318	Šmartno pri Litiji	36	10	46
1311	Trbovlje	28	8	36
1305	Vače	26	7	33
1315	Višnja gora	36	10	46
1310	Zagorje	7	2	9
	Skupaj	1209	341	1550

Razdelitev načrta odvzema MALE DIVJADI

Lovišče	Lovska družina	šakal	lisica	jazbec	kuna zlatica	kuna belica	pižmovka	poljski zajec	fazan	mlakarica	sraka	šoja	siva vrana	nutrija	polh
1308	Čemšenik		40	8		4		2				8	28		
1313	Dobovec		46	4		6		2		6		4	6		
1314	Dol pri Hrastniku		50	4	2	8		8		8		6	20		
1322	Dole pri Litiji		58	8		4		4				6	18		
1321	Gabrovka		56	8		2		2			2	4	18		
1312	Hrastnik		48	4	2	8		6		4		6	24		
1316	Ivančna Gorica	8	60	12	4	4		14		16	14	12	48		
1307	Izlake		36	8		2		2		4		4	14		
1303	Kresnice		60	20	2	4		4		16	4	8	40		
1302	Laze		64	20	4	6		6		20	6	8	70		
1319	Litija		84	8		2		0		32	8	10	66		
1306	Mlinše		84	12	4	10		14			6	12	18		
1304	Moravče		66	4	2	2		14		4	6	6	40		
1323	Podkum		40	8		4		4				6	10		
1320	Polšnik		58	4	2	2		4		20		6	14		
1301	Pugled		70	16		2		12		6	4	6	180		
1324	Radeče		74	8	2	8		4		4		10	20		
1309	Šentlambert		40	8	2	2		4		6		6	4		
1317	Šentvid pri Stični		86	4				30		6	12	12	50		
1318	Šmartno pri Litiji		86	8	2	2		4		4	4	4	40		
1311	Trbovlje		32	8		6		4	50	10	4	4	24		
1305	Vače		38	4	2	8		2		2	2	8	28		
1315	Višnja gora		100	12		2		2			8	10	44		
1310	Zagorje		44	4		4		2	16	12		4	16		
	Skupaj	8	1420	204	30	102	neomej.	150	66	180	80	170	840	neomej.	neomej.

**Dokumenti v zvezi s sprejemanjem Dvoletnega načrta za XIII. Zasavsko
lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022**

1. Vabilo na usklajevanje z deležniki

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana

Šifra: 3401 – 2/2021-21
Datum: 24. 2. 2021

VABILO

V skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl.US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanju z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/2010 in 200/20), vas vabimo na usklajevalni sestanek za oblikovanje osnutka 2-letnega načrta za Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021-22.

Usklajevanje bo v sredo 3. marca 2021 ob 12. uri izpeljano z video konferenco. Vabilo s konferenčno povezavo vam bomo posredovali v začetku naslednjega tedna.

Usklajevanje je namenjeno pogovorom in zblizanju stališč ključnih deležnikov v postopku načrtovanja upravljanja z divjadjo v Zasavskem LUO za leto 2020. Prosimo, da se zaradi bolj operativnega dela na video sestanku **le-tega udeležijo do 4 zastopniki OZUL in KGZS**.

Vljudno vabljeni!

Pripravil:
Marko JONOZOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Višji sodelavec I

mag. Viktor MIKLAVČIČ
Vodja Območne enote Ljubljana

Gradivo:

- (Pred)osnutek »2-Letnega načrta za Zasavsko LUO za leti 2021-22«

Vabljeni:

- OZUL Zasavskega LUO, Ljubljanska cesta 10, Litija; zldzasavje@gmail.com, matijaklopcic@gmail.com
- Kmetijsko gozdarska zbornica, OE Ljubljana, Gospodinska cesta 6, Ljubljana; janez.beja@gmail.com, joze.benec@lj.kgzs.si
- Predstavnik ZRSVN, OE Ljubljana, Cankarjeva 10, Ljubljana, g. Boštjan Kepic, bostjan.kepic@zrsvn.si
- IRSKGLR, lovska inšpekcija, Dunajska cesta 58, Ljubljana, g. Jernej Marolt, jernej.marolt@gov.si

Tržaška cesta 2, 1000 LJUBLJANA
Tel.: +386 (0)1 24-10-607; +386 (0)1 24-10-624, www.zgs.si, e-pošta: marko.jonozovic@zgs.si

2. Zapisnik usklajevanja z deležniki

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana

ZAPISNIK

Šifra: 3401-2/2021-2

Datum: 4. 3. 2021

Dogodek: Predhodno usklajevanje za pripravo osnutka letnega načrta za Zasavsko LUO z Območnim združenjem upravljavcev lovišč za Zasavsko LUO, KGZS, ZRSVN in IRSKGLR

Kraj in čas dogodka: video konferenčni sestanek, 3. 3. 2021 ob 12.00.

Vabljeni:

- IO OZUL za Zasavsko LUO (do največ štirje predstavniki),
- lastniki kmetijskih in gozdnih zemljišč vabljeni prek KGZS (do največ štirje predstavniki),
- ZRSVN OE Ljubljana, g. Boštjan Kepic,
- IRSKGLR, pristojni lovski inšpektor, g. mag. Jernej Marolt,
- ZGS, OE Ljubljana, g. Marko Jonožovič.

Prisotni:

- IO OZUL Zasavje: M. Klopčič, B. Hlebš, J. Nograšek, A. Cilenšek
- KGZS OE LJ in Zavod LJ: J. Beja, I. Cimerman, J. Benec, M. Bizjan
- ZRSVN: B. Kepic
- ZGS: V. Miklavčič, M. Jonožovič.

Odsotni:

- IRSKGLR: opravičil se je lovski inšpektor mag. J. Marolt

Usklajevanje vsebin letnega načrta območja za Zasavsko LUO je vodil **Marko Jonožovič**. Glede na posredovan (pred)osnutek je bilo dogovorjeno/usklajeno:

Vrsta divjadi	Predlog LD	Predlog ZGS	Usklajeno med deležniki
Smrjad	4390	4510	4500
Jelenjad	412	450	450
Damjak	28	24	24
Muflon	252	262	262
Gams	110	90	90
Divji prašič	1202	1500	1550
Šakal	26	10-14	Kvota po CRP, 10
Lisica	1296	1420	1420
Jazbec	204	204	204
Kuna zlatica	34	30	30
Kuna belica	106	102	102
Pižmovka	0	Neomejeno	Neomejeno
Nutrija	18	Neomejeno	Neomejeno
Poljski zajec	176	150	150
Fazan	65	65 oz. do 50 % vložka	65 oz. do 50 % vložka
Mlakarica	192	180	180
Sraka	92	80	80
Šoja	180	170	170
Siva vrana	772	840	840
Nav. polh	65	Neomejeno	Neomejeno

Tržaška cesta 2, 1000 LJUBLJANA
Tel.: +386 (0)1 24-10-607, +386 (0)1 24-10-624, www.zgs.si, e-pošta: marko.jonozovic@zgs.si

Ob izpostavitvi problematike upravljanja z divjadjo in usklajevanja odnosov divjad – življenjsko okolje (škode od nekaterih vrst na določenih delih območja Zasavskega LUO) so bile načrtovane kvote divjadi po vrstah v strpni in konstruktivni razpravi usklajene, poleg usklajenih kvot je bilo dogovorjeno še sledeče, kar vpliva na vsebino 2 LN za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022:

- **Nav. jelen** – spolno razmerje načrtovanega se pomakne v škodo ženskega spola in sicer 42:58 %, ohrani pa se enak število načrtovanih košut, sprememba gre na račun junic in telet ž;
- **D. prašič**, načrt za dveletno obdobje se poviša iz 1500 na 1550 živali, v prvem letu (2021) naj bo z razdelilnikom razdeljenih po loviščih za odvzem 850 živali.

Usklajevanje je bilo končano ob 14.30 uri.

Zapisal:

Marko JONOZOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Višji sodelavec I

**MARKO
JONOZOVIČ**

Digitalno podpisal MARKO
JONOZOVIČ
Datum: 2021.03.04 10:18:10
+01'00'

mag. Viktor MIKLAVČIČ
Vodja Območne enote Ljubljana

V vednost (po E-pošti):

- OZUL za Zasavsko LUO, zldzasavje@gmail.com
- KGZS, OE Ljubljana, g. Janez Beja, janez.beja@gmail.com
- KGZS, Zavod Ljubljana, g. Jože Benec, joze.benec@lj.kgzs.si
- ZRSVN, OE Ljubljana, g. Boštjan Kepic, bostjan.kepic@zrsvn.si
- IRSKGLR, lovška inšpekcija, g. mag. Jernej Marolt, jernej.marolt@gov.si
- Arhiv ZGS, OE LJ

3. Izvleček iz Zapisnika strokovnega sveta ZGS, OE LJ

Šifra: 3401 – 2/2021-3
Datum: 10. 3. 2021

IZVLEČEK

Iz zapisnika korespondenčne seje Strokovnega sveta ZGS OE Ljubljana,
ki je bila zaključena dne 10. 3. 2021 ob 7.30 uri

Strokovni svet ZGS OE Ljubljana je na korespondenčni seji, ki je potekala od 8. 3. 2021 in bila zaključena dne 10. 3. 2021, obravnaval predloženi osnutek 2 - letnega načrta območja za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022. Seje so se udeležili člani Strokovnega sveta ZGS, OE Ljubljana: mag. Viktor Miklavčič (predsednik), Andrej Jeklar (član), Andrej Kermavnar (član), Barbara Slabanja (članica) in Marko Jonozovič (član). Pisni poročevalec o predmetni zadevi s predloženimi gradivi je bil Marko Jonozovič, višji sodelavec I na Odseku za načrtovanje razvoja gozdov.

Strokovni svet po razpravi ni oblikoval dodatnih predlogov za dopolnitve osnutka načrta in je soglasno sprejel sklep:

Določi se osnutek 2 - letnega lovsko upravljavskega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022, kot je bil predložen s strani strokovne službe ZGS, OE Ljubljana ter popravljen po pripombah Sektorja za načrtovanje razvoja gozdov ZGS, CE.

Predsednik Strokovnega sveta ZGS, OE Ljubljana
mag. Viktor MIKLAVČIČ

4. Vabilo na zbiranje pisnih pripomb na 2LN

ZAVOD ZA GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana

Šifra: 3401 – 2/2021-4

Datum: 17. 3. 2021

VABILO

Glede na zdravstveno – varnostno situacijo v Republiki Sloveniji, povezano z epidemijo virusa COVID-19 ter skladno s priporočilom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 341-4/2020/1 z dne 12. 3. 2020 **vas vabimo na zbiranje pisnih pripomb na osnutek 2-letnega načrta za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022 do vključno četrta 1. 4. 2021.**

Pisne pripombe lahko posredujete (upošteva se datum dospelosti 1. 4. 2021):

- Po pošti na naslov: Zavod za gozdove Slovenije, OE Ljubljana, Tržaška c. 2, 1000 Ljubljana ali
- Po E-pošti na naslov: marko.jonozovic@zgs.si

O osnutku 2 LN za Zasavsko LUO lahko dobite tudi **dodatna ustna pojasnila** in sicer:

- V **četrtek 19. 3. 2021 od 11.00 – 13.00 ure** in v **torek 23. 3. 2021 od 11.00 – 13.00 ure**
- **Marko Jonozovič, GSM: 041/789-275**

Pojasnilo:

V letu 2020 sta se spremenila predpisa, Zakon o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl.US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.) in Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/10, 200/20), ki uvajata 2 letne načrte za lovsko upravljavska območja. Do faze javne predstavitve so bile skladno z zakonodajo in utečenimi postopki opravljene vse aktivnosti v roku (kategorizacija – ocena odstrela in izgub divjadi za leto 2020 v okviru Komisije za LUO ki jo imenuje resorni minister, oddani podatki-evidence za letni načrt s strani LD, oddani osnutki LN za vsa lovišča s strani LD, opravljena uskladitev osnutka 2 LN za Zasavsko LUO z deléžniki, določen osnutek na Strokovnem svetu ZGS, OE Ljubljana). Na usklajevanju osnutka 2 LN dne 3. 3. 2021 po video sestanku, kjer so bili navzoči predstavniki OZUL, KGZS, ZRSVN in strokovne službe ZGS, OE Lj., so bili usklajeni vsi ukrepi v populacijah divjadi in njenem okolju (glej priložen zapisnik).

Sedanja oblika podaje pisnih pripomb je skladno z izredno situacijo namenjena predstavnikom organizacij, ki jih navaja Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur.l. RS, št. 91/2010 in 200/20). Konkretno pripombe se bodo zapisale v zapisnik in se jih bo po strokovni preučitvi smiselno upoštevalo pri oblikovanju predloga načrta. Morebitno neupoštevanje konkretnih pripomb na 2 LN se pripombodajalcu pisno pojasni.

Prosimo, da so morebitne pripombe čim bolj konkretne in jasno označene s sklicem na konkretno poglavje načrta. Vsebinsko osnutek načrta si lahko ogledate na spletnih straneh Zavoda za gozdove Slovenije na naslovu <http://www.zgs.si/?id=595> pod številko in imenom Zasavskega LUO (XIII. Zasavsko).

Lep pozdrav.

Pripravil:

Marko JONOZOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Višji sodelavec I

Vodja Območne enote Ljubljana
mag. Viktor MIKLAVČIČ

Priloga:

- Zapisnik uskladičenega sestanka z dne 3. 3. 2021 prek video zveze

Poslati: - glej zadalj

Tržaška cesta 2, 1000 LJUBLJANA
Tel.: +384 (0)1 24-10-607; +386 (0)1 24-10-624, www.zgs.si, e-pošta: marko.jonozovic@zgs.si

GOSPODARSTVO	E-pošta
OBMOČNO ZDRUŽENJE UPRAVLJAVCEV LONČEV ZA ZASAVSKO LJO, Ljubljana cesta 10, 1270 LJUTJA	dizajn@lonc.si
KGZS OE LJUBLJANA, Gospodarska enota 6, 1000 LJUBLJANA	info.kmoez@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Zagorje ob Savi, Cesta 9, Augusta 78A, 1410 ZAGORJE OB SAVI	kmoez.ljubljana@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Trbovlje, Cesta 9, Augusta 78A, 1410 ZAGORJE OB SAVI	kmoel.trbovlje@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Hrastnik, Cesta 9, Augusta 78A, 1410 ZAGORJE OB SAVI	kmoeh.hrastnik@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Ljubljana-Moske Bedragelj, Tomčevača 16, 1000 LJUBLJANA	kmoel.moskebedragelj@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Ljija, Valvasorjev trg 3, 1270 LJUTJA	kmoel.ljutja@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Kamnik, Trg Talcev 1, 1241 KAMNIK	kmoek.kamnik@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Grosuplje, Cesta na Krko 16, 1290 GROSUPLJE	kmoeg.grosuplje@gmail.com
KGZS OE LJUBLJANA, Izpostava Domžale, Šarlotova cesta 21A, Vr, 1230 DOMŽALE	kmoed.domzale@gmail.com
ZRSVN OE LJUBLJANA, Carikarjeva 10, 1000 LJUBLJANA	zrsvn.ljubljana@gmail.com
MESTNA OBČINA LJUBLJANA, Mestna uprava, Zarnikova 3, 1000 LJUBLJANA	mestna.ljubljana@gov.si
OBČINA HRASTNIK, Pot Visoka Ploščica 5, 1430 HRASTNIK	obcina.hrastnik@gmail.com
OBČINA IVANČNA GORICA, Sokolska ulica 8, 1295 IVANČNA GORICA	obcina.ivancnagorica@gmail.com
OBČINA LJUTJA, Janškova ulica 14, 1270 LJUTJA	obcina.ljutja@gmail.com
OBČINA MORAVČE, Trg svobode 4, 1251 MORAVČE	obcina.moravce@gmail.com
OBČINA RADOŠE, La Milana Majnca 7, 1433 RADOŠE	obcina.radoshe@gmail.com
OBČINA ŠMARJART PRI LJUTI, Tomševova ul. 2, 1275 ŠMARJART PRI LJUTI	obcina.smarjartpri.jpg@gmail.com
OBČINA TRBOVLJE, Lesinovo trg 4, 1420 TRBOVLJE	obcina.trbovlje@gmail.com
OBČINA ZAGORJE, Cesta 9, Augusta 5, 1410 ZAGORJE OB SAVI	obcina.zagorjeob.savi@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Žagar Andrej, Ljubljanska c. 72, 1230 DOMŽALE	svet.zgs.domaale@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Matja Kopič,	svet.zgs.matja@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Šturl Branko, Spruha 19, 1230 TRZN	svet.zgs.sturlbranko@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Leon Mejasec, Spodnje Penke 60A, 1215 MEDVOĐE	svet.zgs.leonmejasec@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Kipec Boštjan, Carikarjeva 10, 1000 LJUBLJANA	svet.zgs.kipecboštjan@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Černe Franc, Gozd Reka 1, 1215 ŠMARJART PRI LJUTI	svet.zgs.cernejfranc@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Beja Janez, Konjska 28, 1272 POLŠNIK	svet.zgs.bejanjanez@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Marjaž Juvencič, Zgoraj Hrib 2A, 1270 LJUTJA	svet.zgs.marjazjuvencic@gmail.com
SVET ŽGS OE LJUBLJANA, g. Janaz Piv, Slovenska 3, 1234 MENGEŠ	svet.zgs.janazpiv@gmail.com
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PRERHANO, Seka za lovstvo, Dupleška cesta 22, 1000 LJUBLJANA	min.mrskmetijstvo.gov.si
INSPEKTORAT ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO, LOVIŠTVO IN RIBIŠTVO, g. mag. Jernej Marolt, Gospiška ulica 2, 1410 ZAGORJE OB SAVI	inspektorat.kmetijstvo.gov.si
KMETIJSKO SVETOVALNA SLUŽBA, Valvasorjev trg 3, 1270 LJUTJA	kmetijsko.svetovalna.sluzba.gov.si
SLOVENSKI DRŽAVNI GOZDOVI - SIDG, Spruha 19, 1230 TRZN	sidg.gov.si
SINDIKAT KMETOV SLOVENIJE, Gospodarska ulica 6, 1000 LJUBLJANA	sindikat.kmetov.si
ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE, Miklošičeva ulica 41, 1000 LJUBLJANA	zadrusna.zveza.slovenije@gmail.com
ZVEZA LASTNIKOV GOZDOV SLOVENIJE, Slovenska vov 5, 832 SENTRUPERT	zvelaslastnikovgozdovslovenije@gmail.com
ZVEZA LASTNIKOV LJUBLJANA, Istenka cesta 303, 1000 LJUBLJANA	zvelaslastnikovljubljana@gmail.com
DRUŠTVO LASTNIKOV GOZDOV SOPOTA - LAŠKO, Tlavo 10, 1430 RADOŠE	drustvo.lastnikovgozdovsopota-lasko@gmail.com
DRUŠTVO REJCEV DROBNICE LJIA - Šmarjno pri Liji "Pastro", Valvasorjev trg 3, 1270 LJUTJA	drustvo.rejcevdrobnicelja-pri-liji-pastro@gmail.com
ZRSVN OE CELJE, Vodniška ulica 3, 3000 CELJE	zrsvn.celje@gmail.com
DRUŠTVO ZA OPAZOVANJE IN PROJEVANJE PTIC SLOVENIJE, Tržaška 2, 1000 LJUBLJANA	drustvo.opazovanjeiprocjevanjepptic-slovenije@gmail.com
DRUŠTVO ZA OSVOBODITEV ŽIVALI IN KUHOVE PRAVICE, Odrabno pri Poniki 26, 3232 PONKVA	drustvo.osvoboditevzivaliinkuhovepravic@gmail.com
DRUŠTVO ZA ZAŠČITO ŽIVALI, p.p. 4733, 1001 LJUBLJANA	drustvo.za.scaschito.zivali@gmail.com

Vabljeni po elektronski pošti:

- Zaved za gozdove Slovenije, g. Miha Marenič, vođa Sektorja, Centralna enota
- Zaved za gozdove Slovenije, g. dr. Matja Stergar, vođa Službe, Centralna enota
- Zaved za gozdove Slovenije, Območna enota Brežice
- Zaved za gozdove Slovenije, Območna enota Celje
- Zaved za gozdove Slovenije, Območna enota Kočevje
- Zaved za gozdove Slovenije, Območna enota Kranj
- Zaved za gozdove Slovenije, Območna enota Nova Gorica
- Zaved za gozdove Slovenije, Območna enota Novo Mesto
- Zaved za gozdove Slovenije, Krajnska enota Domžale
- Zaved za gozdove Slovenije, Krajnska enota Ljija
- Zaved za gozdove Slovenije, Krajnska enota Zagorje
- Zaved za gozdove Slovenije, Krajnska enota Škofja Loka
- Zaved za gozdove Slovenije, Krajnska enota Radče - Makrecnj

5. Zapisnik o zbiranju pisnih pripomb na 2LN

ZAPISNIK

Šifra: 3401 – 2/2021-7

Datum: 2. 4. 2021

Dogodek: Javna predstavitev osnutka 2-letnega načrta za Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022.

Datum izpeljave dogodka: Od četrta, 18. marca 2021 do četrta, 1. aprila 2021.

Način izpeljave dogodka: Glede na zdravstveno – varnostno situacijo v Republiki Sloveniji, povezano z epidemijo virusa COVID-19, ki se nadaljuje tudi v letu 2021 ter skladno s priporočilom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 341-4/2020/1 z dne 12. 3. 2020 je bil vsem vabljenim posredovano vabilo za zbiranje pisnih pripomb na osnutek 2-letnega načrta za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022 do vključno četrta, 1. aprila 2021, poleg tega pa smo glede same vsebine načrta nudili tudi dodatna pojasnila po telefonu.

Vabljeni k podaji pripomb: OZUL za Zasavsko LUO, KGZS (OE Ljubljana in izpostave Domžale, Grosuplje, Hrastnik, Litija, Ljubljana Moste-Bežigrad, Kamnik, Trbovlje in Zagorje ob Savi), ZRSVN (OE Ljubljana in OE Celje), Občine (Hrastnik, Ivančna Gorica, Litija, Mestna občina Ljubljana, Moravče, Radeče, Šmartno pri Litiji, Trbovlje ter Zagorje), MKGP, IRSKGLR, Kmetijsko svetovalna služba, SiDG, Sindikat kmetov Slovenije, Zadruga zveza Slovenije, Zveza lastnikov gozdov Slovenije, Zveza zadrug Ljubljana, Društvo lastnikov gozdov Sopota-Laško, Društvo rejcev drobnice Litija – Šmartno pri Litiji »Pastirci«, DOPPS, Društvo za osvoboditev živali in njihove pravice, Društvo za zaščito živali, člani Sveta ZGS, OE Ljubljana ter Zavod za gozdove Slovenije (Centralna enota, OE Brežice, Celje, Kočevje, Kranj, Nazarje in Novo mesto ter KE Domžale, Škofljica, Litija, Zagorje in Radeče).

Rezultat izvedbe JP s pisnimi pripombami - do vključno 1. 4. 2021 smo po redni in E-pošti prejeli:

- konkretno pisno pripombo LD Mlinše;
- načelno stališče Mestne občine Ljubljana/Odseka za razvoj podeželja;
- konkretno pisno pripombo LD Pugled;
- šest konkretnih pisnih pripomb MKGP/Sektorja za lovstvo.

Pripombi LD Pugled in LD Mlinše smo z razlago utemeljeno zavrnili. Stališče MOL smo v načrtu smiselno upoštevali. Pripombe MKGP smo v celoti upoštevali. Odgovori ZGS na poslane pripombe bodo priloge 2 LN za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022.

Poleg tega smo dobili tudi nekaj neformalnih klicev predstavnikov LD, katerih skupna točka je bila višina odvzema pri divjem prašiču in razdelilnik odvzema divjadi po loviščih.

Zapisal:

Marko JONOZOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Višji sodelavec I

mag. Viktor MIKLAVČIČ, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja Območne enote

Tržaška cesta 2, 1000 LJUBLJANA
Tel.: +386 (0)1 24-10-607; +386 (0)1 24-10-624, www.zgs.si, e-pošta: marko.jonozovic@zgs.si

6. (Ne)upoštevanje pisnih pripomb na 2 LN

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana

Šifra: 3401 – 2/2021-8

Datum: 6. 4. 2021

Zadeva: (Ne)upoštevanje pripomb na 2-LN za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022

Spoštovani!

Glede na zdravstveno – varnostno situacijo v Republiki Sloveniji, povezano z epidemijo virusa COVID-19 ter skladno s priporočilom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 341-4/2020/1 z dne 12. 3. 2020 smo dne 17. 3. 2021 poslali z E-vabilom poziv za zbiranje pisnih pripomb na osnutek 2-Letnega načrta za Zasavsko LUO, ki je potekalo do vključno četrтка 1. 4. 2021.

Do postavljenega roka smo po redni in E-pošti prejeli pripombe in stališča:

1. Mestne občine Ljubljana, Odseka za razvoj podeželja;
2. LD Pugled;
3. LD Mlinše;
4. Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Sektorja za lovstvo.

Vsem pripombodajalcem se za interes in poglede k izraženi tematiki iskreno zahvaljujemo!

Odgovor ZGS, OE Ljubljana - (ne)upoštevanje pripomb:

1. **Stališča MOL** s poudarkom na divjem prašiču in sivi vrani so smiselno že upoštewane v načrtu (priloga 1).
2. **Pripomba LD Pugled** – predlaga znižanje načrta odvzema divjega prašiča za lovišče Pugled za leto 2021 iz 130 živali na njim sprejemljivo število (priloga 2).

Odgovor ZGS:

Pripomba se zavrne. Lovišče Pugled je po skupni površini največje v Zasavskem LUO, po lovni površini pa med največjimi. Pripoznano je kot primestno lovišče, kjer številni obiskovalci Ljubljane izvajajo svoje rekreativne dejavnosti. Obenem pa to lovišče s svojo konfiguracijo in deležem gozdov nudi ugodne pogoje populacijam divjadi, od katerih ima populacija divjega prašiča največji negativni vpliv na svoje okolje in do souporabnikov prostora. V Zasavskem LUO velja zaokroženo območje lovišč Pugled-Laze-Kresnice-Litja za center populacije z največjo številčnostjo in gostoto. Številčnost divjega prašiča nam ne uspe zmanjšati na sprejemljivo raven že vrsto let. Leto 2020 je zaznamoval tudi bogat gozdni obrod, ki ima izkustveno bistven vpliv na prirastek naslednjega leta (op.a. 2021). Iz teh razlogov je bil med temi LD (z izjemo LD Pugled) in ZGS, OE Ljubljana dosežen neformalni dogovor, da se močneje dvigne načrt odvzema divjega prašiča, obenem pa se ta na enoto lovne površine uravnoteži med temi LD. Tako je sestavljen tudi načrt LUO in pripadajoči razdelilnik. LD Pugled je dejansko šele leta 2020 naredila preboj pri (povečanem) odvzemu divjega prašiča. Vendar pa to ne more biti enkratno dejanje, ki je (bo) rešilo vse težave usklajevanja številčnosti divjadi in okolja. Ne gre pozabiti tudi dogajanja zadnjih let, ko se LD Pugled soočena z notranjimi težavami vodstva in članstva, ni ustrezno odzivala na dogajanja v lovišču (ocenjevanja škode, zamiki oz. neizplačila za

nastale škode, številni prekrški v zvezi s krmljenjem in drugo ..., ki jih je obravnavala lovška inšpekcija, nedoseganje načrta odvzema ...), kar je prožilo jezo prebivalcev – zlasti kmetov znotraj lovišča Pugled in tudi širše v Zasavju. Stališče LD Pugled, da naj se načrt (razdelilnik) prilagodi na »njim sprejemljivo število« tako ne more biti konstruktiven prispevek k reševanju problematike. To je že do sedaj privedlo do številnih bolj ali manj organiziranih pritožb (ustne in pisne narave) ter srečanj na terenu. Iz naštetih razlogov in zastavljenih ciljev znižanja populacije divjega prašiča v Zasavskem LUO pripombo zavračamo, obenem pa pozivamo in predlagamo LD Pugled, da čim bolj aktivno pristopi k realizaciji postavljenih načrtov in s tem doprinese tudi k realizaciji ciljev 2LN za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022.

3. **Pripomba LD Mlinše** – predlaga izbris besedila na str. 43 v poglavju lisica – »Kakršne koli administrativne omejitve lova na lisico (individualnega ali skupinskega), ki jih oz. bi jih izvajali upravljavci lovišč s sklepi organov LD so v nasprotju s tem načrtom in pomenijo njegovo kršitev.« (priloga 3).

Odgovor ZGS:

Pripomba se zavrne. Citirano določilo v dopisu LD Mlinše ni edino tako v 2LN za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022. Namen zapisa je preprečevanje kratenja pravic članic in članov LD vseh lovskih tam, kjer z administrativni določili posegajo v lovno dobo in načrte za upravljanje z divjadjo ter spoštovanje vseh ciljev in ukrepov zapisanih v 2 LN. Številčnost lisice v zasavskem prostoru med leti ciklično niha, v splošnem pa narašča, ima pomemben plenilski vpliv na ostale vrste prostoživečih živali (seveda tudi divjadi, zlasti mladiče srnjadi in malo poljsko divjad!), njen odvoz pa je prenizek, v zadnjem desetletju v povprečju le 0,71 živali odvzema / 100 ha l.p. v LUO. To so razlogi, da smo cilje pri upravljanju prilagodili, povečali načrt z namenom, da bo ta vsaj 1 žival na 100 ha, ter odpravili vse administrativne prepovedi po loviščih. Del besedila v dopisu LD Mlinše govori ravno o tem, da večina drugih LD v Zasavskem LUO nima nobenih omejitev pri lovu lisic, tako kot ima to s sklepom predpisano LD Mlinše. Lovci v LD Mlinše si sicer odgovorno prizadevajo posegati v populacijo lisice z odstrelom, kar kažejo rezultati odvzema. Predlagamo in menimo, da naj z enakim tempom sledijo ciljem in ukrepom 2LN za Zasavsko LUO še naprej, pri tem pa ne ovirajo svojega članstva s sklepi in prepovedmi, ki onemogočajo slediti pri lovu zakonodaji in načrtom v lovstvu. S citiranim določilom iz 2-LN za Zasavsko LUO sledimo ravno temu in sicer enakovredno za vse LD v LUO, kar pa je tudi smisel veliko površinskega načrtovanja ter vloge ZGS kot nosilca načrtovanja.

4. **Pripombe MKGP** pod št. 1 - 6 se upoštevajo v celoti in je tozadevno osnutek 2 LN za Zasavsko LUO v navedenih poglavjih spremenjen in dopolnjen (priloga 4).

Lep pozdrav.

Pripravil:

Marko JONOZOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Višji sodelavec I

Vodja Območne enote Ljubljana
mag. Viktor MIKLAVČIČ

Poslati:

- ld.pugled@gmail.com
- ld.mlinse@gmail.com
- gorazd.maslo@ljubljana.si
- Gp.mkgp@gov.si
- dr. Matija Stergar, Služba za lovsko načrtovanje, CE ZGS, matija.stergar@zgs.si

Priloge (1-4):

- pripombe na 2LN za Zasavsko LUO za leti 2021-2022

LD Pugled

Vidregarjeva 13

1261 Ljubljana Dobrunje

Datum: 27.03.2021

Zavod za gozdove Slovenije

OE Ljubljana

Tržaška c. 2; 1000 Ljubljana

G. Marko Jonožovič

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE OE LJUBLJANA - 4			
Prejeta 30-03-2021			
Št. prijave	Številka	Pril.	Vrednost
	3401-2	2021-5	✓

Zadeva: Odvzem divjadi v letu 2021

Spoštovani,

V osnutku razdelilnika LN za Zasavje-letu 2021 je LD Pugled določeno, da izloči iz lovišča 130 osebkov divjih prašičev s tem, da je spodnja meja odvzema 91 osebkov iste vrste.

UO LD Pugled meni, da sta obe številki previsoki kar utemeljujemo z naslednjimi:

-V letu 2020 je bilo na področju LD Pugled odvzeto 94 osebkov divjih prašičev. Lovci naše LD so se močno angažirali, da bi dosegli to realizacijo, posledično pa s terena dobivamo informacije, da na področju LD Pugled v letošnjem letu ni opaziti tako močnega staleža divjih prašičev kot v letu 2020.

-To trditev lahko podkrepi dejstvo, da je bil odstrel v obdobju od 1.1. do 27.3. lani kar 25 osebkov, letos v enakem časovnem obdobju pa le 8

-Ena od omenjenih posledic je tudi izrazito povečano število obiskovalcev gozdov. Ne pozabimo, da LD Pugled gravitira na Ljubljano, ki je urbano središče. Množice obiskovalcev vsakodnevno obiskujejo področja tudi tam kjer jih v preteklosti ni bilo za pričakovati in tudi videti. Njihova prisotnost negativno vpliva na vedenje divjadi, ki zaradi tega postaja dodatno previdna pri svojem obnašanju. Divjad postaja bolj previdna, kasneje izstopa in nenehno je 'na preži', kar se negativno manifestira pri samemu lovu.

-Iz zgoraj navedenih razlogov predlagamo zmanjšanje predlaganega števila d.p. za odvzem na za nas sprejemljivo število, člani LD se pa bodo potrudili, da realizirajo dane jim naloge.

Lovskizdravo!

Starešina Ld Pugled:

Edvard Babnik

**LOVSKA DRUŽINA
MLINŠE
Mlinše 18, 1411 Izlake**

Datum: 01.04.2021

**Zavod za gozdove Slovenije
OE Ljubljana
Tržaška cesta 2
1000 Ljubljana**

Pripomba na 2-letni načrt LUO 2021-2022

Spoštovani!

LD Mlinše vloga pripombo na 2-letni načrt LUO 2021-2022, in sicer na ukrepe in usmeritve pri upravljanju z lisico. V tem poglavju je na strani 43 določilo cit. "Kakršne koli administrativne omejitve lova na lisico (individualnega ali skupinskega), ki jih oz. bi jih izvajali upravljavci lovišč s sklepi organov LD so v nasprotju s tem načrtom in pomenijo njegovo kršitev." LD Mlinše predlaga, da se to določilo črta iz 2-LN zasavskega LUO.

Obrazložitev:

V LD Mlinše imamo takšno administrativno omejitev lova lisice, in sicer je v veljavi sklep, da se lisica na individualnem lovu ne lovi pred izvedbo brakade oziroma skupnega lova. Kljub tej omejitvi imamo v zasavskem LUO najvišjo gostoto odvzema lisice (2,10 lisice/100 ha lovne površine, drugi najvišji odvzem lisice je v lovišču LD Trbovlje 1,49 lisice/100 ha, povprečje v zasavskem LUO le 0,75 lisice/100 ha). Omejitev (sklep občnega zbora) smo sprejeli, ker smo majhno lovišče, divji prašiči ali jelenjad niso stalna divjad, le zelo redko so na skupnih lovih v pogonu divji prašiči, jelenjad še nikoli, zato so glavna lovna divjad na skupnih lovih mala divjad in male zveri, oziroma bolj detajlno poljski zajec, lisica, kuni in vrane. Ker stalež poljskega zajca ni visok, so lisice pravzaprav edina divjad, ki jo na skupnih lovih intenzivno lovimo s svojimi lovskimi psi. Sprejeti sklep je omogočil, da je jesenski stalež lisice takšen, da na skupnih lovih uplenimo vsaj kakšno lisico, v nasprotnem bi jih manj ali nobene. V pogovorih z nekaterimi predstavniki drugih upravljavk lovišč smo tudi ugotovili, da večina nekkih administrativnih omejitev glede odstrela lisic nimajo, nekatere imajo celo določena določila, ki naj bi odstrel lisic povečala oziroma stimulirala. Vsled temu menimo, da je takšno določilo v 2 LN zasavskega LUO 2021-2022 nepotrebno in naj se ga iz načrta črta.

L o v s k i p o z d r a v !

Tajnik:
Blaž Klopčič

Starešina:
Igor Lavrin

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

DIREKTORAT ZA GOZDARSTVO IN LOVSTVO

Sektor za lovstvo

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Ljubljana

T: 01 478 91 44
F: 01 478 90 21
E: gp.mkgp@gov.si
www.mkgp.gov.si

Številka: 3410-3/2021/2
Datum: 1. 4. 2021

Zadeva: Pripombe na osnutek Dvoletnega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022

Spoštovani,

na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP) smo pregledali osnutek naslovnega načrta (v nadaljevanju: DLUN) in podajamo sledeče pripombe:

1. Prosimo Zavod za gozdove Slovenije, da preveri vse gozdne rezervate, ki ležijo v posameznih loviščih in da se v ustreznih DLUO opozori na določila 7. in 8. člena Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), ki v gozdnih rezervatih prepoveduje izvajanje lova.
2. V poglavju »1 Uvod« v drugem odstavku manjka pojasnilo glede upravičenosti sklica na pretekle dolgoročne načrte LUO. Zato namesto drugega odstavka predlagamo sledeče besedilo:
»Dvoletni načrt za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022 v skladu z drugim odstavkom 79. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) temelji na ciljih in usmeritvah Območnega načrta za Zasavsko LUO za preteklo obdobje 2011 - 2020. Poleg zgoraj navedenih predpisov je napisan tudi v skladu z:«.

V tretjem odstavku je med predpisi treba navesti tudi Zakon o nujnih ukrepih zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 200/20, v nadaljevanju: ZNUAPK).
3. V poglavju »3.1 Ukrepi v življenjskem okolju divjadi« na 7. strani pri »Dopustna odstopanja« je navedeno, da je načrtovan priporočen obseg biomeliorativnih del ter del za varstvo in monitoring divjadi, tako da izvedba ni obvezna, hkrati pa je dovoljeno razumno, mestoma pa kar neomejeno preseganje. Menimo, da tovrstne diktacije ne sodijo v načrte, saj so preveč splošne. Kakšna je razlika med razumnim in neomejenim preseganjem? Predlagamo, da se ta del črta. Dovolj je, če se zapiše, da je načrtovan priporočen obseg biomeliorativnih del ter del za varstvo in monitoring divjadi.
4. V poglavju »3.2.1 Škode na kmetijskih kulturah in domači živini ter presoja uspešnosti izvedenih ukrepov« na strani 11 je v prvem stavku navedeno, da je bilo v LUO zabeleženih 21 škodnih primerov od divjadi na nelovnih površinah. V oklepaju je navedeno število škodnih dogodkov po povzročiteljih. V enem primeru je povzročitelj neznan. Tega primera ne moremo šteti kot primer, kjer je škodo povzročila divjad. Lahko se ga navede posebej.

Stran 1 od 2

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Podpisnik: Lenka Grmec
Datum in čas podpisa: 14.43, 01.04.2021
Lokacija: Republika Slovenija

Na strani 14 je na koncu drugega odstavka navedeno, da je za vse LD, kjer bo tekom leta 2021 in 2022 nastala večja škoda od divjadi izvajanje ukrepov za preprečevanje škod od divjadi obveza. To določilo ima smisel le, v kolikor se določi kaj je to večja škoda.

5. V poglavju »4.6 Divji prašič (Sus scrofa)« na stran 37 predlagamo, da se v tekst smiselno vključi besedilo: »V skladu z 12. členom ZNUAPK in Sklepom o določitvi visoke stopnje ogroženosti zaradi afriške prašičje kuge pri divjih prašičih (Uradni list RS, št. 10/21) je pri intenzivnem odstrelu divjih prašičev dovoljena uporaba umetnih virov svetlobe, strelnih namerilnikov z napravo za elektronsko ojačevanje svetlobe oziroma z infrardečo napravo ali namerilnikov s termičnim (IR) senzorjem.«.

Prav tako naj se v ta del vključi jasno opozorilo na prepoved iz 17. člena ZNUAPK, ki velja že od dne 23.1.2021 dalje, za poginule divje prašiče. To je prepoved odstranjevanja spodnjih čeljusti oziroma ločevanja drugih delov trupel najdenih poginulih divjih prašičev, ne glede na ocenjeni vzrok pogina. Za namene evidentiranja izgub upravljavec lovišča kot dokaz za izgubo komisiji lovsko upravljavskega območja predloži podatke o odvozu najdenih poginulih divjih prašičev za svoje lovišče, ki jih pridobi od VHS.

6. V poglavju »5 Evidence« se v tretjem odstavku skladno z zgoraj navedenim in 17. členom ZNUAPK spremeni zahteva za dostavo spodnje čeljusti za divjega prašiča v primeru poginulih divjih prašičev (povoz + ostale izgube).

Lep pozdrav,

Pripravili:
mag. Urška Smec
vodja sektorja

Sašo Novinec
višji svetovalec I

dr. Matevž Adamič
višji svetovalec III

mag. Urška Smec
vodja sektorja

ročiti:

-
po e-pošti

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana -

V vednost:

-
pošti

Zavod za gozdove Slovenije, Centralna enota – po e-

Stran 2 od 2

7. Izvleček seje Sveta ZGS, OE LJ

ZAVOD za GOZDOVE SLOVENIJE
Območna enota Ljubljana

Šifra: 3401 – 2/2021 - 10
Datum: 14. 4. 2021

IZVLEČEK

iz zapisnika 4. seje Sveta Območne enote Ljubljana v 7. sklicu,
ki je bila izvedena po video zvezi dne 14. 4. 2021

Ad. 5) Določitev predloga 2-letnega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022

G. Jonozovič je kot poročevalec na kratko predstavil potek izdelave, poudarke predhodnih procesnih aktivnosti ter vsebinske poudarke 2-letnega načrta za Zasavsko LUO za leti 2021 in 2022.

V razpravi se niso izoblikovali predlogi za morebitne dopolnitve/spremembe načrta, zato je Svet sprejel sledeč SKLEP:

Svet ZGS, OE Ljubljana, določi predlog 2-letnega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022, kot je predlagan in predložen z gradivom za 4. sejo v 7. sklicu.

Sklep je bil sprejet soglasno z osmimi (8) glasovi ZA.

Zapisal:
Marko Jonozovič, univ. dipl. inž. gozd.
Višji sodelavec I

dr. Matija Klopčič, univ. dipl. inž. gozd.
Predsednik Sveta ZGS, OE Ljubljana

Digitalni podpis iz Matija Klopčič
DN: c=SI, o=Gozdove Slovenije,
ou=Območna enota Ljubljana,
givenName=Matija, sn=Klopčič,
serialNumber=3401/2021/1023,
cn=Matija Klopčič
Date: 2021.04.14 14:01:28 +0300

Tržaška cesta 2, 1000 LJUBLJANA
Tel.: +386 (0)1 24-10-624, www.zgs.si, e-pošta: OELjubljana@zgs.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

DIREKTORAT ZA GOZDARSTVO IN LOVSTVO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 44

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgpi@gov.si

www.mkgp.gov.si

Zavod za gozdove Slovenije
Večna pot 2
1001 Ljubljana
zgs.tajnistvo@zgs.si

Številka: 3410-3/2021/5

Datum: 21. 5. 2021

Zadeva: Odziv na prejeti predlog dvoletnega načrta za XIII. Zasavsko LUO za leti 2021-2022

ZVEZA: Vaš dopis, št. 3410-18/2021-3 z dne 23. 4. 2021

Spoštovani,

na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: MKGP) smo 23. 4. 2021 prejeli predlog dvoletnega načrta za XIII. Zasavsko LUO za leti 2021-2022 (v nadaljevanju: predlog dvoletnega načrta).

MKGP je pregledal postopek sprejemanja dvoletnega načrta. V konkretnem načrtu je pristojen svet območne enote ZGS prekorachil pooblastila iz četrtega odstavka 86. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20; v nadaljevanju: pravilnik).

Tretji in četrti stavek četrtega odstavka 86. člena pravilnika določata, da predlog dvoletnega načrta LUO sprejme svet območne enote ZGS na območju, ki je pristojno za določitev predloga dvoletnega načrta LUO, najkasneje do 15. aprila tekočega leta. Priloga predloga dvoletnega načrta LUO je tudi razdelitev dvoletnega odvzema parkljaste divjadi po loviščih oziroma LPN, ki ga pripravi OZUL v sodelovanju z ZGS.

Nadalje 89. člen pravilnika določa uskladitev letnega načrta lovišča oziroma LPN. Prav tako 16. člen Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08, 46/14 – ZON-C, 31/18, 65/20 in 97/20 – popr.; v nadaljevanju: ZDLov-1) določa vsebine letnega načrta lovišča in LPN. Četrti odstavek 17. člena ZDLov-1 pa določa, da letni načrt lovišča oziroma LPN sprejme pristojni organ upravljavca.

Krajevno pristojen svet območne enote ZGS je sprejel predlog dvoletnega načrta za XIII. Zasavsko LUO za leti 2021-2022 skupaj s prilogo: razdelitev dvoletnega odvzema parkljaste divjadi po loviščih oziroma LPN za vsako leto posebej. Torej razdelitev odvzema parkljaste divjadi po loviščih in LPN ločeno za leto 2021 in za leto 2022.

Stran 1 od 1

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Podpisnik: Robert Regec

Datum in čas podpisa: 12.48, 21.05.2021

S tem je krajevno pristojen svet območne enote ZGS prekoračil pristojnost iz četrtega odstavka 86. člena pravilnika in posegel v pristojnost upravljavcev lovišč in LPN v sodelovanju z OZUL in ZGS v Zasavskem LUO iz 89. člena pravilnika in 16. člena ZDLov-1 ter v pristojnost pristojnega organa upravljavcev lovišč in LPN iz četrtega odstavka 17. člena ZDLov-1 v delu letnega odvzema parkljaste divjadi.

V primeru sprejema takšnega načrta bi svoja pooblastila prekoračil tudi minister, pristojen za divjad in lovstvo. Iz zgoraj navedenih razlogov vas pozivamo, da krajevno pristojni svet območne enote ZGS sprejme takšen predlog dvoletnega načrta skupaj s prilogo, kot ga predvideva četrti odstavek 86. člena pravilnika. Torej razdelitev dvoletnega odvzema parkljaste divjadi po loviščih oziroma LPN skupaj za leti 2021 in 2022.

Po prejemu predloga dvoletnega načrta LUO v skladu z določili 86. člena pravilnika bo MKGP lahko nadaljeval s postopkom sprejema predloga dvoletnega načrta LUO.

S spoštovanjem,

mag. Robert Režonja
generalni direktor

V vednost:

-

po e-pošti

Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana -

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana

Šifra: 900 – 11/2021-2

Datum: 27. 5. 2021

ZAPISNIK

3. dopisne seje Sveta Območne enote Ljubljana v 7. sklicu,
ki je bila izvedena v dneh od 25. 5. (od 14.00 ure) do 27. 5. 2021 do 14.00 ure.

Seja je bila sklicana na zahtevo MKGP. Potekala je po elektronski pošti. Na dnevnem redu je bila le ena točka, in sicer:

Ad. 1) Ponovna Določitev predloga 2-letnega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022 s spremenjeno prilogo »Razdelilnik načrtovanega odvzema divjadi po loviščih za leti 2021-2022«.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je z dopisom št. 3410-3/2021/5, prejetim na ZGS dne 21. 5. 2021 po E-pošti, ugotovilo, da naj bi priloga »Razdelilnik načrtovanega odvzema divjadi po loviščih za leti 2021-2022« ne odgovarjala določilom predmetnega Pravilnika in naložilo Svetu, ZGS OE Ljubljana ponovno določitev predloga »Dveletnega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 in 2022« s popravljeno prilogo.

Na podlagi dopisa MKGP je bila tretja dopisna seja Sveta Območne enote Ljubljana v 7. sklicu, kjer sta bila oblikovana sledeča sklepa:

1. Svet ZGS OE Ljubljana preklicuje sklep k točki 5 dnevnega reda, s katerim je na svoji 4. seji določil predlog »Dveletnega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 – 2022«.
2. Svet ZGS OE Ljubljana določi popravljen predlog »Dveletnega načrta za XIII. Zasavsko lovsko upravljavsko območje za leti 2021 – 2022« z novim razdelilnikom, kot je predlagan.

Sklep je bil sprejet s šestimi (6) glasovi ZA. Trije svetniki niso glasovali.

Zapisal:

Marko Jonožovič, univ. dipl. inž. gozd.

Višji sodelavec I

dr. Matija Klopčič, univ. dipl. inž. gozd.
Predsednik Sveta ZGS. OE Ljubljana

Digitally signed by Matija Klopčič
DN: cn=SI, o=Slovenija,
c=Slovenija,
email=matija.klop@zgs.si,
serialNumber=340207512021,
cn=Matija Klopčič
Date: 2021.05.28 14:04:36
+02'00'

Tržaška cesta 2, 1000 LJUBLJANA
Tel.: +386 (0)1 24-10-624, www.zgs.si, e-pošta: OELjubljana@zgs.si